

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLERLEME RAPORU 2022

#SürsünHep **Sütaş**ki

İçindekiler

2020 yılındaki kapsamlı raporumuzdan sonra bu yıl da siz paydaşlarımıza 2022 performansımıza yönelik bir ilerleme raporu sunuyoruz.

Bu raporda; çevre, birey, toplum başlıklarında özetlediğimiz sürdürülebilirlik odak alanlarımıza ilişkin faaliyetlerimizi, performans sonuçlarımızı ve 2025 hedeflerimize yönelik gelişmeleri detaylarıyla paylaştık.

3 PAYDAŞLARIMIZA MESAJIMIZ

5 SÜTAŞ HAKKINDA

7 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

- 8 Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız
- 13 Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı
- 14 Paydaş Katılımı ve Önceliklendirme
- 15 Çiftlikten Sofralara İş Modelimiz
- 16 Sürdürülebilirlik 2022 Performansı

17 KURUMSAL YÖNETİM

- 20 İş Etiği Kuralları
- 20 Risk Yönetimi
- 21 Ar-Ge ve Yenilikçilik
- 22 Tarımsal Ar-Ge
- 23 Dijital Dönüşüm

25 ÇEVRENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

- 26 İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi
- 32 Atık Yönetimi
- 34 Su Yönetimi
- 35 Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım
- 37 Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

39 BİREYLERİN SAĞLIĞI VE MUTLULUĞU

- 40 Gıda Güvenliği
- 41 Gıda Güvenilirliği
- 43 Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

45 TOPLUMUN GELİŞİMİ VE REFAHI

- 46 Yerel Ekonomiye Katkılarımız
- 48 Sektörün Gelişimine Katkılarımız
- 50 İstihdam ve Gelişim

55 EKLER

Paydaşlarımıza Mesajımız

Değerli Paydaşlarımız, Sevgili Sütaş Dostları,

2022 yılı, Rusya-Ukrayna Savaşına bağlı olarak tedarik zincirinde yaşanan sıkıntıların, hızla artan enerji ve gıda fiyatlarının yanı sıra iklim değişikliğinin etkilerini daha fazla hissettiğimiz bir yıl oldu. Sürdürülebilirlikle ilgili endişelerin arttığı bu yıl, birçok sektörde şirketlerin faaliyetlerini doğrudan etkileyecek hukuki düzenlemelerin yapılacağı bir dönemin de arifesi haline geldi. 2022'de iklim krizinin durdurulması ve biyolojik çeşitliliğin korunmasının önemine dikkat çeken iki önemli Birleşmiş Milletler Konferansı gerçekleştirildi. Bu konferanslarda başta tarım-gıda sektöründe

faaliyet gösterenler olmak üzere tüm iş dünyasına, iş modellerini ve tedarik zincirlerini daha dayanıklı ve döngüsel hale getirerek sorunların çözümüne katkıda bulunmalarına yönelik çağrılar daha güçlü biçimde dile getirildi.

Ülkemizde de Paris Anlaşması kapsamında açıklanan "2053 Net Sıfır Emisyon" hedefi doğrultusunda atılacak adımların belirlenmesi çalışmaları devam ediyor. En önemli ticaret ortaklarımızdan Avrupa Birliği'nde, Yeşil Mutabakat kapsamında kabul edilen "Çiftlikten Çatala" ve "Biyolojik Çeşitlilik" stratejileri ile "Döngüsel Ekonomi Eylem Planı" çerçevesinde girdilerden başlayarak gıdanın üretilmesi, işlenmesi, dağıtımı, tüketimi ve atıklarına kadar uzanan gıda sisteminin, sürdürülebilirlik ve döngüsellik esasında dönüşümünü öngören ve ülkemiz tarım ve gıda sektörünü doğrudan etkileyecek düzenlemeler üzerinde çalışılıyor.

Biz, tüm bu küresel sorunların çözümüne katkı sağladığımıza inandığımız; ineklerin beslendiği yemden, sofralara ulaşan süt ve süt ürünlerine kadar tüm süreci, tam bir tedarik zinciri entegrasyonu ile yönetmemize imkan veren "Çiftlikten Sofralara" iş modelimizle çalışıyoruz. Sürdürülebilirlik ve döngüsellliği esas alan bu model, aynı zamanda

tüketicilerimizin doğallık ve güvenilir gıda beklentilerini de en iyi şekilde karşılamamıza olanak sağlıyor.

Bu yaklaşım doğrultusunda, 2022 yılında gerçekleştirdiğimiz çalışmalar hakkında bazı satırbaşlarını sizlerle paylaşmak istiyorum.

İklim değişikliği ile mücadele ve karbon yönetimi, 2022 yılında da önceliğimizdi. Çalışmalarımızla sera gazı emisyonlarımızda bir önceki yıla göre yüzde 7'lik, emisyon yoğunluğumuzda da yüzde 10 oranında düşüş sağladık.

- İklim etkimizi azaltmadaki en önemli araç, çiftliklerimizin gübreleri ve tesislerimizin tüm organik atıklarını işleyerek elektrik, buhar ve sıcak su elde ettiğimiz biyogaz tesislerimiz. Şimdiye kadar yaptığımız yatırımlarla dört entegre tesisimizdeki elektrik üretim kapasitemizi 18,1 MWh'a çıkardık. Üretim tesislerimizin elektrik ihtiyacının yüzde 80'ini karşılar duruma geldik. Bu sayede ayrıca 590 bin ton karbonu yakaladık. Bu rakam, faaliyetlerimiz sonucu oluşan sera gazı miktarının yüzde 252 fazlasına denk geliyor.

Paydaşlarımıza Mesajımız

- 2020 yılında yenilenebilir enerji üretimini çeşitlendirme kararı olarak 25 MWp GES yatırım hedefi koymuştuk. Bu kapsamda, Bingöl Entegre Tesislerimizde 1 MWp'lik, Tire Entegre Tesislerimizde 4,9 MWp'lik güneş enerjisi santrali (GES) yatırımlarını sonuçlandırdık. Diğer lokasyonlarımızdaki çiftliklerimiz ve üretim tesislerimizin (süt-yem) çatıları için GES fizibilite ve şartname çalışmalarımız devam ediyor.

- İneklerimizin yediği yemlerin yetiştirildiği toprakları zenginleştirmek amacıyla biyogaz tesislerimizin çıktılardan elde ettiğimiz organik ve organomineral gübrelerin tarımsal üretimde kullanımını artırdık. Bu sayede topraklarımıza kazandırdığımız organik madde miktarı, 2020 yılına oranla 2022'de yüzde 43 artarak 43 bin ton oldu. Bu kapsamda Bursa ve Bingöl'de İl Tarım ve Orman Müdürlükleri ile organik ve organomineral gübre kullanımının tarım topraklarında kalite ve verim üzerine etkilerinin belirlenmesine yönelik deneme çalışmalarımız da devam ediyor.

- Son yıllarda dünyanın dikkati, plastik atıklar ile mücadelenin yanı sıra gıda atık ve kayıplarına yönelmiş durumda. Her iki konuda işbirliğinin gücüne inanıyor, oluşturulan girişimlerde paydaşlarımızla birlikte çalışmalar yürütüyoruz. 2022 yılına kadar gramaj azaltımı çalışmalarımızla ambalajlarımızda yaklaşık 2.100 ton daha az plastik kullandık. Gıda kaybımızı da %1'in altına düşürmeyi başardık.

- İş modelimiz çevresel sürdürülebilirliğin yanı sıra paydaşlarımıza sosyal ve ekonomik açıdan da katkı sağlamamıza imkan tanıyor. Bu anlayışla hayata geçirdiğimiz yatırımlarımız; tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde birçok farklı alt sektörü harekete geçirirken yerel kalkınmaya ve faaliyette bulunduğumuz bölgelerdeki toplum refahının artmasına katkıda bulunuyor. Bu özelliği ile "Bölgesel Kalkınma Modeli" niteliği de taşıyor.

- 2022 yılında 18 binden fazla süt üreticisinden süt aldık ve 33,2 bin dekar arazide sözleşmeli yem bitkisi üretilmesini sağladık. Sözleşmeli model ile iş birliği yaptığımız yem bitkileri üreticilerimizi, toprağın hazırlanmasından uygun tohum seçimine, verimli sulama sistemlerinin geliştirilmesinden organik ve organomineral gübre teminine ve hasat faaliyetlerine kadar birçok konuda destekledik. Süt üreticilerimizin de gerek sürdürülebilir süt hayvancılığı konusunda verdiğimiz eğitimler, gerek yerinde denetimler aracılığı ile daha kaliteli ve verimli üretim yapmalarına katkı sağladık.

Değerli paydaşlarımız,
Kurumsal yönetimin, sürdürülebilirliğin devamının anahtarı olduğunun bilincindeyiz. Değerlerimiz ve evrensel kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda kurumsal yapımızı, her geçen gün daha da geliştirip güçlendiriyoruz. 2022 yılında da 8'inci kez Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD) tarafından "Halka Açık Olmayan Reel Sektör Şirketi" kategorisinde "En Yüksek Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notuna Sahip Şirket" ödülünü Sütaş aldı.

Kurumsal yönetim anlayışımızın gereği olarak, 2015 yılından bu yana uluslararası standartlara uygun sürdürülebilirlik raporları yayınlıyoruz. Bu raporları, sürdürülebilirlik hedeflerimiz doğrultusundaki çalışmalarımızı sizlerle paylaşmamıza olanak sağladığı için önemli buluyoruz. Öte yandan açıklıkla paylaştığımız uygulamalarımızın iş dünyasının küresel sorunların çözümüne nasıl daha fazla katkıda bulunabileceğine ilişkin örnek oluşturmasını diliyoruz.

Sizleri, 2025 sürdürülebilirlik hedeflerimiz doğrultusunda "çevrenin sürdürülebilirliği", "bireylerin sağlığı ve mutluluğu" ve "toplumun gelişimi ve refahı" alanlarında gerçekleşen çalışmalarımızı anlattığımız raporumuzu incelemeye, çalışmalarımız hakkında görüşleriniz ve birlikte yapabileceklerimize ilişkin önerilerinizi iletmeye davet ediyoruz.

SÜRSÜNHEPSÜTAŞKI diyerek sürdürülebilirlik çalışmalarımızda emeği olan herkese, bizi destekleyen iş ortaklarımıza, tüketicilerimize ve tüm Sütaş dostlarına teşekkür ederiz.

Duygu Yılmaz
Sürdürülebilirlik Komitesi Başkanı

Sütaş Hakkında

Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri

Süt hayvancılığı eğitimleri

Yem bitkileri ve
kaba yem üretimi

Karma
yem üretimi

Damızlık süt sığırı çiftlikleri

Hayvan sağlığı ve nesil ıslahı merkezi

172.000 ton
kaba yem,

Yem fabrikalarımızda
404.000 ton
karma yem ürettik.

Çiftliklerimizde
21.251 büyükbaş
hayvan bulunuyor.

Sayılarla Sütaş

Süt ve Süt Ürünleri Üretimi

Süt ve süt ürünleri üretimi

Dağıtım hizmetleri

e-Ticaret

1.850 dağıtım aracımızla
198.000 satış noktasına ulaştırıyoruz.

Enerji ve Gübre Üretim Faaliyetleri

Biyogaz üretimi

Elektrik üretimi

Buhar ve sıcak su üretimi

Gübre üretimi

729.388 ton
organik atığı işledik.

50.380 ton
gübreyi toprakla
buluşturduk.

Enerji tesislerimizde yılda;

89.665 MWh elektrik ve
91.528 MWh sıcak su ve
buhar ürettik.

1975 yılında kurulduk. Kurulduğumuz günden bu yana sütçülüğe odaklanıp, bu alanda uzmanlaşıp büyürken “Çiftlikten Sofralara” kadar uzanan süt değer zincirini entegre ettik ve ürünlerimizin doğallığını, kalitesini, besin değerini güvence altına alan ve izlenebilirliğini sağlayan, sürekli geliştirdiğimiz bir iş modeli yarattık.

Entegre tesislerimizin her birinde; damızlık yetiştirme çiftlikleri, yem fabrikası, süt ürünleri fabrikası, enerji ve gübre tesisleri yer alıyor.

Üretim tesislerimizin elektrik ihtiyacının

%80'ini,

çiftliklerimizin
gübrelerinden ve organik
atıklarımızdan ürettik.

Net konsolide ciro

15 milyar TL

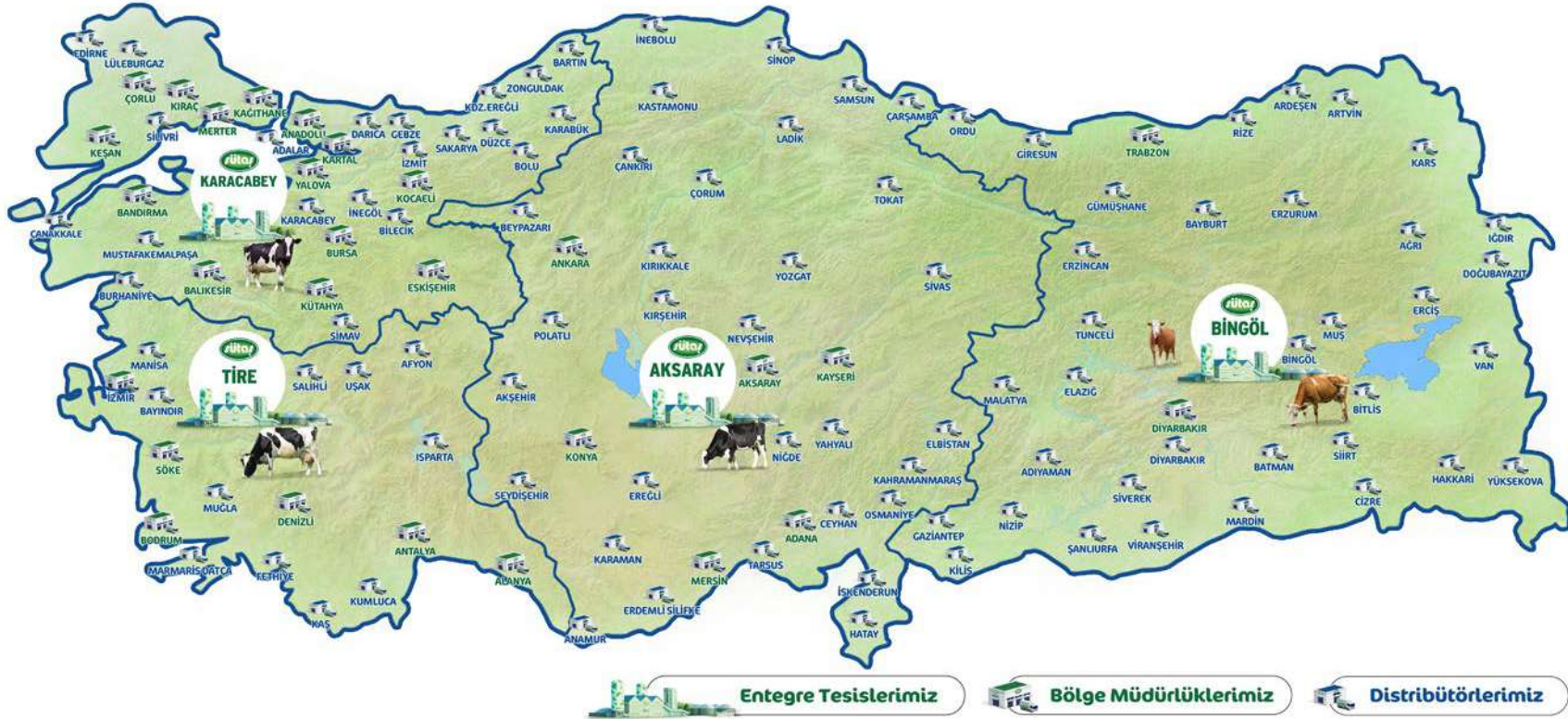

47 ülkeye

ihracat
gerçekleştirdik.

Sütaş Hakkında

2013 yılında Makedonya Üsküp'teki EuroDairy tesislerimiz ile yurtdışı üretim faaliyetlerine başladık.

2019'da Pakistan'da Nishat Grubu ortaklığı ile Nishat Sütaş Dairy Limited (NDSL) şirketimizi kurduk. 2021'de süt markamız Milk Fields'ı pazara sunduk. 2023 yılında tamamlanması hedeflenen Pakistan yatırımımızla yurtdışı faaliyetlerimizi güçlendiriyoruz.

SÜTAŞ MAKEDONYA
ÜSKÜP ENTEGRE
TESİSLERİ
EURO DAIRY
MACEDONIA

SÜTAŞ PAKİSTAN
NİSHAT SÜTAŞ DAIRY
NDSL

BAŞLICA İHRACAT PAZARLARIMIZ

AFGANİSTAN	IRAK	MORİTANYA
ALMANYA	İNGİLTERE	NAHÇIVAN
ABD	JAPONYA	RUSYA
AZERBAIJAN	KATAR	SEYŞELLER
BAE	KIRGIZISTAN	SIERRA LEONE
BAHREYN	KKTC	SOMALI
BAHREYN	KOSOVA	SRI LANKA
BAHREYN	KUVEYT	TACİKİSTAN
BAHREYN	LIBYA	TÜRKMENİSTAN
BAHREYN	MAKEDONYA	UMMAN
BAHREYN	MISIR	

Sürdürülebilirlik Yönetimi

Bitkisel üretimden başlayarak
gübre ve enerji üretimine
kadar uzanan, doğal kaynakları
verimli kullanmayı ve geri
dönüştürmeyi esas alan döngüsel
iş modelimiz; çevresel, sosyal ve
ekonomik boyutlarıyla özgün bir
sürdürülebilirlik modeli oluşturuyor.

#SürsünHep **Süttaş**

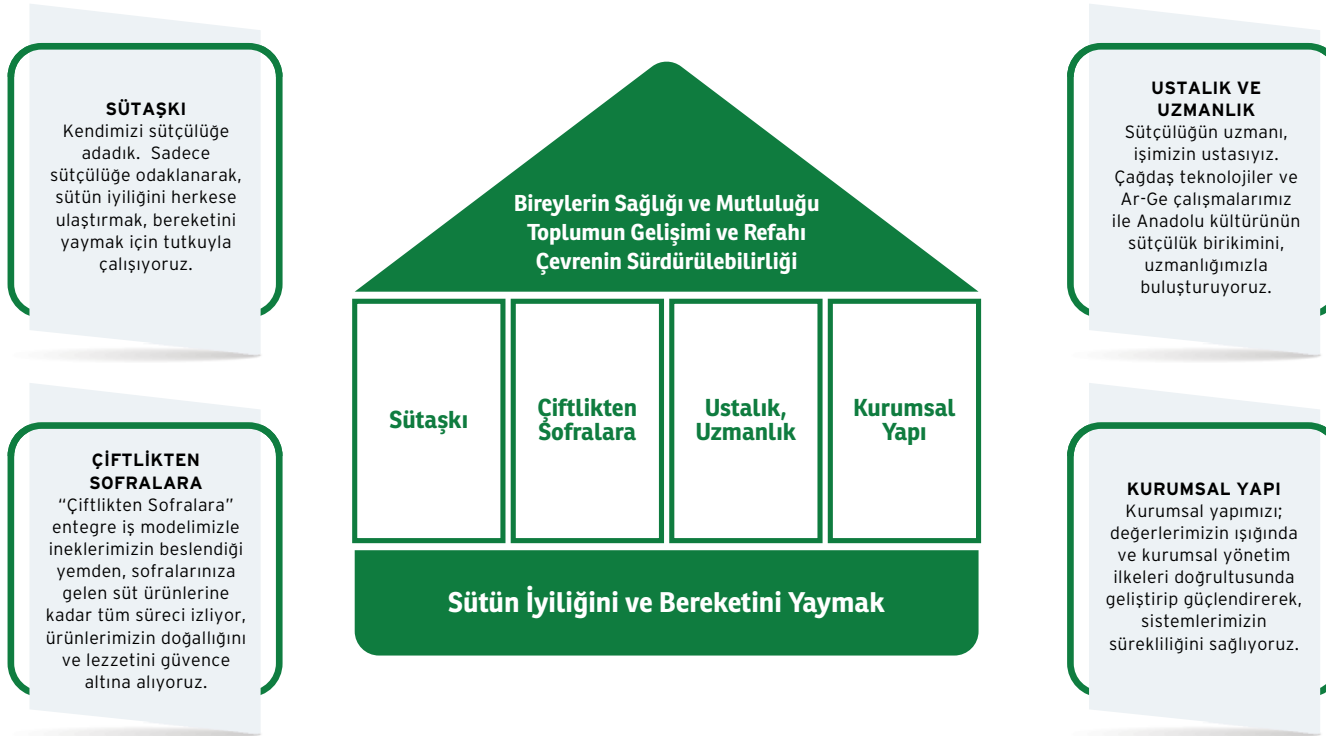

Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız

Süt, sağlıklı bir yaşam sürebilmek için gerekli olan besin öğelerini doğal olarak içeren, en temel, en dengeli ve en besleyici gıda. Gittikçe artan dünya nüfusunun beslenmesinde, sütün rolü her geçen gün önem kazanıyor. Gıda yeterliliği endişelerinin yanı sıra gıdanın güvenilirliğine ilişkin de beklentiler gün geçtikçe artıyor.

Türkiye’de süt sektörünün öncü kurumlarından biri olarak bize emanet edilen kaynakları en verimli şekilde yönetip geliştirerek bireylerin yaşam kalitelerini artıran, onlara sağlık ve mutluluk veren, doğal ve lezzetli süt ürünlerini her yaştaki insana ulaştırma çabamız, en büyük sorumluluğumuz.

Biz bu sorumlulukla sütün iyiliğini ve bereketini yayma misyonuyla çalışırken sürdürülebilirliğin tüm boyutlarına güçlü şekilde katkıda bulunan “Çiftlikten Sofralara” iş modelimiz ve temel stratejilerimizle faaliyetlerimize yön veriyoruz. “Sütaşımızla” çalışıyor, “Çiftlikten Sofralara” iş modelimizle süt değer zincirini en verimli şekilde yönetiyor, “ustalık ve uzmanlıkla” doğal lezzetlerimizi üretiyor, geleceğimizin güvencesi “kurumsal yapımızı” güçlendiriyoruz.

Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız

Dört temel stratejimizin özünde yer alan sürdürülebilirlik yaklaşımımız doğrultusunda yürüttüğümüz faaliyetlerimiz; “çevrenin sürdürülebilirliği”, “bireylerin sağlığı ve mutluluğu” ve “toplumun gelişimi ve refahı” alanlarında önemli sonuçlar elde etmemizi sağlıyor.

Odak Alanlarımız

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

Atık Yönetimi

Su Yönetimi

Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

Gıda Güvenliği

Gıda Güvenilirliği

Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

Yerel Ekonomiye Katkılarımız

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

İstihdam ve Gelişim

Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız

Tarım ve gıda sektörü ve ilgili değer zincirleri toplumda önemli sayıda paydaşa dokunuyor. Sütaş, sürdürülebilirlik raporlamasına başladığı 2015 yılında ortaya konulan Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (SKA) kimsenin geride bırakılmadan ulaşılmasına katkıda bulunmayı, gezegenin korunmasına ve insanların refahının geliştirilmesine yardımcı olmayı hedefliyor. Sürdürülebilirlik stratejisi kapsamında belirlediğimiz odak alanlarımız sayesinde 17 SKA'nın 10'una katkıda bulunuyoruz.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Katkılarımız

- Herkesin güvenli, besleyici ve yeterli gıdaya erişiminin sağlanması
- Tarımsal ve hayvansal üretimde verimliliğin artırılması
- İklim değişikliğine dayanıklı, arazi ve toprak kalitesini iyileştiren sürdürülebilir tarım uygulamalarının kullanımı ve yaygınlaştırılması

- Süt ve yem bitkisi üreticilerinin üretim verimliliğinin artırılması
- Tüm çalışanlara rahat, mutlu ve huzurlu bir çalışma ortamı temin edilmesi
- Eşit işe, eşit ücret verilmesi
- Çalışan sağlığı ve güvenliğinin sağlanması

- Tüketicilerin sağlıklı ve güvenilir gıdaya erişiminin sağlanması
- Tüketicinin sağlıklı ve besleyici seçimler yapabilmesinin kolaylaştırılması

- Doğal kaynakların sürdürülebilir ve etkin kullanılması, enerji ve su kullanımında verimliliğin sağlanması
- Üretimde gıda kayıplarının azaltılması
- Başta ambalaj olmak üzere atık oluşumunun azaltılması
- Organik atıkların döngüsellik esasında enerji ve gübreye dönüştürülmesi böylece yenilenebilir enerji üretimin artırılması ve bitkilerin yetiştirildiği toprakların daha sağlıklı kılması

- Kadın ve erkeklerin işgücüne katılımında fırsat eşitliği ile işyerinde çeşitliliğin sağlanması
- Süt üreticilerine yönelik süt hayvancılığı eğitimleri ve girişimcilere yönelik danışmanlık hizmetleri ile teknik ve mesleki becerilerinin artırılması

- Süt üreticisi ve çiftçilerin iklim değişikliğe karşı dayanıklılığının artırılması
- Değer zincirinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılması

- Yem bitkisi, çiğ süt, süt ve süt ürünleri üretiminin su ekosistemlerine ve kalitesine etkisinin azaltılması
- Su kullanımında verimliliğin artırılması

- Sürdürülebilir tarım uygulamaları ile hayvan sağlığı ve refahı, toprak sağlığı ve kalitesi ile biyoçeşitliliğin korunması
- Tatlı su kaynaklarının ekosistemlerinin korunması

- Yenilenebilir enerji üretiminin ve kullanımının artırılması
- Enerji kullanımında verimliliğin artırılması

- Kamu-Üniversite-Özel Sektör işbirliğinde süt üreticileri ve girişimcilerin sürdürülebilir süt hayvancılığı konusunda eğitimi
- Ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile iş birliği içinde sektörün gelişimine yönelik çalışma ve projeler
- Sürdürülebilir gıda sistemlerinin temini için tedarik zincirinde iş birliği

Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız

Değer zincirimizdeki sürdürülebilirlik etkilerimizi doğrudan ve dolaylı etkiler olarak iki grupta ele alıyor, bu çalışmayı her yıl tekrarlıyoruz.

Sütaş Değer Zincirinde Sürdürülebilirlik Etkilerimiz	Yem Bkikleri ve Yem Üretimi	Çiğ Süt Tedariki	Çiğ Süt Üretimi	Ürün Geliştirme	Süt Ürünleri Üretim	Ürünlerin Pazarlanması	Ürünlerin Satış ve Dağıtım	Ürünlerin Tüketimi	Enerji ve Gübre Üretimi			
Birey												
Gıda Güvenliği	●	●	●	●	●	●	●	●	●	2	13	15
Gıda Güvenilirliği	●	●	●	●	●	●	●	●	●	2	3	
Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu	●	●	●	●	●	●	●	●	●	2	3	
Toplum												
Yerel Ekonomiye Katkılarımız	●	●	●		●	●	●		●	2	8	
Sektörün Gelişimine Katkılarımız	●	●	●	●	●	●	●		●	4	11	
İstihdam ve Gelişim	●	●	●	●	●	●	●		●	4	8	
Çevre												
İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi	●	●	●		●		●		●	7	12	13
Atık Yönetimi			●		●			●	●	6	12	
Su Yönetimi	●		●		●				●	6	12	
Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım	●								●	2	12	15
Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı	●	●	●							2	12	

Doğrudan Etkiler

Dolaylı Etkiler

Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız

TRENDLER, RİSKLER VE FIRSATLAR

Başta tüketicilerimiz ve müşterilerimiz olmak üzere içinde yaşadığımız toplumun beklentileri, çevremiz, tarım sektöründeki yapısal değişim ve dünyamızdaki gelişmeler Sütaş'ı ve Sütaş'ın geleceğe dönük seçimlerini etkiliyor. Bunlar kimi zaman riskleri ortaya çıkarsa da aynı zamanda fırsatlar da yaratıyor.

2022 yılında Sütaş'ın temel risk konumundaki değişiklikler:

Ukrayna-Rusya savaşının yarattığı küresel düzeyde siyasi ve ekonomik istikrarsızlık ile Covid 19 salgınının getirdiği ekonomik durgunluk, özellikle Avrupa'da bazı emtialarda yükselen fiyatlar, ülkemiz kadar Grubumuzun da risk konumunu etkilemiştir.

Trendler/Riskler/Fırsatlar	Sütaş faaliyetlerine etkisi	Rapordaki Yeri
Covid-19 salgını ve yerine gelecekte ortaya çıkabilecek salgınlar	Tedarik ve dağıtım zincirinde kırılmalıklar, bağımsızlığı koruyan ve yükselten ürünlere yönelik talep artışı	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu (Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu)
İklim değişikliği ve diğer çevresel sürdürülebilirlik konuları	Arazinin bozulması, su stresi ve sera gazı emisyonlarının etkileri nedeniyle tarımsal üretimde düşüş	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu (Gıda Güvenliği) Çevrenin Sürdürülebilirliği (İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi ; Atık Yönetimi ; Su Yönetimi ; Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım)
Türkiye ve dünyada artan nüfus	Talebin artması, özellikle gelişmekte olan coğrafyalara daha fazla ihracat imkanı	Sütaş Hakkında Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu (Gıda Güvenliği)
Tarım nüfusunun azalması ve yaşlanması	Süt ve yem bitkileri tedariğinde sıkıntılar, tarımsal üretimde verimlilik sorunları; üretimde dijital teknolojilerin yavaş benimsenmesi	Toplumun Gelişimi ve Refahı (Yerel Ekonomiye Katkılarımız ; Sektörün Gelişimine Katkılarımız)
Sağlıklı tercihler	Sağlıklı yaşam için düşük yağ/şeker/ tuz içerikli ürünlere yönelim ve fermente ürünlerin tüketiminde artış	Kurumsal Yönetim (Ar-Ge ve Yenilikçilik) Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu (Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu)
Gıda Güvenilirliği	Daha fazla hukuki düzenleme, tedarik zincirinde etkin izleme ve paydaşlarla daha fazla iş birliği ve entegrasyon	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu (Gıda Güvenilirliği)
AB Yeşil Mutabakatı ve Çiftlikten Çatala Stratejisi başta diğer stratejiler	AB'nin getireceği yeni kurallara uyma zorunluluğu; tüketicilerin beslenme tercihlerini değiştirmesi; tüm dünyada yem bitkileri üretiminde düşüş ve yem maliyetlerinin artması; AB kurumsal yönetim ilkelerinin yaygınlaşması, sürdürülebilir ürün ve hayvan refahı etiketlemesine geçiş; döngüsellüğün yaygınlaşması ile organik ve organomineral gübreye daha fazla talep	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu (Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu) Çevrenin Sürdürülebilirliği (İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi ; Atık Yönetimi ; Su Yönetimi ; Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım ; Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı)
Dijitalleşmenin sektörde yaygınlaşması	Tarımsal üretimde verimlilik artışları	Kurumsal Yönetim (Dijital Dönüşüm)
Kurumsal Yönetim ve şeffaflık	Sürdürülebilirlik Raporlamasına yönelik yeni standartlar ve Çevre, Sosyal ve Kurumsal Yönetim raporlamasına yönelik artan beklentiler	Kurumsal Yönetim

Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı

Yönetim Kurulumuz;

- Sürdürülebilirlik stratejimizin, politika ve hedeflerimizin belirlenmesi,
- Gerekli planlamanın yapılarak hayata geçirilmesi,
- Performansın izlenmesi ve denetlenmesi,
- Çevresel, sosyal, ekonomik ve kurumsal konularda grup şirketlerinin karşı karşıya olduğu risk ve fırsatların tanımlanması, değerlendirilmesi ve gerekli adımların belirlenmesinden sorumludur.

Sürdürülebilirlik Komitesi, Yönetim Kurulu adına bu çalışmaları yapmak üzere oluşturulmuştur. Komite, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış Sürdürülebilirlik Komitesi Çalışma Esaslarına uygun olarak çalışır.

Yönetim Kurulu, Sürdürülebilirlik Komitesi üyelerini, sürdürülebilirliğin farklı boyutlarında deneyim sahibi olan üyeleri arasından seçer.

Sürdürülebilirlik Koordinasyon ve İletişim Alt Komitesi; Komite ve Çalışma Grupları arasındaki iletişimi sağlar, çalışmaların koordinasyonu ve denetimi yapar, iletişim planını hazırlar, uygular ve sürdürülebilirlik performans ve raporlarını hazırlar.

Oluşturulan yedi “Çalışma Grubu” ise, sürdürülebilirlik hedeflerinin iş planlarına dönüştürülmesi, uygulanması ve raporlanmasından sorumludur.

Sürdürülebilirlik Komitesi 2022 yılında altı toplantı gerçekleştirerek ilerleme raporunun kapsam ve içeriğini belirledi. Özellikle yenilenebilir enerji yatırım projelerine ilişkin gelişmeleri değerlendirdi. Güneş Enerjisi yatırımına yönelik hedefi revize ederek 2021 İlerleme Raporunun ayrıntıları ile birlikte Yönetim Kurulu’nun onayını aldı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ ORGANİZASYON ŞEMASI

2022 yılında Sürdürülebilirlik Koordinasyon ve İletişim Komitesi, her hafta düzenli toplanarak toplam 30 ekip üyesinden oluşan çalışma gruplarının faaliyetlerini inceledi. Hedeflere yönelik ilerlemeyi gözden geçirdi. İlerlemenin olmadığı veya yavaş olduğu hedeflerle ilgili değerlendirme yaptı. 2021 Sürdürülebilirlik İlerleme Raporunu ve iletişim planını hazırlayarak uyguladı.

Paydaş Katılımı ve Önceliklendirme

İlk Sürdürülebilirlik Raporumuzu hazırladığımız 2015 yılından bu yana iki yılda bir, farklı metotlarla paydaşlarımızın sürdürülebilirlikle ilgili bizden beklentilerini alıyor, bunları değerlendiriyoruz. 2015-2020 yılları arasındaki önceliklendirme çalışmalarına ilişkin bilgileri [2020 Sürdürülebilirlik Raporumuzda](#) paylaştık.

Ayrıca değer zincirimizde yarattığımız dolaylı ve doğrudan etkileri ayrıntılı olarak belirlediğimiz ilk kapsamlı çalışmayı da 2020 Sürdürülebilirlik Raporumuzda paylaştık. [\[Bknz: Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız\]](#)

Bu ilk çalışmamızı, Sürdürülebilirlik Yönetiminde yer alan komite ve çalışma grubu üyeleriyle gerçekleştirdiğimiz bir dizi çalıştayda, GRI 3: Öncelikli Konular 2021 standardına uygun olarak stratejik önceliklerimiz, geliştirilen yeni sürdürülebilirlik çerçeveleri vb. belgeler ışığında yeniden gözden geçirdik.

Stratejik önceliklerimizin yanı sıra ele aldığımız konu/belgeler

- 2015 yılından bu yana gerçekleştirilen paydaş katılım çalışmalarında paydaşlarca ifade edilen beklentiler,
- Küresel ve sektörel risk ve fırsatlar,
- Sütaş faaliyetlerinin değer zincirinde sürdürülebilirliğin teminine yönelik yarattığı olumlu/olumsuz etkiler,
- Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir kalkınma amaçları,
- GRI 13: Tarım, Su Ürünleri ve Balıkçılık Sektör standardı,
- SASB (Sustainability Standards Accounting Board) Tarım Standardı ve Gıda ve İçecek- Kırmızı Et, Kanatlı Eti ve Süt Ürünleri Standardı,
- Avrupa Birliği (AB) Yeşil Mutabakatı Çiftlikten Çatala Stratejisinde öngörülen ve Türk mevzuatına da yansıtılabilecek değişikliklerin Sütaş'ı etkileme potansiyeli ile AB üye ülkeleri ile ticarete engel yaratabilecek alanlar,
- U.S. Dairy 2022 Öncelikli Rehberi¹

¹[2022 Materiality Guide for U.S. Dairy](#)

Faaliyetlerimiz kapsamında öncelikli konularımızı iki başlıkta topladık.

Değer zincirimizde sosyal ve çevresel etki yarattığımız konular

- Çalışan gelişimi
- Ekonomik katkılar
- Enerji tüketimi ve sera gazı emisyonları
- Gıda güvenliği ve güvenilirliği
- Hayvan gübresi ve atık yönetimi
- Hayvan refahı
- İklim değişikliği
- İş sağlığı ve güvenliği
- Sürdürülebilir/Onarıcı tarım
- Sağlık ve beslenme
- Su yönetimi
- Yenilenebilir enerji

Konular önem derecesine göre değil alfabetik olarak sıralanmıştır.

İşimiz ve iş yapış biçimimiz üzerinde etki yaratma potansiyeli olan konular

- Ambalaj malzemeleri
- Ar-Ge ve inovasyon
- Biyoçeşitlilik
- Enerji arzı ve güvenliği
- İş etiği
- Kurumsal yönetim
- Yasal düzenlemeler
- Süt sektörünün gelişimi

Bu çalışma sonrasında, 2020 Raporumuzda belirlediğimiz odak alanlarımızı korumaya ve bu Raporumuzda işimiz için önemli olan biyoçeşitlilik gibi bazı başlıklara da değinmeye karar verdik. Bütün bu konuların önemi ve birbiriyle bağlantısı ile bunların Sütaş'ın daha kapsamlı stratejisi ve öncelikleri ile doğrudan ilişkili olduğunun bilincindeyiz. Bu bağlamda Raporumuzda, bu konuların hepsine, bazılarını ayrı başlıklarda bazılarını da ilgili olabilecek başlıkların (etki alanları) altında değinmeye özen gösterdik.

Çiftlikten Sofralara İş Modelimiz

“Çiftlikten Sofralara” entegre iş modelimiz; enerji üretiminden organik gübre üretimine, yem bitkileri üretiminden süt hayvancılığına, yüzlerce süt ürününün üretilmesinden tüketicilerimizin sofralarına ulaştırılmasına kadar uzanan kapsamlı bir entegrasyon sağlıyor. Bu sayede ürünlerimizin doğallığını, lezzetini ve besin değerlerini güvence altına alıyoruz. Entegre iş modelimiz; çevresel, sosyal, ekonomik ve kurumsal boyutlarıyla özgün bir sürdürülebilirlik modeli oluşturuyor.

İneklerimizin iyi beslenebilmesi için doğal ve sağlıklı yem bitkileri yetiştiriyoruz.

İneklerimiz, uluslararası hayvan refahı kurallarına uygun tasarlanmış, hastalıklardan arı çiftliklerde yaşıyorlar.

Tesislerimizin ihtiyacı olan elektrik enerjisini, çiftliklerimizin gübreleri ve organik atıklarımızdan elde ediyoruz. Yem bitkilerimizin yetiştirildiği toprakları, biyogaz tesislerimizde işlenen organik gübrelerle zenginleştiriyoruz.

Doğal lezzetlerimizi Sütaş Market ile çiftliklerimizden sofralarınıza ulaştırıyoruz.

Süt hayvancılığının bilinçli ve verimli yapılabilmesi için üreticilere, öğrencilere ve girişimcilere eğitim veriyoruz.

Yem fabrikamızda ineklerimizin ihtiyacı olan vitamin, mineral ve protein değerleri yüksek karma yemleri üretiliyor.

Sütün doğallığını ve özündeki değerleri koruyarak yüzlerce çeşit süt ve süt ürününü ustalık ve uzmanlıkla üretiliyor.

Dört entegre tesisimizde üretilen ürünlerimizi 1.850 soğutuculu araçtan oluşan filomuz ile 198.000 satış noktasına dağıtıyoruz.

Sürdürülebilirlik 2022 Performansı

ÇEVRENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

Üretim tesislerimizin ihtiyacının **%80'ini**, atıklarımızdan ürettiğimiz yenilenebilir enerji ile karşıladık.

2025 Hedefi: **%100**
yenilenebilir enerji kullanımı

Tesislerimiz ve süt fabrikalarımızın çatılarına koyacağımız paneller ile güneş enerjisi üretimimizi artıracacağız.

2025 Hedefi: **25 MWp**

Bingöl yatırım süreçleri nedeniyle hedeflerimizin gerisinde kalan enerji verimliliği çalışmalarımıza devam ettik.

2025 Hedefi: **%15 artış**

Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım

Tarlarımızda **43.000 ton** organik madde kazandık.

2025 Hedefi: **50.000 ton**

Atık Yönetimi
Ambalajlarımızdaki plastik miktarını azalttık.

153,5 ton

Toplam
2025 Hedefi: **1.500 ton**

Su Yönetimi

Bingöl yatırım süreçleri nedeniyle hedeflerimizin gerisinde kalan su verimliliği çalışmalarımıza hız kazandık.

2025 Hedefi: **%15 artış**

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

Ülkemiz koşullarına uygun verimli ırklar yetiştirmek üzere tarımsal Ar-Ge çalışmalarına devam ediyoruz.

2025 Hedefi: **Çalışmaların tamamlanması**

Sütaş çiftliklerinin Hastalıktan Ari ve AB onaylı işletme belgelerini yeniledik.

2025 Hedefi: **AB hayvan refahı mevzuatının takip edilerek uygulanması**

BİREYLERİN SAĞLIĞI VE MUTLULUĞU

Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

Tüketicilerimizin sağlıklı beslenmesine katkıda bulunmak için Ballı Süt ve D vitamini katkılı 1 Litre Çikolatalı Sütü geliştirdik.

2025 Hedefi: **15 yeni ürün**

Ambalajlarımızın üzerinde sağlıklı beslenme ve bilgilendirmeye yönelik içeriklerimizin oranı **%32**

2025 Hedefi: **%50**

Gıda Güvenilirliği

Global Food Safety sertifikasına sahip tedarikçi oranımız **%76**

2025 Hedefi: **%75**

TOPLUMUN GELİŞİMİ VE REFAHI

Sosyo Ekonomik Katkılarımız

İş birliği yapılan üreticilerde süt verimliliği artışı **%3**

2025 Hedefi: **%8**

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

Toplam **19.510** üretici sürdürülebilir süt hayvancılığı eğitimi aldı.

2025 Hedefi: **23.000 üretici**

İstihdam ve Gelişim

Sürdürülebilirlik odaklı öneri sayısı **3.358**

2025 Hedefi: **2.500**

İş Sağlığı ve Güvenliği

Kayıp zamanlı iş kazası frekansı oranı **%12,60**

2025 Hedefi: **<%5**

Kurumsal Yönetim

Kurumsal yönetim çerçevemiz, tüm paydaşlarımız için uzun vadeli değer yaratma hedefindedir. Bu amaçla kurumsal yönetim anlayışını bir yol gösterici olarak ele aldık ve misyonumuzu dayandırdığımız 4 ana stratejimizden biri olarak belirledik. Kurumsal yönetim anlayışımızın temelini, adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri üzerine inşa edilen bir yönetim sistemi oluşturuyor.

#SürsünHep **Sütaş**

Kurumsal Yönetim

Adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkelerine sahip çıkıyor, düzenleyici ve denetleyici kurumlarla iş birliği yaparak Kurumsal Yönetim İlkelerinin iş yapış biçimimizin ayrılmaz bir parçası olmasını sağlıyoruz. Bu ilkelerin şirket içinde benimsenmesi, uygulanması ve daha da geliştirilmesi Yönetim Kuruluna bağlı olarak çalışan Kurumsal Yönetim Komitesi'nin sorumluluğunda bulunuyor.

Paydaşlarımıza performansımız hakkında şeffaf bilgi vermek üzere her yıl Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu yayımlıyor, Faaliyet Raporumuzla birlikte web sitemizde kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Ayrıca 2015 yılından bu yana Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumumuz, bağımsız derecelendirme kuruluşları tarafından değerlendiriliyor. Yaptığımız çalışmalarla 2015 yılında 93,4 olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme notumuzu 2022'de 96'ya yükselttik.

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD) tarafından kurumsal yönetim derecelendirme notları baz alınarak verilen "Kurumsal Yönetim Ödülleri"nde 8 sene üst üste "Halka Açık Olmayan Reel Sektör Şirketi" kategorisinde "En Yüksek Nota Sahip Şirket" ödülünü aldık.

Grubumuz ve tedarik zincirimizde iyi kurumsal yönetim hedefiyle oluşturulan, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ve kamuoyu ile paylaşılan başlıca politikalar bir sonraki sayfada verilmektedir.

Kurumsal Yönetim

Yönetim Kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirmesine yardımcı olmak üzere 4 komite/kurul oluşturulmuştur. Üyeleri, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen komite ve kurullar, çalışmalarını yine Yönetim Kurulu tarafından onaylanan çalışma usul ve esaslarına göre yürütür. Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ve kamuoyu ile paylaşılan başlıca politikalarımıza da aşağıdaki tabloda paylaşıyoruz.

Komite Adı	Görev ve Sorumluluklar
Denetim ve Risk Komitesi	Sütaş'ın varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, hukuki ve sair her türlü riskin erken belirlenmesini, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanmasını sağlar ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yürütür. Komite ayrıca yıllık mali tabloların ve diğer finansal bilgilerin doğruluğunu, şeffaflığını, mevzuata ve uluslararası muhasebe standartlarına uygunluğunun denetlenmesinden sorumludur.
Kurumsal Yönetim Komitesi	Kurumsal Yönetim İlkelerinin şirket içerisinde geliştirilmesini, benimsenmesini ve uygulanmasını sağlar, uygulanmadığı konularda çalışma yaparak Yönetim Kurulu'na uyum derecesini iyileştirici önerilerde bulunur.
İş Etiği Kurulu	İş etiği kültürünün yerleşmesi ve gelişmesini, kuralların ve uygulama ilkelerinin duyurulmasını, düzenli eğitimler verilmesini sağlamaktan, ihlallere ilişkin kurula gelen başvuruları inceleyip çözümlemekten sorumludur.
Sürdürülebilirlik Komitesi	Sürdürülebilirlik stratejisinin belirlenmesi, hedeflerin oluşturulması, uygulamanın izlenmesi ve denetimi, hazırlanan rapor ve iletişim planı ve ilgili tüm süreçlerin onay ve denetiminden, sürdürülebilirlikle ilgili önemli konuları Yönetim Kurulu gündemine taşımaktan sorumludur.

Politika Adı	Amacı
Bilgilendirme Politikası	Pay ve menfaat sahiplerine; zamanında, doğru, eksiksiz ve anlaşılabilir bilgi sunulmasını sağlamayı; yazılı ve sözlü iletişimin esaslarını belirlemeyi hedefler.
Kar Dağıtım Politikası	Pay sahipleri arasında kar dağıtımının nasıl yapılacağı ile zamanlamasına ilişkin esasları ortaya koyar.
İnsan Kaynakları Politikası	İşe alım, fırsat eşitliği, ücretlendirme, eğitim, performans, terfi vb. konularda Grubun insan kaynakları ilkelerini ortaya koyar.
Bilgi Güvenliği Politikası	"Çiftlikten Sofralara" entegre iş modeli çerçevesinde tedarik zincirinin en başından (çiftlik) en sonuna (sofralar) kadar faaliyetlerimizi yerine getirirken kullanılan süreçlerin ve işlenen bilgilerin güvenliğini, bütünlüğünü, erişilebilirliğini ve gizliliğini sağlamayı, bunun için bilgi sistemleri ve gerekli fiziksel altyapının oluşturulması ve kaynakların ayrılmasını hedefler.
Bağış ve Yardım Politikası	Sütaş'ın yapacağı bağış ve yardımların esaslarını ortaya koyar.
Entegre Yönetim Sistemi Politikası	Tedarik ve dağıtım zincirinin bütününde kalite, iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve enerji yönetim sistemlerini içeren entegre yönetim sisteminin kurulması, uygulanması, etkinliğinin gözden geçirilmesi ve sürekli iyileştirilmesine yönelik ilkeleri ortaya koyar.

İş Etiği Kuralları

Yasalara uyum, sevgi, saygı, samimiyet, güvenilirlik ve dürüstlük, iş yapış biçimimizi tanımlar ve rakiplerimiz dahil tüm paydaşlarımızla ilişkilerimizin temelini oluşturur. İş Etiği Kurulu, [iş etiği kurallarını](#) oluşturur, ilkelerinin duyurulması ve uygulamasını takip eder. İş etiği kurallarımız kurum içinde veya dışında, tüm paydaşlarımız ile olan ilişkilerimizde ve yaptığımız işlerde sorumluluklarımızın çerçevesini çizer.

Sadece Grubumuzun çalışanlarını değil, birlikte çalıştığımız tüm iş ortaklarımızı “Sütaşlı” olarak görürüz. Oluşturduğumuz iş etiği kurallarına uyumun Sütaşlıların gücü olduğuna inanırız. Tüm Sütaşlıların etik ilkelerimizi anlayıp benimsemeleri, iş etiği kültürünün yerleşmesi ve gelişmesi için etik eğitimleri veririz.

[Sütaş İş Etiği Kurulu Web Sitesi](#) paydaşlarımızın anonim şekilde bildirim yapabilmelerine ve başvuruları takip etmelerine olanak sağlar. Bu bildirimler, gizlilik anlaşması yapılmış, bağımsız bir şirket tarafından kendilerine ait sistemlerde toplanır ve yalnızca Etik Kurul üyeleriyle paylaşılır. Gelen bütün bildirimler, her hafta toplanan Etik Kurul tarafından değerlendirilir ve bildirim sahibine dönüş sağlanır. Bildirime konu eylem ve davranışın, etik kural ihlali ile birlikte disiplin yönetmeliğine de aykırılık içermesi durumunda konu, yapılan araştırmalardan sonra Disiplin Kurulu’na sevk edilir.

Etik Kurul’a 2022 yılı içerisinde 23 etik bildirim ulaştı, bunların tamamı cevaplandı.

Risk Yönetimi

Sütaş’ın hedeflerine ulaşmasını olumsuz etkileyebilecek bir olayın veya olaylar dizisinin neden olabileceği olası kayıplar kadar fırsatların da değerlendirilmesi kurumsal yönetimin olmazsa olmazıdır.

Yönetim Kurulu’na bağlı olarak çalışan “Denetim ve Risk Komitesi”, Sütaş’ın varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, hukuki ve sair her türlü riskin erken tespiti, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi süreçlerini yürütmek amacıyla kurulmuştur. Komite risk haritasının belirlenmesi için gerekli çalışmaları yapar ya da yaptırır, ihtiyaç duyuldukça bu çalışmaları gözden geçirir. Risk Yönetimi Politikaları ve uygulama usullerini belirler ve bunlara uyulmasını gözetir.

Şirketin denetim fonksiyonu, Denetim Başkanlığı tarafından gerçekleştirilir. Başkanlık, risk esaslı hazırlamış olduğu yıllık denetim planı çerçevesinde, şirketin risk yönetimi ve iç kontrol sistemini, düzenli olarak gözden geçirir ve doğrudan Denetim ve Risk Komitesine rapor eder.

Ar-Ge ve Yenilikçilik

Faaliyetlerimize yön veren dört temel stratejimizden biri olan “Ustalık ve Uzmanlık”, Ar-Ge ve yenilikçilik çalışmalarımızın da özünü oluşturur.

Türkiye’nin süt ve süt ürünleri sektöründe Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2016 yılında onaylanan ilk Ar-Ge merkezi olma özelliğine sahip merkezimizde; tüketicilerin sağlıklı ürün tercihlerini karşılamaya yönelik olanlar dahil ürün geliştirme çalışmaları ile yeni üretim tekniklerinin geliştirilmesini, mevcut üretim tekniklerinin iyileştirilmesini, işletmelerde verimliliğin artırılmasını sağlıyoruz. Ayrıca Endüstri 4.0’a, üretim hattında robot tasarımı, otomasyon sistemleri gibi dijital dönüşüm uygulamalarına yönelik araştırma, geliştirme ve uygulama projeleri gerçekleştiriyoruz.

Ar-Ge Merkezimiz 2022 yılında 4 patent, 13 faydalı model ve 2 tasarım tescili başvurusunda bulundu. Daha önceki yıllarda yapılan 5 patent belgesi, 35 faydalı model başvurusunun da tescil belgeleri alındı.

Türkiye’nin Patent Raporu 2022’de 78 patent başvurusu ile Süt ve Süt Ürünleri sektöründe en fazla patent başvurusu yayınlanan birinci; Gıda-İçecek alanında ise üçüncü şirket olduk.

Kurulduğu günden bu yana 253 projeyi tamamlayan Ar-Ge Merkezimiz, aralarında ulusal ve uluslararası iş birliklerinin de olduğu 29 proje üzerinde çalışmalarını sürdürüyor. Devam eden projelerimizin iki tanesi, Avrupa Birliği Horizon Programı (Marie Sklodowska-Curie Actions) projeleridir.

2022 yılında AB destekli Erasmus+ “Süt ve Süt Ürünleri Sektöründe Avrupa Mükemmelliği Projesi”nin Türkiye’deki sektör temsilcisi olduk. Proje ile Türkiye Süt ve Süt Ürünleri Sektörü Mesleki Mükemmeliyet Merkezi’nin oluşturulması, sektörün ihtiyaç duyduğu Ar-Ge personeli açığının kapatılması, mevcut iş gücünün bilgi ve becerilerinin artırılması hedefleniyor.

Bu projeye ilişkin detaylar ve diğer ulusal ve uluslararası iş birliği projelerine ilişkin bilgiler [Sektörün Gelişimine Katkılarımız](#) başlığında ele alınıyor.

Tesislerimizi kendimiz projelendiriyor, kullandığımız yazılım, makine ve ekipmanların birçoğunun ülkemizde tasarlanıp üretilmesine öncülük ediyoruz. Bu doğrultuda makine ve ekipman tedarikçilerimizle yakın iş birliği yapıyoruz.

Yürüttüğümüz çalışmalarla 2000’li yılların başında yüzde 30 olan yatırımlarda yerli teknoloji kullanım oranını yüzde 80’lere çıkardık.

Ar-Ge ekibimizin yanı sıra Grup Şirketlerimizin ilgili birimleri de ambalaj malzemelerinin azaltımı, verimlilik vb. konularda projeler yürütüyor, denemeler yapıyor ve olumlu sonuç alınan projeleri hayata geçirerek Ar-Ge ve inovasyonu destekliyor.

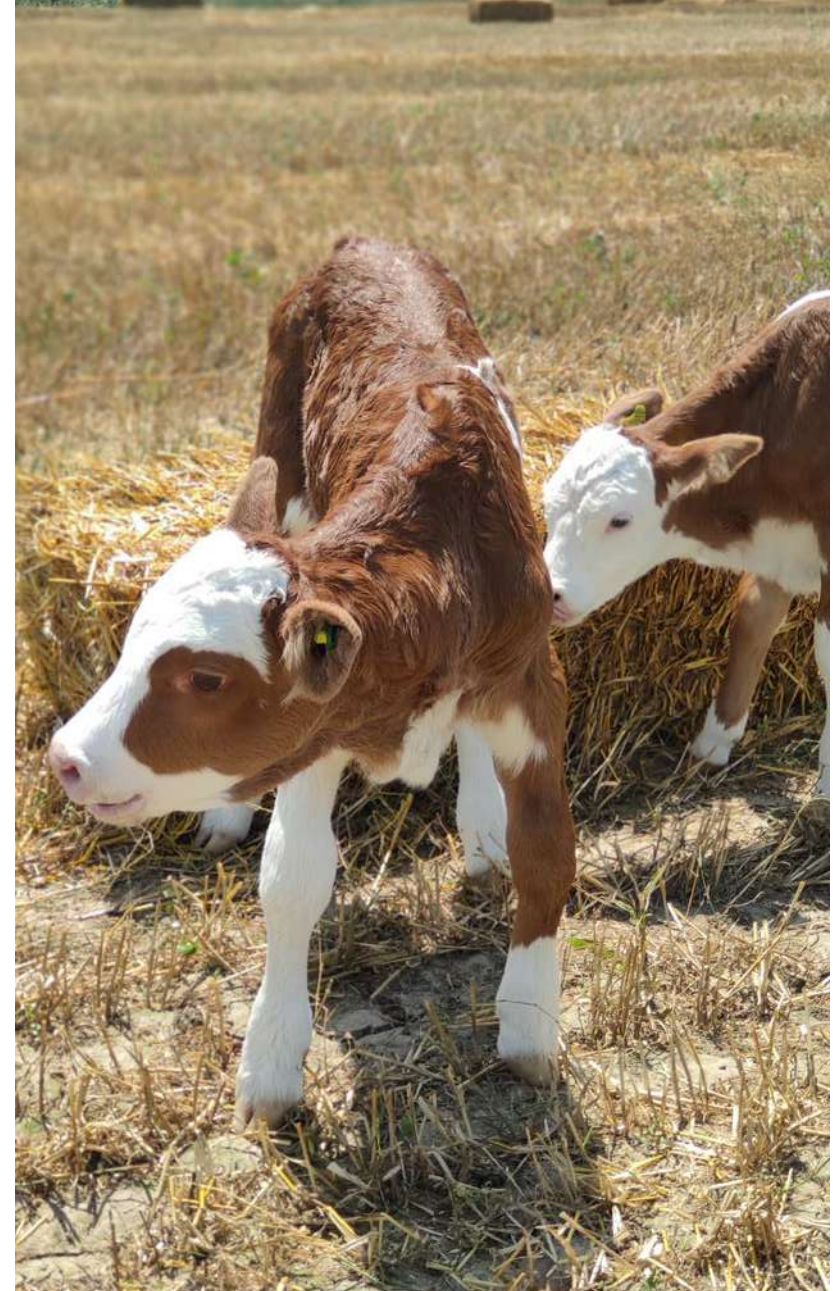

Tarımsal Ar-Ge

Yem bitkileri üretimi ve süt hayvancılığının daha verimli yapılabilmesi ve doğal kaynakların korunması için tarımsal faaliyetlerimize yönelik araştırma ve geliştirme çalışmalarımız kapsamında üniversite-kamu iş birliklerimiz devam ediyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından desteklenen, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü – Lalahan Veteriner Araştırma Enstitüsü ile birlikte yürüttüğümüz hastalıklara dayanıklı, erkek hayvanlarda besi, dişilerde ise süt verimi ve kalitesi yüksek melez ırklar elde edilmesini hedefleyen projemize devam ediyoruz. 2022 yılında melez hayvanların doğumları gerçekleşmiş, bir bölümünün performans verileri raporlanmaya başlamıştır. 2023 yılında projenin tamamlanarak sonuçların kamuoyu ile paylaşılması beklenmektedir.

Bingöl Entegre Tesislerimizde, Süt Hayvancılığı Ar-Ge Merkezi'nin yatırım çalışmaları devam ediyor. Hayvancılıkla ilgili Ar-Ge çalışmalarımızı daha da güçlendirecek olan Merkezde; nesil ıslah çalışmaları ile yüksek verimli hayvanların belirlenmesi, embriyo transferi yolu ile sürüdeki bu yüksek verimli hayvanların kısa sürede neslinin artırılması, hastalıklara karşı direnci yüksek sığır ırklarının yetiştirilmesine yönelik projeler yapılması planlanıyor. Ar-Ge merkezi yatırımı devam ederken Karacabey'deki çiftliklerimizde en iyi genetiğe sahip hayvanlardan embriyo elde edilmesi çalışmalarına başlandı.

Dijital Dönüşüm

Dijital teknolojilerin sunduğu olanaklardan en üst seviyede yararlanmak amacıyla değişen ve gelişen teknolojinin imkanlarını kullanıyor, iş yapış modellerimizi ve süreçlerimizi sürekli iyileştiriyoruz.

Ar-Ge merkezimiz, diğer çalışma arkadaşlarımızla birlikte tüm faaliyet alanlarında Sanayi 4.0 ve dijital dönüşüm uygulamalarına yönelik araştırma, geliştirme ve uygulama projeleri yapıyor.

ÇİFTLİK YÖNETİMİ

Dijital araçları en yaygın kullandığımız yerlerden biri çiftliklerimiz. Tüm ineklerimize doğumlarından hemen sonra elektronik küpe ve ergenlik çağına geldiklerinde transponder veya pedometre takıyor, tüm davranış ve hareketlerini, sağlık ve refahlarını izleyerek gerekli tedbirleri alıyoruz.

e-TİCARET

Tüketicilerimizin Sütaş ürünlerine ulaşımını kolaylaştırmak için elektronik ticaret sitesi [Sütaş Market](#)'i geliştirmeye devam ettik.

SÜT VERİMİ

Sağım sistemine takılan süt ölçerler aracılığıyla hayvanların her sağımda verdikleri süt miktarı ve sütün iletkenliğini ölçeriz.

HAREKETLİ İNEKLER

İneklerimizin gün boyu katettikleri mesafe, yatıp kalkma ve yem tüketim süreleri gibi verileri toplar, otomatik olarak veri tabanına aktarırız.

HAYVANLARIN KİLOLARI

Sağım alanının çıkışına konulan kantarda her sağımdan sonra hayvanları tartar, hayvanların vücut kondisyon skorundaki değişimi izleriz. Kilo kaybı yaşayan hayvanların özel olarak beslenmesini ve gelişmesini sağlarız.

HASTALIKLARIN ERKENTEŞİSİ VE TEDAVİSİ

Sürü Yönetim Sistemimiz birçok veriyi değerlendirerek hasta olma ihtimali olan hayvanlarla ilgili uyarıda bulunur. Bu hayvanları hızla sürüden ayırır ve tedaviye alırız.

Dijital Dönüşüm

ÇİĞ SÜT TEDARİK YÖNETİMİ

Çiğ süt tedarik yönetimi, lojistik süreçlerinin yanı sıra kalite süreçlerinin de birlikte yürüdüğü geniş çaplı bir operasyon. Süt alım noktalarında yapılan kalite ölçümlerini, gerçek zamanlı olarak izleyebilmek için her bir süt tankerimize verdiğimiz tablet ve kendi geliştirdiğimiz mobil yazılım ile sahadaki verileri anlık olarak alıyoruz. Gelen verileri, kalite ve üretim planlama karar süreçlerimizde de kullanıyoruz. Öte yandan araç takip sistemlerimiz ile sahadan gelen verileri entegre ederek eş zamanlı ve anlık olarak harita üzerinde süt alınan noktaların durumunu ve araç üzerindeki süt miktarını izleyerek rotalarımızı optimize ediyoruz.

MÜŞTERİ VE TEDARİKÇİ PORTALI (B2B)

Hem müşterilerimiz hem de tedarikçilerimiz ile güçlü bir tedarikçi iletişimi sağlamak için B2B platformlarımızı devreye aldık. Bu platform sayesinde müşteri ve tedarikçilerimizle satış ve satın alma süreçlerimizi anlık olarak yönetebiliyoruz.

SAHA SATIŞ SİSTEMLERİ (e-SAHA)

Mobil cihazlar ile sahadan anlık olarak gerçek ve doğru verileri topladığımız e-SAHA projemizi, saha ekiplerimizin önerilerini değerlendirerek tamamen kendi yazılımlarımız ile geliştirdik. Böylece sahadaki operasyonlarımızın maksimum verimlilikte gerçekleştirilmesini hedefledik.

İŞ SÜREÇLERİ YÖNETİMİ

Elektronik form ile kağıt kullanımını ortadan kaldırmak, süreç akışında ihtiyaç duyulan bilgileri operasyonel sistemlerden otomatik almak, yeni girilen bilgilerin kontrollerini yapmak ve hata yapılmasına izin vermemek, tüm süreci sistem üzerinden takip edebilmek, süreçlerin kontrol ve analiz olanaklarını artırmak, uyarı mekanizmaları aracılığı ile işleri bekletmemek ve gecikmelere neden olan kör noktaları belirlemek amacıyla Elektronik Bilgi Akış (eBA) sistemini kullanıyoruz. Dijital dönüşüm stratejimiz doğrultusunda Satış, Pazarlama, Mali İşler, İnsan Kaynakları ve üretimdeki iş süreçlerimizin verimliliğini artırmak üzere formlarımızın sayısını artırdık. Böylece 100'ün üzerinde süreci, bu sistem ile yönetmeye başladık.

ROBOTİK SÜREÇ OTOMASYONU (RPA)

Robotik süreç otomasyonları ile süreçlerimizde hızımızı artırıyor; sıfır hata ile riski azaltıyoruz. Özellikle satış ve finans süreçlerinde birbirini tekrarlayan ve işlem sayısı çok olan işlerimizde RPA ve belge işleme sistemlerini devreye almaya başladık. Distribütörlerimiz ile tüm evrak ve işlemleri artık robotlarımız yapmaya başladı.

DİJİTAL FİNANS

Müşterilerimize Tahsilat Portalı, Sanal POS Ödeme sistemleri gibi hızlı ödeme yapabilecekleri kanallar sunuyoruz. Ayrıca saha ekiplerimiz mobil uygulamaları ile sahada müşteri ile ilgili tüm bilgilere erişebiliyor ve hızlı bir şekilde tahsilat süreçlerini işletebiliyor. Ödeme sistemleri tarafındaki tüm gelişmeleri ve regülasyonları yakından takip ediyoruz. Çalıştığımız tüm bankalarla entegrasyonu bulunan sistemimiz ile banka işlemlerini veri olarak ERP sistemlerimize alıyoruz. Öğrenen algoritmalar ile bu işlemleri kullanıcı bağımsız kayıt altına alıyor.

Çevrenin Sürdürülebilirliği

Her geçen gün daha fazla etkisini gösteren iklim değişikliği, toplumun tüm kesimlerinin eyleme geçmesini zorunlu kılıyor. Biz, döngüsellliği esas alan “Çiftlikten Sofralara” iş modelimiz ile yenilenebilir enerji üretimimizi artırıyor, onarıcı tarım ve sürdürülebilir süt hayvancılığı ilkelerine uygun faaliyet gösteriyor, su ve enerjiyi verimli kullanıyor, sıfır atık hedefi ile çalışıyoruz.

#SürsünHep **Sütaş**ki

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

İklim değişikliği ile mücadelede liderlik rolü üstlenmeye kararlıyız ve buna uygun adımları atıyoruz. Bu süreçte müşterilerimize sürdürülebilir, kaliteli ve sağlıklı ürünler sunarken doğal kaynaklarımızı koruyarak gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda 2012 yılından bu yana operasyonlarımızdan kaynaklanan, kendi kontrolümüzdeki kapsam 1 ve 2 sera gazı emisyonlarımızı hesaplıyor ve takip ediyoruz.

2022 yılında sera gazı emisyonları hesaplama metodolojimizi uluslararası platformlardaki gelişmelere uyumlu hale getirerek güncelledik. Ayrıca 2020 ve 2021 emisyonlarımızı da aynı metodolojiyle yeniden hesapladık.

2022 yılı sera gazı emisyonlarımız bir önceki yıla oranla yüzde 7 düşüşle 167,6 bin ton olarak gerçekleşti.

Sera Gazı Emisyonları (ton CO ₂ eşdeğeri/yıl)	2020	2021	2022
Kapsam 1	68.960	116.238	102.801
Kapsam 2	56.369	63.000	64.756
TOPLAM (Kapsam 1+2)	124.329	179.238	167.558

Uzun bir değer zinciri içinde faaliyet gösteriyor ve çok sayıda paydaşla işbirliği yapıyoruz. Sadece kendi kontrolümüzde olan kapsam 1 ve 2 emisyonlarımızı değil değer zincirimizin bütününden kaynaklanan kapsam 3 emisyonlarımızı da ortaya koymayı ve tüm paydaşlarımızla birlikte bunları azaltmaya yönelik adımlar atmayı hedefliyoruz. Bu çerçevede kapsam 3 emisyonlarımızı hesaplamak için gereken alt yapıyı oluşturmak üzere çalışmalara başladık.

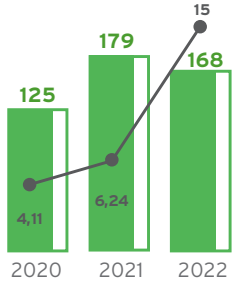

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

Tablodan da görüldüğü üzere, her ne kadar 2022 yılında 2021 yılına oranla bir düşüş gözlenirse de Bingöl Entegre Tesislerimizde üretime kademeli olarak geçilmesi ile 2021 ve 2022 yıllarında sera gazı emisyonlarımız 2020 yılına göre daha yüksek gerçekleşmiştir.

Sera gazı emisyonlarımızdaki gelişim, emisyon yoğunluğumuzda da gözlenmiştir. 2022 yılı emisyonlarında bir önceki yıla göre yüzde 7'lik düşüş, sera gazı emisyon yoğunluğumuzun yüzde 10 oranında düşmesine imkan tanımıştır.

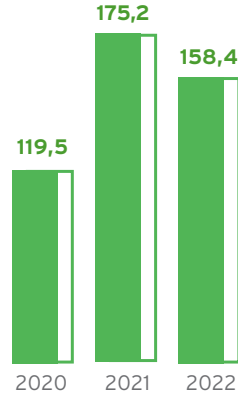
SERA GAZI EMİSYONLARI

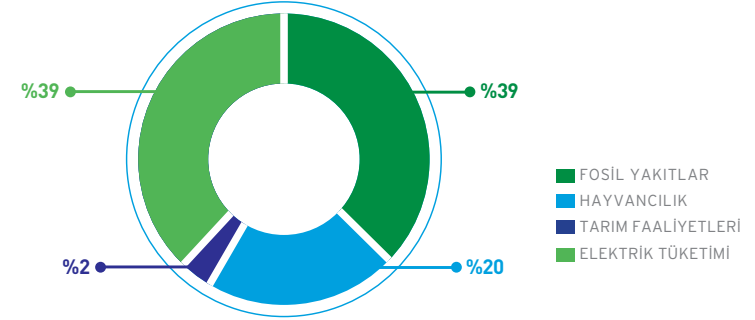
■ SERA GAZI EMİSYONLARI
(BİN TON CO₂)

■ CİRO (MİLYAR TL)

SERA GAZI EMİSYON YOĞUNLUĞU (KG CO₂/TON ÇİĞ SÜT)

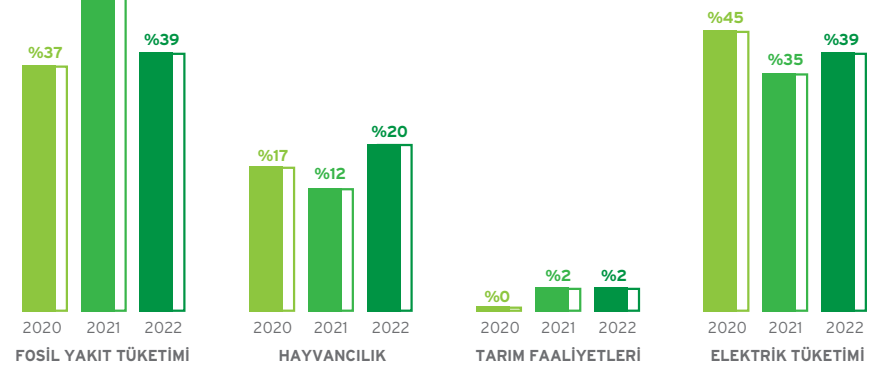

2022 yılında kapsam 1 ve 2 sera gazı emisyonlarımızın kaynaklarına göre dağılımı aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

Bingöl Entegre Tesislerimizde kurulan yeni çiftlikler ve hayvan varlığının artması, ayrıca tesis alanındaki arazilerde kaba yem üretimi gerçekleştirilmesi emisyon kaynaklarının dağılımında da etkili olmuştur.

SERA GAZI EMİSYON KAYNAKLARIMIZIN GELİŞİMİ

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

YENİLENEBİLİR ENERJİ ÜRETİMİ

Hedefimiz, sürdürülebilir bir gelecek için doğaya saygılı üretimle iklim değişikliği ile mücadeleye katkı sağlamak. Bu yolda yenilenebilir enerji kaynaklarının önemini biliyor, bu konuda öncelik veriyoruz.

2008 yılından bu yana üretim süreçlerinde oluşan atık suları, düşük enerji ve kimyasal kullanımı sağlayan anaerobik atıksu arıtma tesislerinde arıtıyoruz. Hayvan gübreleri, arıtma tesislerinin çamuru ve organik fabrika atıklarını değerlendirmek üzere 2013 yılında ilk biyogaz tesisimizi kurduk. Kojenerasyon (kojen) teknolojisi kullanarak organik atıklardan elektrik, sıcak su ve buhar üretiyoruz. Şimdiye kadar yaptığımız yatırımlarla 4 entegre tesiste elektrik üretim kapasitemizi 18,1 MWh'ye, termal enerji kapasitemizi de 17 MWh'ye çıkardık.

2013'ten bu yana biyogazdan yenilenebilir enerji üretimimizi 10,7 kat, bu sayede azaltığımız sera gazı emisyonlarımızı da 32 kat artırdık. Sadece 2023 yılında azaltığımız sera gazı emisyonu 615 bin ton. Bu rakam, faaliyetlerimiz sonucu oluşan sera gazı miktarının yüzde 300 fazlasına denk geliyor.

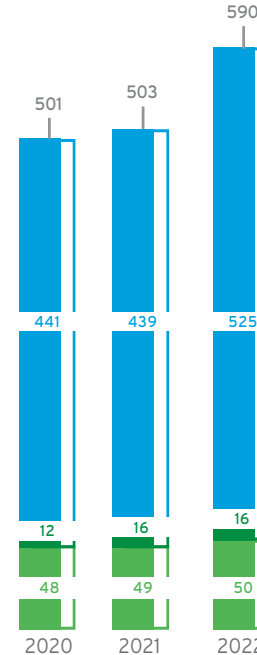
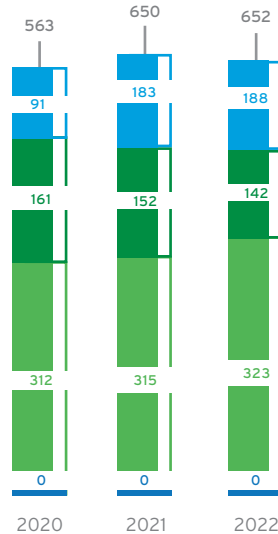
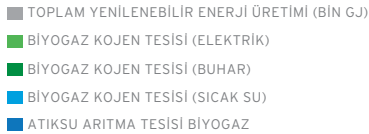
Biyogaz tesislerimizin çıktılarını da organik ve organomineral gübre olarak hayvanlarımızın yemlerinin yetiştirildiği arazilerin organik yapısının iyileştirilmesinde kullanıyoruz.

Bu operasyonlarımız sayesinde hayvansal ve organik atıklardan kaynaklanan ve önemli bir sera gazı kaynağı olan metan gazının atmosfere salımını engelliyor, aynı zamanda besin açısından zengin bu ürünlerin yeraltı ve yüzey sularına erişerek bu kaynakları kirletmesine izin vermiyoruz.

Biyogaz tesislerimizde engellediğimiz sera gazı emisyonlarımızın, uluslararası kabul gören bir sertifika programı olan Gold Standart® tarafından doğrulanmasını ve sertifikalandırılmasını sağlıyoruz.

YENİLENEBİLİR ENERJİ İLE SERA GAZI AZALTIMI (BİN TON CO₂)

YENİLENEBİLİR ENERJİ ÜRETİMİ (BİN GJ)

Elektrik üretimi:

Yenilenebilir kaynak ile elde edilen elektrik enerjisi

Fosil yakıt ikamesi:

Fosil yakıt yerine ikame edilerek üretilen diğer enerji türleri

Karbon yakalama:

Atıkların geri kazanımı ile elde edilen, doğal ortamda atmosfere saldıkları/ salacakları metanın yakalanması

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

Yenilenebilir enerji kaynaklarına olan yatırımlarımıza bir yenisini daha ekleyerek 2021 yılında Bingöl Entegre Tesislerimizde hibrit (Biyogaz ve Güneş) yenilenebilir enerji üretimi için çalışmalarımızı tamamladık ve 2022 yılında 1 MWp'lik güneş enerjisi santrali (GES) lisans çalışmalarını sonuçlandırdık. Burada üretilen yenilenebilir enerjinin, Bingöl Entegre Tesislerimizin yıllık elektrik tüketiminin yüzde 10'unu karşılayacak düzeyde olmasını bekliyoruz.

2022 yılında tüm lokasyonlarımızdaki çiftliklerimiz ve üretim tesislerimizin (süt-yem) çatıları için GES fizibilite ve şartname çalışmalarını tamamlayarak sürdürülebilir enerji kaynaklarının kullanımını artırmaya yönelik adımlarımıza devam ettik. Tire Entegre tesislerimizdeki bazı ünitelerin çatılarını güneş panelleri ile donatarak toplamda yaklaşık 4,9 MWp kurulu güce sahip bir öz tüketim güneş enerjisi santrali kurma çalışmalarına başladık. Bu yatırım ile Tire Entegre Tesisleri'mizin elektrik ihtiyacının yaklaşık yüzde 30'unu güneşten karşılamayı hedefliyoruz.

Aksaray ve Bingöl Entegre Tesislerimizde çatı GES'e yönelik proje ve yasal süreçleri tamamlamayı ve 2023 yılında yatırıma başlamayı planladık.

Biyogaz tesislerimizde

2022 yılında toplam

729.388 ton

organik atığı bertaraf ettik.

Bununla toplam

89.665 MWh

elektrik enerjisi

51.019 ton

buhar

52.131 MWh

sıcak su ürettik.

Ürettiğimiz Enerji;

Üretim tesislerinin elektrik ihtiyacının **%80'ini,** (Sütaş Grubu elektrik ihtiyacının %63'üne)

Süt fabrikalarımızın elektrik ihtiyacının **%85'ine,**

Süt fabrikalarımızın termal enerji ihtiyacının da **%18'ine** karşılık geliyor.

Bu aynı zamanda **32.487** abonenin yıllık elektrik tüketimine eşdeğer.

(Enerji Mühendisleri Odasına göre 2022 yılında mesken tüketimi 2.760 kWh kabul edilmiştir.)

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

ENERJİ TÜKETİMİ VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Enerji tüketimi, iklim değişikliğinin en önemli kaynaklarından biri. Bu nedenle enerji tüketimimizi yakından takip ediyor ve optimum düzeyi sağlamak için sürekli Ar-Ge çalışmaları yürütüyoruz.

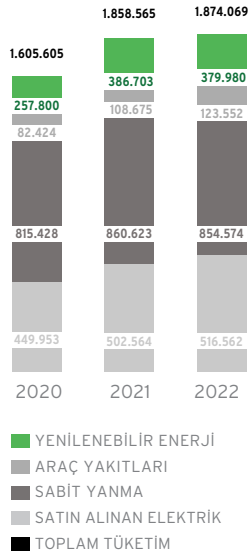
Enerji verimliliği çalışmalarımız ile 2015-2022 yılları arasında 26 milyon kWh enerji tasarrufu sağladık. Elde ettiğimiz bu tasarruf, 9 bin 400 hanenin bir yıllık elektrik tüketimine eşit.

Kaynaklarına bağlı olarak enerji tüketimimizdeki gelişim aşağıda sunuluyor. Enerji tüketimimiz ve enerji tüketim yoğunluğumuz son iki yılda artış göstermekle birlikte Bingöl Entegre Tesislerimizin optimum kapasiteye ulaşması ile düşmesi beklenmektedir.

ENERJİ TÜKETİM YOĞUNLUĞU

	2020	2021	2022
Toplam Net Enerji Tüketimi (MWh/yıl)	446.001	503.853	508.953
Üretim Tesisleri Enerji Tüketim Yoğunluğu (MWh/ton çiğ süt)	0,31	0,32	0,32
Çiftlikler Enerji Tüketim Yoğunluğu (MWh/BBHB)	0,10	0,10	0,08
İdari Satış Enerji Tüketim Yoğunluğu (MWh/Çalışan)	2,49	2,51	2,52

KAYNAKLARA GÖRE ENERJİ TÜKETİMİ, GJ

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi

LOJİSTİK VERİMLİLİĞİ

Süt ve süt ürünleri sektörü lojistik yoğun bir sektör. Lojistik operasyonlarımızın önemli bir bölümünü iş ortaklarımızla birlikte gerçekleştiriyoruz. Her gün süt üreticilerden çiğ sütü olarak entegre tesislerimize getiriyor, üretilen ürünlerimizi bölge müdürlükleri ve distribütörlerimize taşıyor, oradan da her bir satış noktasına teslim ediyoruz. Bu yılda 70 milyon kilometreden fazla yolun kat edilmesi anlamına geliyor.

Değer zincirimizin bu önemli halkasından kaynaklanan sera gazı emisyonlarımızı azaltmayı hedefliyoruz. Lojistik verimliliğini, bu hedefe ulaşmadaki en etkin araç olarak görüyoruz. Bu aynı zamanda yakıtlardan kaynaklanan diğer çevresel etkileri asgaride tutarken, maliyet etkinliği de temin ediyor.

Bu konuda iş ortaklarımızla yakın işbirliği içinde çalışıyoruz. Geliştirdiğimiz özel yazılımlar ile çiğ süt ve süt ürünlerinin en kısa mesafeden, en az yakıt kullanarak ve maksimum dolulukta müşterilere ulaşmasını sağlıyoruz ([bknz Dijital Dönüşüm](#)). Kapsam 3 kapsamında yer alan lojistik kaynaklı emisyonları tam olarak ortaya koymak için de çalışmalara başladık.

Lojistik verimliliğinde en etkin araçlar, yeni yatırımlar ile tedarik zincirlerinin kısaltılması ve rota optimizasyonları. Bu kapsamda 2016 yılında İzmir Tire, 2021 yılında da Bingöl Entegre Tesislerimizi faaliyete geçirerek, tüm Türkiye'yi kapsayan operasyonlarımızı daha kısa tedarik zincirleri ile yönetmeye başladık. İş ortaklarımızın da dahil olduğu rota optimizasyonları ve diğer projelerimiz sayesinde, 2015 yılından bu yana 82 milyon kilometre daha az yol kat ettik. Pandemi tedbirlerinin getirdiği tüm verimsizliklere rağmen sadece son üç yıldaki tasarrufumuz 34 milyon kilometrenin üzerinde. Bu dünyanın çevresini 850 defa daha az dolaşmak demek.

Tesislerimizde kullandığımız ambalaj vb. diğer malzemeleri esas olarak tesislerimizin bulunduğu lokasyonlardaki yerel tedarikçilerden temin ediyoruz. Böylece yerel üreticileri desteklerken aynı zamanda malzeme lojistiği kaynaklı emisyonları asgaride tutuyoruz. Bu malzemelerin daha uzun mesafeler taşınmasının gerekmesi durumunda, tedarikçilerimizle işbirliği içerisinde, backhaul projelerimiz ile malzemeleri taşıyor, tedarikçilerimizin kendi operasyonları kaynaklı sera gazı emisyonlarını azaltmalarına katkıda bulunuyoruz.

İş ortaklarımızın gerçekleştirdiği lojistik operasyonlardan kaynaklı emisyonları (kapsam 3) raporlamıyor olsak da, bu emisyonları da hesaplıyor ve takip ediyoruz. Bu bağlamda, 2022 yılı lojistik kaynaklı emisyonlar ile kapsam 1 ve 2 emisyonlarımız birlikte değerlendirildiğinde, lojistik kaynaklı emisyonlar toplamın %16'sını oluşturuyor.

Atık Yönetimi

Sıfır atık hedefiyle çalışıyoruz. Organik atıklarımızı enerji amacıyla geri kazanırken, ürünlerimizin paketlemesinde kullandığımız ambalaj malzemelerinde oluşan fire, iade ürünlerin ambalajları vb. geri dönüştürülebilir nitelikteki atıkların lisanslı firmalarca geri dönüştürülmesini sağlıyoruz.

Atıkları azaltmak, ayrıştırmak ve dönüştürmek için yaptığımız çalışmalarla geri dönüştürdüğümüz atıkların oranı 2020 yılında yüzde 98 iken 2022 yılında bu oranı yüzde 99,3'e çıkardık. 2022 yılında toplam atık miktarımız 210 bin ton olarak gerçekleşti.

2022 yılında çalışanlarımızın sıfır atık bilincini artırmak hedefiyle “Sıfır atık için harekete geç” sloganıyla bilgilendirici ve bilinçlendirici çalışma başlattık. Bu kapsamda çalışanlarımız ve ailelerine sıfır atıkla ilgili bilgi vermenin yanı sıra hangi tür atığın hangi atık kutusuna atılacağı, bunun getireceği kazançları anlatmaya çalıştık.

Atıklarımızın yüzde 97'si organik nitelikte olup bunların tamamını biyogaz tesislerimizde enerjiye dönüştürüyoruz. Biyogaz tesislerimizde sadece kendi çiftliklerimiz ve fabrikalarımızın organik atıklarını değil, çevremizde bulunan paydaşlarımızın da bertaraf edilemeyen organik atıklarını işleyerek enerji elde ediyor, diğer paydaşlarımızın da atık yönetimi çalışmalarına katkıda bulunuyoruz.

2022 yılında toplam 729 bin ton organik atığı enerji için geri kazandık. Kendi çiftliklerimizden çıkan hayvan gübresi ve tesislerimizin organik atıkları, geri kazandığımız organik atığın yüzde 28'ini oluşturdu.

Gıda kayıp ve israfı, gıda sistemlerinin sürdürülebilirliğinin önündeki en önemli engellerden biri. Gıdanın atılması veya kaybedilmesi; o gıdanın üretilmesi için kullanılan su, arazi, enerji, işgücü ve sermayenin de çöpe gitmesi anlamına geliyor.

Bu sorunla mücadelede iş birliğine inanıyoruz. Gıda kaybı oranımızı, 2030 yılına kadar 2019 yılına göre yüzde 50 azaltma hedefiyle çok uluslu bir girişim olan “10x20x30 | Champions 12.3”e katılıyoruz. Bu hedefe uygun olarak yaptığımız çalışmalarla 2022 yılında net gıda kaybımız yüzde 1'in altında gerçekleşti ve 2019 yılına kıyasla kaybımız yüzde 51 oranında azaldı.

Faaliyetlerine yeni başlayan Bingöl Entegre Tesisimiz dahil tüm tesislerimiz, Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı tarafından verilen Sıfır Atık Temel belgesine sahiptir.

Atık Yönetimi

AMBALAJ MALZEMELERİ AZALTIMI

Kullandığımız plastik ambalaj malzemelerinin tamamı geri dönüştürülebilir nitelikte. Ancak mevzuat gereği sınırlı alanlarda geri dönüştürülmüş ambalaj malzemesi kullanabiliyoruz.

Teknolojinin imkan verdiği ölçüde ve tüketicilerin kalite-hijyen beklentilerinden feragat etmeden, plastik ambalajlarda gramaj azaltma çalışmalarını gerçekleştiriyoruz. Bunun için Ar-Ge ekiplerimiz, plastik ambalaj malzemesi tedarikçilerimiz ile iş birliği içerisinde fikir geliştiriyor, ilgili denemeleri yapıyor ve uygulamaya koyuyor.

2022 yılında sekiz ürünümüzün birincil ambalajında gramaj azaltımı çalışması gerçekleştirdik. Bu sayede 153,5 ton daha az plastik kullandık. Böylece 288 ton CO₂ emisyonunu da önlemiş olduk.

2023 yılına kadar gramaj azaltımı çalışmalarımızla ambalajlarımızda da yaklaşık 2.100 ton daha az plastik kullandık.

2019 yılında Global Compact Türkiye, SKD Türkiye ve TÜSİAD iş birliği ile özel sektör kuruluşlarının plastik sorununa yönelik somut eylemlerini teşvik etmek; mevcut çalışmaları Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda bir araya getirmek; farkındalığı ve iş birliğini artırmak amacıyla oluşturulan İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG)'nin parçası olduk. İPG kapsamında 2021 ve 2022 yıllarında toplam 450 ton plastik azaltmayı taahhüt etmiştik. Son iki yılda İPG taahhütlerimizin %30 üzerine çıkarak ambalajlarımızda 509 ton daha az plastik kullandık.

İPG İŞ DÜNYASI
PLASTİK GİRİŞİMİ

Su Yönetimi

Su, operasyonlarımızın en önemli girdilerinden. Suyu; yem bitkisi yetiştirmek amacıyla kendi işlediğimiz arazilerde tarımsal sulama, fabrikalarda yıkama suyu, çiftliklerimizde hayvanlarımızın su ihtiyacının karşılanması ve çiftliklerimizin temizliği gibi pek çok alanda kullanıyoruz.

Tesislerimizin çoğu su stresi yaşayan bölgelerde yer alıyor. Su kaynaklarının sürdürülebilirliği için büyük bir sorumluluk hissediyoruz. Bu nedenle tüm süreçlerimizi sürdürülebilir bir şekilde tasarlayarak suyun etkin ve verimli bir şekilde kullanılması için çalışıyoruz. Sürdürülebilir su yönetimi konusunda ekiplerimiz su kaynaklarının korunması, su tüketimimizin azaltılması ve verimliliğin sağlanması konularında projeler üretiyor ve operasyonlarımızı sürekli gözden geçiriyor.

Kaba yem üretimi için kendi işlediğimiz arazilerin tamamında damlama sulama sistemlerini kullanıyor, diğer sulama sistemlerine göre %40'a varan su tasarrufu sağlıyoruz.

Tesislerimize gelen suyun daha verimli kullanılması amacıyla, yıkamada kullandığımız ve buharlaşan suların bir bölümü ile ters ozmoz sistemlerinden çıkan atık suların geri kazanılmasına yönelik çalışma ve yatırımlarımız devam ediyor. 2020 yılından bu yana geri kazandığımız suyun miktarını yüzde 50 artırarak 601 bin tona ulaştık. Bu miktar, üretim tesislerimizde tüketilen suyun yüzde 14'üne karşılık geliyor.

Tüm tesislerimizin atık sularını etkin yöntemlerle arıtarak deşarj ediyoruz.

Son 3 yıllık grup su tüketimimiz ile üretim tesisleri, çiftlikler ve satış ve idari birimlerimizin su tüketim yoğunluklarını yandaki tabloda görebilirsiniz. Grup su tüketimimiz ve su tüketim yoğunluklarımız son iki yılda artış göstermekle birlikte, Bingöl Entegre Tesislerimizin optimum kapasiteye ulaşması ile düşmesi beklenmektedir.

SU TÜKETİM YOĞUNLUĞU

	2020	2021	2022
Su Tüketimleri (m3/yıl)	4.554.089	4.762.790	5.330.756
Üretim Tesisleri Su Tüketim Yoğunluğu (m3/ton çiğ süt)	3,3	3,0	3,4
Çiftlikler Su Tüketim Yoğunluğu (m3/BBHB*)	4,9	4,9	5,4
Satış ve İdari Birimler Su Tüketim Yoğunluğu (m3/Çalışan)	13,5	13,5	13,1

*BBHB: Büyük Baş Hayvan Birimi

Su Riskleri Projesi

Üyesi olduğumuz Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ile Ankara Üniversitesi Su Yönetimi Enstitüsü iş birliğiyle gerçekleştirilen ve iklim değişikliğinin su kaynakları üzerindeki etkisini analiz etmeyi ve tarımda verimli sulama stratejileri geliştirmeyi amaçlayan "Su Riskleri Projesi"ne diğer üye şirketlerle birlikte destek verdik. Proje ile İç Anadolu Bölgesinin hâkim bitkilerinden buğday ve mısır tarımında basınçlı sulama yöntemlerinden damlama sulama sistemlerinin kullanılması, su ve enerji verimliliğinin artırılması, su-üretim fonksiyonlarının belirlenmesi, su verimliliğinin fiziksel ve ekonomik açıdan değerlendirilmesi, su risklerinin belirlenmesi ve bölge çiftçisine doğru uygulamaların çeşitli etkinlikler ile aktarılması hedeflendi.

2023 yılında ikinci fazı gerçekleştirilecek olan projeye desteğimiz devam ediyor.

Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım

Hayvanlarımızın beslenmesinde kullandığımız yem bitkilerinin üretildiği toprakların sağlığı, yapısı ve kalitesi; gıda güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanmasının, üreticilerin dayanıklı ve güçlü kılınmasının, tarımsal üretimde verimlilik artışının yani sürdürülebilir ve onarıcı tarımın da anahtarı.

Sektörün lider şirketi olarak sürdürülebilir ve onarıcı tarımın, geleceğin tarımsal üretiminin ve gıda güvenliğinin anahtarı olduğuna inanıyoruz. Bunun için öncelikle yem bitkilerinin yetiştiği toprağın sağlıklı olmasına özen gösteriyor ve toprağın yapısını koruyarak daha da iyileştirmek için onarıcı (rejeneratif) tarım uygulamalarından faydalaniyoruz.

Çiğ süt ve kaba yem üretimimizde; AB Yeşil Mutabakatı Çiftlikten Çatala ve Biyoçeşitlilik Stratejilerinde tanımlanan hedeflere ulaşmak için çevre, iklim ve hayvan refahı eylemleri kapsamında önerilen tarımsal uygulamaları* rehber olarak kullanıyor, çiğ süt tedarikçilerimiz ve sözleşmeli kaba yem üreticilerini bilgilendiriyor ve bunları kullanmaları konusunda teşvik ediyoruz.

Çiftliklerimizden çıkan hayvan gübresinin doğrudan toprakla buluşmasını ve gübredeki besinlerin yer altı su kaynaklarını kirletmesini önlemek için bu gübreleri, enerjiye ve organik/organomineral gübreye dönüştürüyoruz [\(bkz. Yenilenebilir enerji üretimi\)](#).

Türkiye’de tarım topraklarının organik madde oranı düşük. Biz de tarım topraklarının organik madde oranını artırarak daha sağlıklı, kaliteli ve daha verimli hale getirilmesini amaçlıyoruz. Bu kapsamda organik ve organomineral gübre kullanımına yönelik deneme çalışmaları yapıyoruz:

- Uludağ Üniversitesi ve Bursa İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Bursa İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü ile birlikte bugüne kadar gerçekleştirilen yem bitkisi ve sebze yetiştiriciliği ile ilgili denemelerde muadillerine göre üründe yüzde 15’e, toprağın organik madde içeriğinde de yüzde 40’a varan artışlar tespit ettik.
- Bingöl İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Bingöl İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü, Bingöl Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile yaptığımız çalışmalarda da Bingöl ve çevresindeki tarım topraklarında kalite ve verim üzerine etkilerinin belirlenmesi üzerinde çalışıyoruz. 2022 yılında mısır bitkisi üzerinde yaptığımız denemeleri, 2023 yılında buğdayda yapıp sonuçları 2024 yılına kadar paylaşmayı planlıyoruz.

Denemelerden elde ettiğimiz sonuçları Tarla Günlerinde üreticilerle paylaşmaya, deneyimlerimizi aktarmaya özel önem veriyoruz. 2022 yılında Aksaray ve Bingöl’de iki Tarla Günü yaptık.

[*List of potential agricultural practices that eco-schemes could support](#)

Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından izin verilen bitki koruma ürünlerini, sadece yem bitkileri üretiminde zararlı ot mücadelesi için kullanıyoruz. Başta arılar olmak üzere diğer canlılara zarar vermemek için uygulamayı rüzgarın olmadığı hava koşullarında ve sabah erken veya akşam saatlerinde yapıyoruz.

Sağlıklı ve organik içeriği yüksek topraklar, biyolojik çeşitliliği yüksek, dolayısıyla verimli toprak demek. Bu özellikteki toprakların, atmosferik karbonu ve su tutma potansiyeli yüksek olduğundan, iklim değişikliği ile mücadele ve iklim değişikliğinin etkilerine uyumda da en önemli araçlardan birini oluşturuyor.

2022 yılında ürettiğimiz 50.380 ton organik ve organomineral gübre ile topraklarımıza kazandırdığımız organik madde miktarı, 2020 yılına oranla yüzde 43 artarak 43.000 ton oldu.

Hasat zamanını, üründen azami verimi elde edecek ve ürün kaybını önleyecek biçimde ayarlıyoruz. Kısıtlı su kaynaklarını verimli kullanmak için sulamayı doğru zamanda yapmaya ve damlama sulama sistemleri kullanmaya özen gösteriyor, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını azaltmak için makine ve ekipmanların enerji etkin çalışmasına yönelik tedbirler alıyoruz.

Çalışmalarımız; sürdürülebilir tarım uygulamalarının çevresel boyutunun yanı sıra ekonomik ve sosyal boyutlarını da kapsıyor. Eğitim faaliyetlerimiz ve sözleşmeli üreticilerimize yönelik programlarımız ile çiftçilere sürdürülebilir ve onarıcı tarım konusunda yol gösteriyor, bu uygulamaların tüm paydaşlarımız tarafından benimsenmesine ve yaygınlaşmasına odaklanıyoruz.

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

Sürdürülebilir süt hayvancılığını; gelecek nesillerin sağlıklı ve yeterli beslenmesini garanti altına almanın; toprağın, suyun ve doğal varlıkların sürdürülebilir yönetimini desteklemenin yolu olarak görüyoruz.

Bu anlayışla hayvanların beslenmesinde kullanılan yemlerin üretiminden, toprak ve su gibi doğal varlıkların verimli kullanılmasına, korunmasına ve daha da geliştirilmesine, yüksek hayvan refahı standartlarının sağlanmasından süt hayvancılığından kaynaklanan sera gazı emisyonlarının ve atıklarının azaltılmasına, üretimde verim ve karlılığın artırılarak üreticilerin koşullarının iyileştirilmesine kadar tüm konulara odaklanıyoruz.

21.250 baştan oluşan büyük bir sürüyü yönetiyoruz. Çiftliklerimizdeki hayvanların yüzde 76'sı Simental, %24'ü Holstein türlerinden oluşuyor.

Hayvanlarımızın sağlığı ve refahı önceliğimiz. İneklerimiz, uluslararası hayvan refahı kurallarına uygun olarak kendi veterinerlerimiz ve mühendislerimiz tarafından tasarlanmış çiftliklerde yaşıyorlar. Dijital teknolojilerin ve gelişmiş otomasyon sistemlerinin yoğun olarak kullanıldığı çiftliklerimizde, ineklerimizi 7 gün 24 saat izliyor, sağlık ve refahlarını kontrol altında tutuyoruz.

Çiftlik hayvanlarımızın temel ihtiyaçlarını küresel ölçekte kabul görmüş Uluslararası Hayvan Refahı İlkeleri ve Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü'nün (OIE) benimsediği "Beş Özgürlük" çerçevesinde yönetiyoruz.

Tüm çiftliklerimiz hastalık bulunmadığını ve bu konuda her türlü koruyucu tedbirin alınmış olduğunu gösteren "Hastalıktan Ari" sertifikasına ve Avrupa Birliği standartlarında üretim yaptığımızı kanıtlayan "Avrupa Birliği Onaylı Süt Çiftliği" sertifikasına sahiptir.

Beş özgürlüğü sahada operasyonel hale getirmek ve tüm çalışanların bunu benimsemesi için uluslararası standartlara uygun olarak bir dizi prosedür, el kitabı ve talimat oluşturduk. Bunlar arasında en önemlileri;

- Damızlık Süt Sığırcılığı Çiftlikleri İyi Tarım Uygulamaları (Hayvan Refahı) El Kitabı
- Hayvancılık Kontrol Noktaları ve Uygunluk Kriterleri
- Hayvan Ayak Banyosu Kullanımı Talimatı
- Hayvan Bakım Prosedürü
- Hayvan Hareketleri Prosedürü
- Hayvan Besleme Kalite Planı'dır.

Hayvan refahı uygulamalarımızı daha da güçlendirmek için farklı program ve işbirliklerinin parçası olmaya özen gösteriyoruz. 2022 yılında küresel bir müşterimiz tarafından "Sürdürülebilir Süt Tedarikçisi" olarak sertifikalandırılmaktan mutluluk duyuyoruz.

Sadece kendi çiftliklerimizde değil sütünü aldığımız süt üreticilerinin de hayvan refahı uygulamalarına odaklanmasını önemsiyoruz. Denetim ekiplerimiz, ziyaret ettikleri çiftliklerdeki hayvan refahı uygulamalarını da inceler, üreticilere hayvan hastalıkları ile mücadele, iyi besleme ve refahı temin etme konularında önerilerini iletir, kendi çiftliklerimizde edindiğimiz deneyimleri paylaşır.

Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı

Hayvan Refahında “Beş Özgürlük” Alanı

İyi ve yeterli beslemek

- Yeni doğan buzağlarımızı ağız sütüyle besleriz.
- İneklerimizin içtiği suyun kalitesi çok önemlidir. Sürekli içme suyu standartlarında temiz ve bol su tüketmelerini sağlarız.
- Yemliklerin bir yandan temizlik ve hijyene önem verir, diğer yandan da önlerinde her zaman bol ve temiz yem bulunmasını sağlarız.
- Çiftliklerimizdeki tüm hayvanları; yaşlarına, ağırlıklarına, davranışsal ve fizyolojik ihtiyaçlarına göre sağlık ve refahlarını destekleyecek, özel ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde besleriz. Beslemede kendi ürettiğimiz doğal ve sağlıklı yemleri kullanarak sindirimi kolay, protein, yağ ve enerji değerleri dengelenmiş, özel yemler tüketmelerini sağlarız.

Rahat ettikleri koşullarda yaşatmak

- Çiftliklerimizi ineklerimizin her birine uluslararası standartlarda yaşam alanı sağlayacak boyutlarda inşa ederiz.
- Çiftliklerimizi tasarlarken ineklerimizin günışığından azami yararlanmasını gözetiriz.
- İneklerimizin yaşadığı barınakları özel ekipmanlar ile sürekli temizler, ortamın hijyenik, kuru ve temiz kalmasını sağlarız.
- İneklerimizin uyuma ve dinlenme alanlarını özel kauçuk yataklar ile donatırız.
- İneklerimizin yaşadığı barınaklarda havalandırmaya özel önem verir, sıcak havalarda serinlemeleri için duş aldırır, ıslak kalmamaları için fanlarla kuruturuz.

Acı, yaralanma ve hastalıktan uzak tutmak

- Çiftliklerimiz hastalık bulaşma riskinin en aza indirilmesini hedefleyen biyogüvenlik prosedürleriyle yönetilir.
- Hayvanlarımızın sağlık durumlarını tecrübeli ve alanlarında uzman veteriner hekimlerimizin gözetiminde sürekli takip ederiz.
- Koruyucu hekimlik uygulamalarıyla hastalık ve ilaç tüketimini minimum seviyelerde tutmanın yanı sıra tedavi gerektiren durumlarda antimikrobiyal ilaç kullanımına azami dikkat gösteririz. Tedavi etmek zorunda kaldığımız hayvanların sütlerini, kullanılan ilaçların vücuttan atılım süresi boyunca imha eder, hiç bir şekilde kullanmayız.

Korku ve stresten uzak tutmak

- Çiftlikteki tüm hayvanlarımızın nakillerinde, hayvanlarımızın sağlık açısından uygunluk durumunu belirler, hayvan taşıma belgesine sahip araçlarla taşınmasına özen gösteririz. 8 saati aşan yolculuklarda mutlaka mola verip dinlenmelerini sağlarız.
- Hiç bir çiftliğimizde tedavi haricinde bağlama işlemi uygulanmaz. Tüm bağlama işlemleri Veteriner Hekim kontrolünde yapılır.
- Hayvanlarımızın acı çekmesine yol açabilecek damgalama, kuyruk kesimi ve diş kırpma gibi uygulamalar yapmayız.
- Hayvanlarımızın acı çekmemesi için çiftliklerimizdeki tüm cerrahi uygulamalarımızda anestezi ve non-steroid analjezi uygulaması birlikte yapılır ve operasyon sonrası süreçler kayıt altına alınarak izlenir.

Normal hayvan davranışı gösterebileceği ortamlarda yetiştirmek

- Çiftliklerimizde ineklerimizi; yaş grupları ve kondisyonlarını göz önünde bulundurarak farklı padoklarda barındırır; rahatça gezebilecekleri; temiz, hijyenik, rahat ve konforlu mekanlar sağlarız.
- Yarı açık ve duraklı sisteme sahip barınaklarda, havalandırma fanları ile sürekli temiz hava dolaşımı sağlar, sıcaklık stresine bağlı verimsizlikleri azaltmak için otomatik serinletme sistemi kullanırız.

Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu

Bireylerin yaşam kalitelerini artıran, sağlık ve mutluluk veren, doğal ve lezzetli süt ürünleri sunmak için çalışıyoruz.

Ürünlerimizin doğallığını, lezzetini ve besin değerlerini güvence altına alan “Çiftlikten Sofralara” iş modelimizle ineklerimizin beslendiği yemden, sofralarınıza gelen süt ürünlerine kadar tüm süreci entegre ediyor, izliyor, denetliyoruz.

#SürsünHep **Süttaş**kl

Gıda Güvenliği

2050 yılında 10 milyara ulaşacak dünya nüfusunu beslemek için günümüze kıyasla %50 oranında daha fazla üretim yapmamız, tüm insanların sağlıklı ve yeterli besinlere erişebilmesini sağlamamız gerekiyor.

Süt, sağlıklı bir yaşam için gerekli olan besin öğelerini, mükemmel bir dengede içeren, en temel besin kaynağımız. Bu özelliği ile de artan dünya nüfusunun beslenmesindeki rolü her geçen gün giderek önem kazanıyor. Gıdanın yeterliliği endişelerinin ve tarımın sürdürülebilirliğine yönelik arayışların arttığı bu dönemde, süt ve süt ürünlerinin, sürekli artan dünya nüfusunun beslenmesindeki rolü de giderek güçleniyor.

Dört entegre tesisimizde ürettiğimiz sağlıklı, güvenli ve besleyici süt ürünlerini, 27 Bölge Müdürlüğümüz, 93 bayi/distribütörümüz ve 3.086 kişilik satış ekibimizle, 198.000 satış noktasında tüketicilerimizin kolay erişimine sunuyoruz.

Hedefimiz, sadece bugünün değil aynı zamanda geleceğin gıda güvenliğine de katkıda bulunmak. Bunun için gıdanın üretilmesi, işlenmesi, taşınması, tüketim ve atık bertaraf süreçlerinin dönüştürülmesi gerektiğinin bilinci ile çalışıyor, kendi değer zincirimizde dönüşümü sağlayacak adımları atıyoruz.

Tarımsal üretim yöntemlerimizi yeniden gözden geçiriyoruz.

Sürdürülebilir/onarıcı tarım yöntemlerini uyguluyor, ekosistemi koruyor ve toprağı daha sağlıklı hale getirerek, verimlilik ve karbon yakalama potansiyelini artırıyoruz.

Üreticilerin gelir ve refahını artırıp, yerel kalkınmayı destekliyoruz.

Böylece gelecekte gıda güvensizliğini ve eşitsizlikleri azaltmayı hedefliyoruz.

Gıda sistemimizi karbonsuzlaştırıyoruz.

Organik atıklardan, enerji ve organik gübre elde ediyor, bunları tarlalarda kullanıyor, fosil kayıtları daha az kullanıyor, yenilenebilir enerjiye daha çok yatırım yapıyor, değer zincirimizin her aşamasını daha verimli hale getiriyoruz.

2 bardak süt günlük;

Protein ihtiyacının %28'inin,
Kalsiyum ihtiyacının %62'sinin,
B12 ihtiyacının %72'sinin,
B2 (riboflavin) ihtiyacının %52'sinin,
İyot ihtiyacının %32'sinin,
Fosfor ihtiyacının %56'sının,
Potasyum ihtiyacının %32'sinin
karşılansını sağlıyor.

Sağlıklı ve dengeli beslenmenin çok önemli bir parçası

Sadece sütte bulunan yüksek kalorili biyoaktif proteinler, esansiyel amino asitler, esansiyel yağ asitleri, kalsiyum, fosfor, magnezyum, potasyum, iyot, çinko, süt şekeri ve B vitaminlerinden oluşan içeriği ile süt ürünleri; sağlıklı ve dengeli beslenmenin çok önemli bir parçası. Bu besinlerin, süütün içerisinde birlikte bulunması da sinerjik bir etki yaratarak beslenme değerini artırıyor.

Bu değerli besin kaynağını, doğallığı ve güvenilirliğinden ödün vermeksizin ambalajlı süt ürünlerine dönüştürüp tüketicilerimizin sofralarına sunarak, süütün doğasında olan iyilik ve bereketi yayma misyonu ile çalışıyoruz.

- “Çiftlikten Sofralara” entegre iş modeli ile ineğin beslendiği yemden başlayarak, tüketicinin sofrasına kadar giden süreci yönetiyor ve kontrol altına alıyoruz. Pandemi dönemi ile birlikte tedarik zinciri güvencesinin önemi de tekrar fark edildi. İş modelimizle hem tedarik güvencesi sağlıyor hem de tüketicilerimizin gıda güvenilirliği beklentilerini karşılıyor.
- Sütaş; iş modeli ile süt değer zincirinin tamamını entegre etmeyi başarmış, tarım ve gıdayı birlikte yönetip rekabet gücünü artıran, tüketicinin beklediği doğallık – güvenilir gıda taahhüdünü de bu tedarik zinciri entegrasyonu ile karşılayan mikro ölçekte önemli bir örnek.

Gıda Güvenilirliği

Sütün doğallığını ve özündeki değerleri koruyarak yüzlerce çeşit süt ve süt ürünü üretiyoruz. Ürünlerimizin güvenilirliği; en önemli hammademiz olan sütü üreten ineklerimizin yediği yemlerden başlayarak sağlık ve refahlarının sağlanması, çiftliklerdeki hijyen, çiğ sütün toplanması, taşınması, işlenmesi ve dağıtım süreçlerinin bütününde güvenilirliğin teminine bağlı. Bu nedenle yem ve gıda güvenilirliğini bir arada ele alırız.

Çiftlikten Sofralara iş modelimiz, ineklerimizin yediği yemlerden ürünlerimizin sofralara ulaşana kadar olan tüm sürecini adım adım denetlememizi, ürünlerimizin izlenebilirliği ve güvenilirliğini sağlamamızı ve doğallığını güvence altına almamızı garanti ediyor.

Çiğ süt; doğrudan çiftliklerden alınıyorsa o çiftliğin soğutma tankına, süt toplama merkezlerinden alınıyorsa ilgili toplama merkezinin süt soğutma tankına kadar ürünlerimizin izlenebilirliğini sağlıyoruz. Her bir süt toplama merkezine çiğ süt getiren üretici adını ve getirdiği süt miktarını da ayrıca izliyoruz.

KONTROL VE DENETİMLERİMİZ

Ham madde	Süt Ürünleri ve Yem Üretimi	Süt Ürünlerinin Nakliye ve Dağıtım
- Sözleşmeli üretim modelimiz ile ineklerimizin yediği kaba yemlerin tüm üretim sürecini (ekimden hasada kadar) takip eder, gerekli kalite kontrollerini titizlikle yapar ve besleme değerlerine uygun kaliteli kaba yem üretimine yönelik tüm bilgi ve deneyimlerimizi üreticilerimiz ile paylaşıyoruz. - Karma yem üretiminde kullandığımız yem maddeleri tesislerimize geldiğinde kalite ve güvenilirlik kontrollerini yaparız. (nem, nişasta, protein, lif yapısı, yağ, toksin, pestisit kalıntıları vb.) - Çiğ sütünü aldığımız üreticilerimizin Gıda Güvenilirliği Yönetim Sistemlerinin gerektirdiği kalite, hijyen, hayvan sağlığı ve refahı kurallarına uyumlu olmalarını talep ederiz. Süt Kalite Geliştirme ekiplerimiz süt üreticilerimizin çiftliklerini ve süt toplama merkezlerini düzenli olarak denetler. - Çiğ sütün ilk denetimi (antibiyotik kalıntısı, sütün kokusu, pH ve asidite) çiğ sütün alımı aşamasında gerçekleştirilir. Fabrikalara taşınan sütler, üretime girmeden önce yeniden fiziksel, mikrobiyolojik ve kimyasal testlere tabi tutulur. - Toplanan süt mevzuatın gerektirdiği koşullarda soğutulmuş olarak en kısa sürede fabrikalara taşınır.	- Tesislerimizde, mevzuatın yanı sıra üçüncü tarafların aşağıdaki akreditasyon ve sertifikalarını kullanırız. (Üretimin yeni başladığı Bingöl Entegre Tesislerimizin belgelendirme hazırlık çalışmaları 2022 yılında, sertifikasyonu ise 2023 yılında tamamlanmıştır.) - İyi Üretim Uygulamaları (GMP-Good Manufacturing Practices) - FSSC 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi - Üretimde yer alan tüm çalışanlara gıda güvenilirliği konusunda GMP, gıda hijyeni ve HACCP eğitimleri verir, bu eğitimleri düzenli olarak yineleriz. Tedarikçilerimizi, gıda güvenilirliği açısından risk grubuna göre ayırarak değerlendiririz. Satın alma sürecimizde Kalite Denetim Planı çerçevesinde tedarikçi denetimlerimizi gerçekleştiririz. Denetimlerimizde; AIB International tarafından yayınlanmış olan gıda güvenilirliği konusunda üst seviye bir kılavuz olarak görülen Ön Gerekliklik ve Gıda Güvenilirliği Programlarının Birleştirilmiş Denetim Standartlarını kullanırız. Denetimlerde kullandığımız kontrol formları aynı zamanda insan hakları, zorla çalıştırma ve çocuk işçiliğinin önlenmesi ve iş sağlığı ve güvenliği gibi sosyal konuların yanı sıra çevre yönetimi ile ilgili unsurları da içerir. - Karma yem üretiminde de yem güvenilirliğini en üst düzeyde sağlamak için İyi Üretim Uygulamalarını (GMP) rehber olarak kullanır, çalışanlarımızı eğitiriz. *FSSC 22000 Gıda Güvenliği Sistemi Belgelendirme Modeli, ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi ve ISO 22002-1 Gıda Güvenliğinde Önkoşul Programları standartlarının birleşiminden oluşan ve GFSI (Global Food Safety Initiative) tarafından tanınan uluslararası geçerli bir yönetim sistemidir. GFSI; BRC (British Retail Consortium), IFS (International Food Standard) Gıda güvenliği sistemlerini tanıyan küresel bir Gıda Güvenliği inisiyativedir.	Ürünlerimizin üretimden hemen sonra fabrika depolarına alınması, taşınması ve dağıtımında soğuk zincirin bozulmaması esastır. Bunu garanti etmek için bu süreçlerin tamamı GMP, HACCP kurallarına göre sürekli kontrol edilir, denetlenir ve kayıt altına alınır. Ürünlerin taşınması ve dağıtımı, sıcaklık seviyesi uzaktan sürekli takip ve kontrol edilen araçlarla yapılır.

Gıda Güvenilirliği

Gıda güvenilirliği açısından büyük öneme sahip gıda ile temas eden malzeme tedarikçilerinin uluslararası kabul görmüş standart ve sertifikasyonlara sahip olmalarını teşvik ederiz.

Gıda ile Temas Eden Malzeme Tedarikçilerimizin

%76'sı

GFSI Global Food Safety Initiative'in kabul ettiği üç Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi'nden* birini uyguluyor.

%94'ü

Uluslararası Kalite Yönetim Sistemlerinden birini uyguluyor.

%84'ü

Çevre Yönetim Sistemi uyguluyor.

%84'ü

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi uyguluyor.

* Bu sistemler şunlardır: [FSSC Food Safety System Certification 22000](#), [BRC British Retail Consortium](#) ve [IFS International Featured Standards](#).

Tedarikçilerin sahip oldukları sertifikaların oranının pandemi tedbirlerinin etkin olduğu 2020 ve 2021 yıllarında düşük olduğu, 2022 yılında ise pandemi öncesi duruma geri döndüğü görülmüştür.

Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

Günümüzde daha fazla sayıda tüketici, daha sağlıklı ve dengeli beslenmeyi hedeflerken satın aldığı gıdanın da daha sağlıklı olmasını, üretim süreci, besin değeri ve güvenilirliğine ilişkin daha fazla bilgiye erişmeyi istiyor. Bunların yanı sıra Covid-19 pandemisi ile birlikte bağışıklık sistemini güçlendiren gıdalara yönelik talebin arttığı gözleniyor.

Bizim de önceliğimiz tüketicilerimizin sağlıklı beslenmesine katkıda bulunmak ve bilinçli tercihler yapmalarına yardımcı olmak.

Bunu sağlayabilmek için Ar-Ge çalışmaları yaparak yeni ürünler geliştiriyoruz. 2022 yılında sağlıklı beslenmeyi desteklemek ve tüketicilerimizin beklentilerini karşılamak üzere probiyotik yoğurtlarımızın meyveli çeşitlerini geliştirdik.

Doğal lezzetten vazgeçmeden ürünlerimizde kullandığımız tuz oranını, 2020 yılına oranla yüzde 25 azalttık. Ancak şeker oranı, yeni geliştirilen ürünler nedeniyle yüzde 2 arttı.

İLAVE ETİKETLEME BİLGİLERİ

Ambalajlarımızın üzerinde sadece mevzuatın öngördüğü zorunlu etiket bilgilerini değil aynı zamanda besin öğeleri detaylarını ve üretim tarihi bilgisini de beyan ediyor, tüketicilerimizin ve müşterilerimizin ürün ve tazeliği hakkında daha fazla bilgilendirilmesini sağlıyoruz.

Ürünlerimizin besin değeri ve güvenilirliğiyle ilgili tüketicilerimizi daha fazla bilgilendirmek amacı ile “üzerinde tüketicilerimizi bilgilendirmeye ve bilinçlendirmeye yönelik içerik bilgisi” bulunan ürün oranımızı yüzde 32’ye yükselterek yüzde 30’luk hedefin de üzerine ulaştık.

2022 yılında
32.502
GERİ BİLDİRİM ALDIK

1,53 PPM
Ürün şikayetlerinin
toplam satışa oranı

0,01 PPM
Hizmet şikayetlerinin
toplam satışa oranı

%95,2
Ürün şikayetlerine
yönelik Danışma
Hattına gelen
geri bildirimlerin
%95,2’sine 24 saat
içinde döndük.

%100
Hizmet
şikayetlerine
yönelik Danışma
Hattına gelen
geri bildirimlerin
%100’üne 24 saat
içinde döndük.

TÜKETİCİ HATTIMIZ

Tüketici ve müşterilerimizin öneri ve geri bildirimlerinin kaydını tutuyor, en kısa sürede çözümlmeye ve bunları ürün geliştirme çalışmalarında kullanmaya gayret ediyoruz. En önemli denetçilerimiz, günde 6,5 milyon ürünümüzün bulunduğu tüketicilerimizdir.

Tüketici ve müşteri geri bildirimlerinin yönetiminden Sütaş Danışma Hattı sorumludur. Danışma Hattı, aldığı tüm geri bildirimleri “paydaş memnuniyeti” yaratacak şekilde etkin olarak ve en geç 24 saat içinde değerlendirir, cevaplar ve geri bildirimlerden kaynaklanan iyileştirmeleri yönetir; gerçekleştirilen sistematik faaliyetlerin dokümantasyonunu sağlar.

WEB SİTEMİZ

Tüketicilerimizin ürünlerimize dair enerji ve besin öğeleri gibi detaylı bilgilere kolaylıkla ulaşmaları ve daha fazla bilgi sahibi olmalarını sağlamak amacıyla “[ürünlerimiz ve üretim süreçlerimizle ilgili merak edilenler](#)” sayfasına, yenilenen web sitemizde daha detaylı yer verdik.

Çiftlikten Sofralara Entegre İş Modelimizin yanı sıra sürdürülebilirlik çalışmalarımıza ilişkin kapsamlı içerikleri de web sitemizde paylaşıyoruz.

Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu

İYİ BESLENME İLETİŞİMİ

Yemek yeme ve beslenme alışkanlıklarının büyük ölçüde değiştiği Ramazan ayı; tüketicilerimizin daha iyi ve dengeli beslenme için yapmaları gerekenleri ve bu beslenmede süt ürünlerinin önemini anlatmak için uzman destekli bir iletişimi hayata geçirdik.

Beslenme Uzmanı Müge Özyurt ile gerçekleştirdiğimiz işbirliği kapsamında hem Sütaş Youtube kanalında hem de sosyal medya hesaplarımızda Ramazan'da iyi ve sağlıklı beslenme ile ilgili bilgilendirici içerikleri ve tarifleri yayınladık.

Okul döneminde sağlıklı beslenmeye yönelik bilinçlendirmeyi amaçlayan iletişimlerimizle süt ve süt ürünlerinin önemini aktarmanın yanı sıra hem sağlıklı beslenme çantası hem de okul dönüşü için sağlıklı atıştırmalıklar hazırlamaları konusunda annelere fikir verecek pratik tarifler sunduk.

ÇİFTLİKTEN MASALLAR

Çocukları süt ve süt ürünleriyle ilgili bilinçlendirme çalışmalarımız kapsamında "Çiftlikten Masallar" serilerimizi oluşturduk.

Sütaş Çiftliği'nin sevimli kahramanı Buzu'nun çiftlikte yaşadıklarını ve öğrendiklerini paylaştığı "Çiftlikten Masallar"; bir yandan doğallık, sürdürülebilirlik, geri dönüşüm, enerji tasarrufu gibi günümüzde önemi daha da artan konular hakkında çocukları bilgilendirirken diğer yandan arkadaşlık, yardımseverlik, merak gibi hayata dair kavramlarla ilgili mesajlar veriyor.

2-7 yaş arasındaki çocuklara ve ebeveynlerine yönelik «Çiftlikten Masallar» serisi kapsamında;

- "Buzu'nun Hayali" ve "Buzu'nun Hazine Avı" masalları ile çiftlik hayatını ve sütün önemini,
- "Süt Damlası'nın Macerası" masalı ile Çiftlikten Sofralara entegre iş modelimizi,
- "Buzu'nun Dileği" masalı ile de Sütaş'ın sürdürülebilirlik çalışmalarını çocukların anlayacağı dilde, eğlenceli bir anlatımla aktardık.

SÜTAŞ ÇİFTLİĞİ KARİKATÜRLERİ

Sütaş Çiftliği'nin doğal lezzetlerinin yanı sıra çiftlikten gelen küçük bir gülümseme ile tüketicilerimizin her sabah güne gülümseyerek başlamasını hedeflediğimiz karikatürlerimiz, 20'nci yaşını doldurdu. Çiftliğimizin renkli karakterleri, ilk yayımlandığı günden bugüne aralıksız 7 bin 418 gün okurla buluştu.

Karikatür dünyamızdan bir derlemeyi, web sitemizde paylaşmanın yanı sıra telekom şirketlerinin dijital dergilerine de taşıyarak daha fazla tüketicimize ulaştık.

20. yıla özel sergimizi, Aralık ayında İstanbul'da ziyarete açtık. 2023 yılı boyunca da Türkiye genelinde çeşitli lokasyonlarda karikatürseverler ile buluşmasını hedefledik.

"Sütaş Çiftliği" karikatürlerinin eğlenceli karakterlerinin, günlük iletişimimizi sağladığımız mesajlaşma platformlarında da yer alması amacıyla karakterlerimizi sticker'lara dönüştürdük.

Toplumun Gelişimi ve Refahı

“Çiftlikten Sofralara” entegre iş modelimiz; ekonomik, sosyal etkileri ve kapsayıcılığı ile “Bölgesel Kalkınma Modeli” niteliği taşıyor. Bu model; tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde birçok farklı alt sektörü harekete geçirirken yaratılan gelirin toplumun değişik kesimleri tarafından bölüşüldüğü örnek bir gelir dağılımı etkisi oluşturuyor ve binlerce insana istihdam sağlıyor.

#SürsünHep **Sütaş**ki

Yerel Ekonomiye Katkılarımız

“Çiftlikten Sofralara” iş modelimiz; ekonomik, sosyal etkileri ve kapsayıcı niteliğiyle bir “Bölgesel Kalkınma Modeli” örneği oluşturuyor. Bu model ile hayata geçirilen “Sütaş Güney Marmara Sütçülük Projesi, Karacabey Entegre Tesisleri”, “Sütaş Orta Anadolu Sütçülük Projesi, Aksaray Entegre Tesisleri” ve “Sütaş Ege-Akdeniz Sütçülük Projesi, Tire Entegre Tesisleri”, “Sütaş Doğu-Güneydoğu Anadolu Sütçülük Projesi, Bingöl Entegre Tesisleri” kendi bölgelerinde yarattıkları ekonomik ve sosyal etkilerle bölgelerinin kalkınmasına önemli katkılarda bulunan başarılı örnekler.

Bulunduğumuz yerlerde doğrudan ve dolaylı istihdam yaratıyor, yerel kapasite ve yetenekleri artırıyor, dayanıklı kırsal ekonomilerin yaratılmasına ve toplumların sosyal açıdan gelişimine katkıda bulunuyoruz. 2022 yılında net ciromuz 15 milyar TL, yatırım harcamaları dahil tüm tedarikçilerimize yaptığımız ödemeler 10,4 milyar TL oldu.

2022 yılında satın alımlarımızın yüzde 94’ünü yerel tedarikçilerden yaptık. 18.096 süt üreticisinden süt aldık. 33,2 bin dekar arazide sözleşmeli yem bitkisi üretilmesini sağladık. Çok sayıda yerel üreticinin ürettiği yem maddelerini satın aldık. Ayrıca bulunduğumuz bölgelerde makine ekipman üretimi, ambalaj malzemeleri üretimi, inşaat, lojistik, tarımsal teknolojiler ve destek hizmetleri gibi çok değişik faaliyetlerin gerçekleşmesine de imkan sağlıyoruz.

Ekiplerimiz; üreticilerin tarımsal üretimi daha verimli yapması, ürünlerin kalitesinin artırılması böylece daha fazla gelir elde edebilmeleri için üreticilerimiz ile yakın iş birliği içinde çalışıyor.

Hayvanlarımızın yediği yemlerin doğal ve sağlıklı olması amacıyla sözleşmeli bitkisel üretim yaptırıyor, bu kapsamda kendi gübrelerimizin ve kendi belirlediğimiz tohumların kullanılmasını sağlıyor, çiftçilerin üretim alanlarını sürekli kontrol ederek sürdürülebilir tarım uygulamalarını da içeren konularda tarla başı eğitimleri veriyoruz. Süt üreticilerimizle birlikte çalışarak 2021 yılında verimliliklerinin bir önceki yıla göre yüzde 6,3 artmasına katkıda bulunmuştuk. Sektörün karşı karşıya kaldığı zorluklar nedeniyle 2022 yılında üreticilerimizin verimliliklerinde yüzde 3’lük bir gerileme gözledik.

33.261 dekar arazide **520** çiftçiyle
172 bin ton sözleşmeli yem bitkisi üretimi karşılığında
yapılan ödeme **168 milyon TL** oldu.

18.096 süt üreticimiz
740 milyon litre süt karşılığında
5,4 milyar TL düzenli gelir elde etti.

Yerel Ekonomiye Katkılarımız

SOSYO-EKONOMİK ETKİ ÇALIŞMALARI

Entegre tesislerimiz ve operasyonlarımızın bulunduğu bölgede yarattığı sosyo-ekonomik etkileri 2012 yılından bu yana bilimsel metotlarla ölçmek için çalışmalar yapıyoruz.

Bingöl Bölgesel Etki Analizi

Doğu-Güneydoğu Anadolu Sütçülük Projesi, Bingöl Entegre Tesisleri yatırımının Bingöl ve çevresine olan etkilerini geniş bir şekilde inceleyen ve iki yıl süren yoğun bir çalışma ve araştırma sonunda ortaya çıkan "Bingöl Bölgesel Etki Analizi Raporu"nu 2021 yılında kamuoyu ile paylaştık.

Raporda, Sütaş'ın faaliyetlerine başlamasıyla birlikte bölgede üretim teknolojisinde değişim, işsizliğin azalması, iş gücü niteliğinde gelişim, hane gelirlerinde artış, dışarıya göçün durması hatta nitelikli nüfusun geriye dönmesi, gelir dağılımında dengelenme ve sosyal ve kültürel dönüşümün hızlanması gibi bölgeyi önemli ölçüde değiştirecek gelişmeler beklendiği belirtiliyor. Sütaş Bingöl Entegre Tesisleri yatırımı, az gelişmiş ve gelişmiş bölgeler arasında yakınsamayı sağlayan bir bölgesel kalkınma projesi olarak tanımlanıyor.

Oluşturacağı ekosistem ve refah artışı sayesinde sıçrama etkisi yapması beklenen projenin öngörülen rakamsal sonuçları da çok çarpıcı. 2033 yılında Bingöl'ün GSYH'sının yüzde 61'ine denk gelen 1,3 milyar dolarlık kısmı, Sütaş'ın doğrudan ve dolaylı etkileri sayesinde oluşacak. Sütaş yatırımı olmaksızın 2033 yılında Bingöl'de fert başı gelirin 7.322 dolar olması beklenirken bu rakamın yüzde 40 fazlasıyla 10.221 dolar olarak gerçekleşmesi, böylece Bingöl'ün, Türkiye'de fert başı gelir açısından 73'üncü sıradan 38'inci sıraya yükselmesi bekleniyor. Yapılan bir başka hesaplama göre ise Sütaş'ın oluşturacağı 1 kişilik istihdam, bölgede 8 kişilik ilave istihdam yaratacak.

 Bingöl Bölgesel Etki Analizi raporumuzun tamamına buradan ulaşabilirsiniz.

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

Türkiye’de süt ve süt ürünleri sektöründe önemli bir aktörüz. Binlerce üreticiyle çalışıyor, milyonlarca hanenin sofralarına giriyoruz.

İşimizi sadece “iş” olarak değil sosyal sorumluluğumuz olarak görüyoruz. Bu kapsamda önceliğimiz; kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte sektörümüzün daha da geliştirilmesine yönelik adımlar atmak ve bu tür çalışmalarda yer almak.

SÜRDÜRÜLEBİLİR SÜT HAYVANCILIĞI EĞİTİMLERİ

Süt hayvancılığında sürdürülebilirliğin sağlanması için üretimde kalite ve verimliliğin artırılarak üreticilerin ekonomik olarak güçlenmeleri gerektiğini biliyoruz.

Bu nedenle “Çiftlikten Sofralara” entegre iş modelimizin ilk halkasını Süt Hayvancılığı Eğitim Merkezlerimiz oluşturuyor. Merkezlerimizde süt üreticilerine yönelik düzenlediğimiz ücretsiz eğitimlerde, üreticilerin yüksek standartlarda ve yüksek verimlilikte süt elde edebilmeleri için gereken bilgi, birikim ve tecrübelerin yanı sıra çevrenin korunması, gübrenin değerlendirilmesi ve finansal sürdürülebilirlik eğitimleri de veriyoruz.

19.510 Kişi

Eğitim sağladığımız
süt üreticisi ve öğrenciler*

35.058 Kişi

Danışmanlık hizmeti verdiğimiz
öğrenci ve girişimci sayısı*

(*Bugüne kadar)

Sektörün Gelişimine Katkılarımız

ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLLERİ

2011 yılında Bursa Uludağ Üniversitesi, 2014 yılında Aksaray Üniversitesi, 2018 yılında Bingöl Üniversitesi ile Mesleki Eğitime Destek Bursu Protokollerini imzaladık.

Bu üniversitelerin süt değer zincirine iş gücü yetiştiren bölümlerinde okuyan öğrencilere Sütaş'ta uygulamalı ders, işyeri eğitimi ve staj imkânı sağlıyoruz.

2022'de 21 kişiye daha ulaştık ve toplam **206 öğrenciye** eğitim bursu verdik.

SEKTÖREL İŞBİRLİKLERİ

Sektörün gelişimi önceliğimiz. Bunun için kamu kurumları, sivil toplum örgütleri ve üniversiteler ile ortak çalışmalara katılıyoruz.

Ar-Ge merkezimizin içinde yer aldığı, sektörün gelişimine yönelik projeler:

EĞİTİME DESTEK BURSLARI

Üniversitelerde lisans düzeyinde öğrenim gören, başarılı ve maddi imkanları kısıtlı öğrencilere karşılıksız olarak Sütaş Eğitime Destek Bursu veriyoruz. Burs programımız kapsamında mentörlük, eğitim programları ve proje bazlı staj imkanı gibi bursiyerlerimizin kişisel gelişimlerine destek olacak fırsatları da sunuyoruz. 2022 yılında 20 yeni arkadaşımızı daha burs programımıza dahil ettik. Böylece 2015 yılından bu yana belirlediğimiz üniversite ve bölümlerde okuyan toplam 154 arkadaşımızı desteklemiş olduk.

Erasmus+ "Süt ve Süt Ürünleri Sektöründe Avrupa Mükemmelliği Projesi"

Avrupa Birliği'nin öğrenim, eğitim, gençlik ve spor programı olan Erasmus + kapsamında 2022 yılında seçilen "Süt ve Süt Ürünleri Sektöründe Avrupa Mükemmelliği Projesi"nin Türkiye'deki sektör temsilcisi olduk.

Projenin Türkiye ayağında, Türkiye Süt ve Süt Ürünleri Sektörü Mesleki Mükemmeliyet Merkezi'nin oluşturulması, nitelikli Ar-Ge personeli sayısının artırılması, sektördeki iş gücünün bilgi ve becerisinin AB düzeyine yükseltilmesi amaçlanıyor. Ayrıca mevcut iş gücünün ve geleceğin profesyonellerinin yetişmesi için yaşam boyu mesleki eğitim ve iş temelli öğrenme modelleri kapsamında etkin ve sürdürülebilir programların geliştirilmesi hedefleniyor.

TÜBİTAK 2244 Doktora Bursluluk Protokolü

Uludağ Üniversitesi ile birlikte imzaladığımız Protokol kapsamında, ihtisas alanında uzmanlaşmış doktora seviyesindeki personelin yetiştirilmesi ve istihdamına katkıda bulunmak üzere üç öğrencinin burs almasını sağlıyoruz. Öğrencilerimizin tez çalışmaları devam ediyor.

İstihdam ve Gelişim

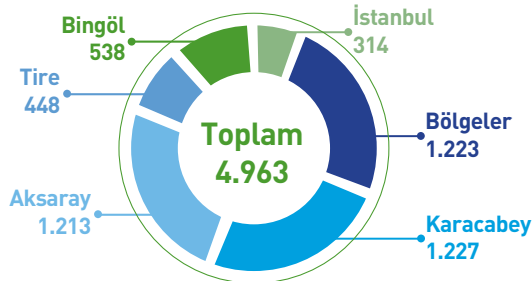
İşimizin özünü çalışanlarımız oluşturuyor. Önceliğimiz; her bir çalışanımızın mutluluğu, sağlığı, güvenliği ve memnuniyeti. Kurumsal yönetim ilkeleri ve etik değerlerimiz ışığında çalışanlarımıza adil, şeffaf, güvenli ve verimli bir iş ortamı sağlıyoruz.

4.963 kişiye doğrudan, başta dağıtım grubu sözleşmeli çalışanlarımız olmak üzere 2.500 kişiye de dolaylı istihdam sağlıyoruz. Çalışan sayımızda 2021 yılına göre önemli bir değişiklik olmadı. Ancak lokasyonlarımız arasında İstanbul Genel Merkez'deki çalışan sayımız yüzde 9,4'lük, Bingöl Entegre Tesislerimizdeki çalışan sayısında da yatırımlarımızın tamamlanma oranına göre yüzde 43'lük artış görüldü. Diğer lokasyonlardaki çalışan sayılarımızda yüzde 2 ile yüzde 9 arasında düşüşler gözlemlendi.

Fırsat eşitliği; etik kurallarımız ile başta işe alım, terfi ve ücretlendirme olmak üzere insan kaynakları politika ve uygulamalarımızın temelini oluşturur. Kadın çalışan oranımız, FMCG (hızlı tüketim ürünleri) sektörü seviyelerinde olup bu konuda yaptığımız çalışmalar devam etmektedir.*

Buna karşın yüzde 33 olan Yönetim Kurulunda kadın oranımız, Kurumsal Yönetim Forumunun 2022 yılı için yüzde 17,5 olarak açıkladığı rakamın üzerinde gerçekleşmiştir.**

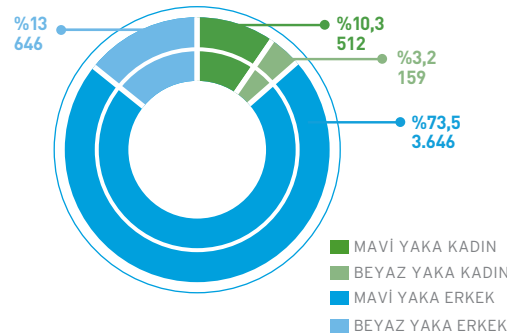
LOKASYONLARA GÖRE
ÇALIŞANLAR

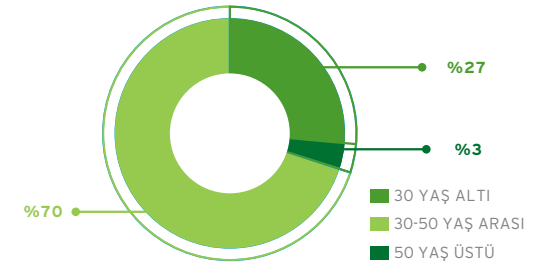
LOKASYONLARA GÖRE
KADIN ÇALIŞAN ORANLARI

İSTİHDAM TÜRÜ VE
CİNSİYETE GÖRE ÇALIŞANLAR

ÇALIŞANLARIN YAŞ GRUBUNA
GÖRE DAĞILIMI 2022

*Sales Network <https://salesnetwork.net/the-source/satista-cinsiyet-dengesi-arastirmasi-sonuclandi>

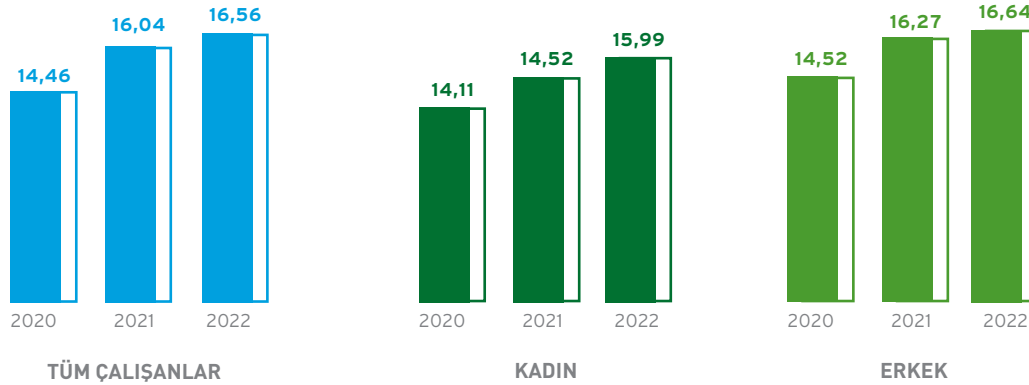
**Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu "Yönetim Kurulunda Kadın Türkiye Raporu-2022"

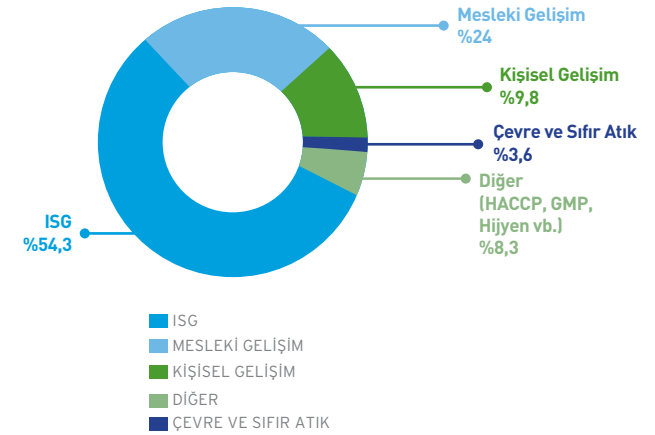
İstihdam ve Gelişim

Çalışanlarımızın potansiyellerini en iyi biçimde kullanmalarına destek olmak için onları kişisel gelişim, işe/pozisyona özel uzmanlık ve iş yapış şekillerini geliştirmeye yönelik mesleki eğitimlerle destekliyoruz. 2022 yılında çalışanlarımıza toplam 82.164 saat eğitim verdik.

ORTALAMA KİŞİ BAŞI EĞİTİM SAATI

EĞİTİM KONULARI DAĞILIMI

Bingöl Entegre Tesislerimizin aşamalı olarak devreye girmesi ve yeni istihdam nedeniyle eğitim konularının dağılımında 2021 yılında yüzde 62,2 olan İSG'nin payı 2022 yılında yüzde 54,3 olarak gerçekleşti. Pandemi tedbirlerinin etkisiyle düşen kişisel ve mesleki gelişimin payı ise 2022 yılında pandemi öncesi oranlara yaklaştı.

İstihdam ve Gelişim

ÇALIŞAN MEMNUNİYETİ VE MOTİVASYONU

Çalışanlarımızın her birinin mutluluk ve memnuniyetini önemsiyoruz. Farklı yöntemlerle çalışan memnuniyetini ölçüyor insan kaynakları süreçlerimizi yeniden planlıyoruz.

2022 yılı sonunda gerçekleştirdiğimiz çalışan bağlılığı anketinde skorumuz yüzde 80 oldu. Bu oran bizlere doğru yolda olduğumuzu işaret ederken çalışan bağlılığının korunması ve geliştirilmesi için yapmamız gereken çalışmalar olduğunu da gösterdi.

Çalışanlarımızın iş ve aile yaşamlarına katkı sağladığımız, tüm çalışanlarımızın bir araya gelmesine imkan tanıdığımız etkinlikler düzenliyoruz. 2022 yılında çalışanlarımızla 630 etkinlik kapsamında 66.725 temas gerçekleştirdik.

Çalışma arkadaşlarımızı ortak hedeflere yönlendirmek, verimliliği artırmak ve başarıları ödüllendirmek için hedef ve yetkinlik bazlı performans yönetim sistemi uyguluyoruz. 2022 yılında çalışanlarımızın yüzde 34'ü, yani beyaz yaka çalışanlarımızın tamamı ile mavi yaka çalışanlarımızdan da takım liderleri, operatör laborantlar ve operatör teknisyenleri performans yönetimi sistemine tabi oldu.

İstihdam ve Gelişim

ÇALIŞAN KATILIMI VE GELİŞİMİ

Kurum içi inovasyonu ve operasyonel mükemmelliği sağlamada çalışanlarımızın katkısının ve takım çalışmasının önemine inanıyor, çalışanlarımızı tüm süreçlere dahil ediyoruz. Bu kapsamda çalışanlarımızın verimlilik, iş güvenliği, kalite, optimizasyon, enerji tasarrufu, hayvan refahı başta olmak üzere tüm faaliyetlerimize ilişkin fikir ve önerilerini alıyoruz.

Çalışan önerilerini, öneri sistemi ve sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında “Kaizen Sistemi”nde değerlendiriyor, uygulanabilir olanları hayata geçiriyor, öneri sahiplerini ödüllendiriyoruz.

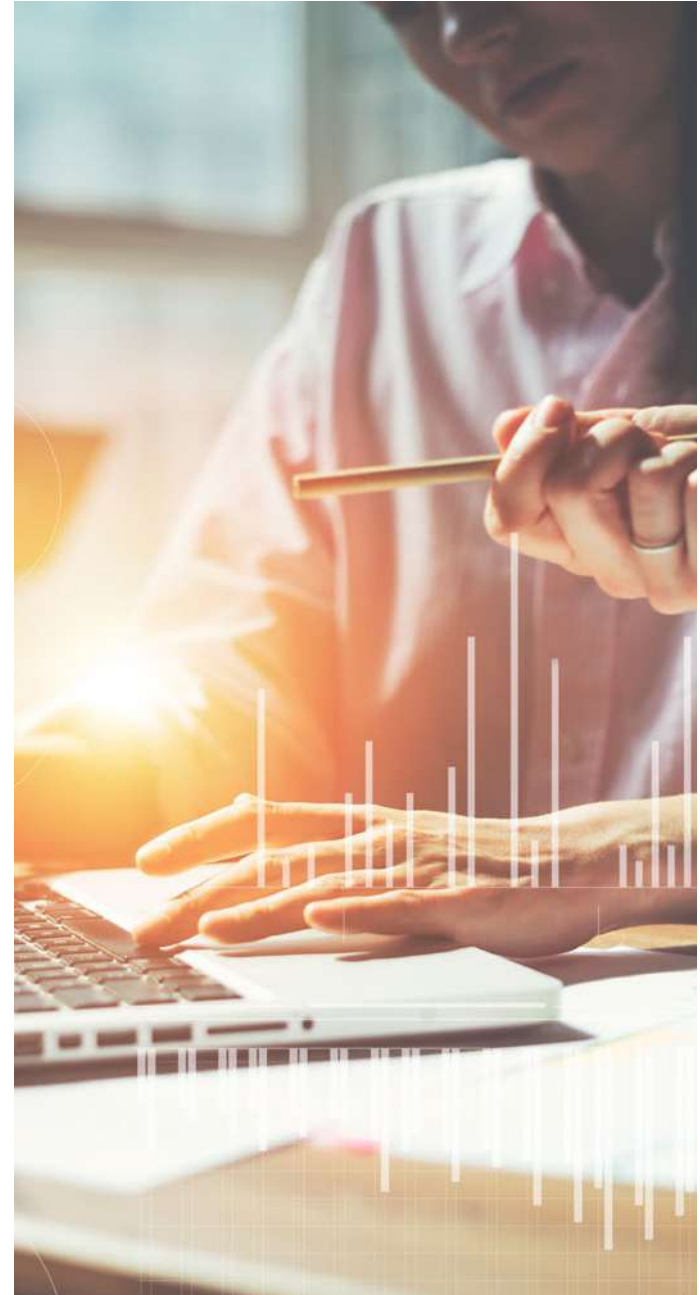
Değer zincirini, en etkin ve güvenli şekilde yönetebilmek, en az kaynakla en verimli çıktıları elde etmek için 2014 yılından bu yana uyguladığımız “Yalın Yönetim Projesi” kapsamında 2022 yılında çalışanlarımız tarafından iletilen 604 öneriyi “Kaizen Sistemi”nde değerlendirdik. 317 çalışanımız yalın yönetim eğitimi alırken 577 çalışanımız yalın yönetim projelerinde yer aldı.

2022 yılında Yalın Yönetim Projeleri ile yıllık 58 milyon TL’lik mali kazanç, yaklaşık 11.000 saatlik makine süresi ve 85.000 saatlik iş gücü kazanımı elde ettik. 360 çalışma arkadaşımızı da Kaizen Ödülü ile ödüllendirdik.

Tüm çalışanlarımızda sürdürülebilirlik bilincinin gelişmesini önemsiyoruz. 2020 yılında, 2025 yılına kadar “Öneri ve Kaizen Sistemi”ne sunulan önerilerin en az 2.500’ünün sürdürülebilirlikle ilgili olmasını hedeflemiştik.

2021 yılında çalışanlarımızın sunduğu öneri sayısı 1.452 iken bu sayı, 2022 yılında 3.358’e yükseldi. Önerilerin değerlendirilmesinde, yaklaşık yarısının 2025 sürdürülebilirlik hedeflerimizle doğrudan ilgili olduğu tespit edildi. Hedeflerimizle ilgili olan öneri sayısının artırılması amacıyla tüm çalışanlarımızın sürdürülebilirliği daha iyi anlamalarını ve daha fazla katkıda bulunmalarını sağlamaya yönelik eğitim çalışmalarımız devam ediyor.

Çalışan motivasyonunu artırmak için katkıları ile fark yaratan çalışanlarımızı ödüllendiriyoruz. Bu kapsamda 2022 yılında 171 çalışanımıza “Eline, Aklına Sağlık Ödülü” verdik.

İstihdam ve Gelişim

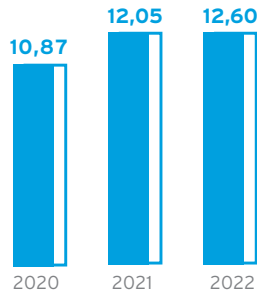
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Güvenli ve sağlıklı bir iş ortamı yaratarak çalışma arkadaşlarımızı her türlü kaza ve meslek hastalığından korumayı öncelikli iş hedefimiz olarak benimsiyoruz.

İş Sağlığı ve Güvenliği, Entegre Yönetim Sistemi Politikamızın önemli bir bileşeni. Bunu pekiştirmek için tesislerimizde ISO 45001 İş Sağlığı Güvenliği ve Yönetim Sistemi standardını uyguluyor, sertifikalandırıyoruz

Bingöl Entegre Tesislerimizin devreye girmeye başladığı 2021 yılından bu yana, gün kayıplı kaza sıklık ve kaza ağırlık oranlarında artış gözlenmiştir. Bu artışta, bazı çalışanların iş saatleri içerisinde ama görev alanları dışında yaşadıkları sakatlanmalar da ayrıca etkili olmuştur.

GÜN KAYIPLI KAZA SIKLIK ORANI
(KSO) (LTFR)

2021 ve 2022 yılı rakamlarına Bingöl Entegre Tesislerimizin verileri dahildir.

Ekler

#SürsünHep **Sütaş**ki

Raporumuz Hakkında

Sütaş Grubu olarak 2016 yılından bu yana her yıl Sürdürülebilirlik Raporu yayınlıyor, rapor yılında etki alanlarımız ve paydaşlarımızın odaklanmamızı beklediği konularda gerçekleştirdiğimiz faaliyetleri ve Sürdürülebilirlik Hedeflerimizle ilgili performans sonuçlarını siz paydaşlarımızla şeffaf olarak paylaşıyoruz.

Yedinci rapor olan 2022 Sürdürülebilirlik İlerleme Raporumuzu, Global Reporting Initiative - GRI Standartları “temel” seçeneğine ve GRI 13: Tarım, Su Ürünleri ve Balıkçılık Sektör Standardına uyumlu olarak hazırladık.

- Bu rapor için dış güvence beyanı alınmamıştır.
- Rapora ilişkin soru ve yorumlarınızı surdurulebilirlik@sutas.com.tr adresine iletebilirsiniz.

RAPOR KAPSAMI VE SINIRLARI

Raporda yer alan veriler, 1 Ocak 2022 ile 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki mali yıl verilerini kapsıyor. Performansımızı karşılaştırılabilir olarak sunmak amacıyla 2020 ve 2021 verilerini de rapora dahil ettik.

Bu raporda sözü geçen “Sütaş Grubu”, “şirketimiz” ve “biz” kelimelerini üç farklı şirketi bünyesinde bulunduran Sütaş Grubu’nun Türkiye’de faaliyet gösteren şirketleri için kullandık. Aksi belirtilmediği sürece Raporumuz Sütaş Süt Ürünleri A.Ş. (SÜTAŞ), Tarfaş Tarımsal Faaliyetler Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. (TARFAŞ) ve Enfaş Enerji Elektrik Üretim A.Ş. (ENFAŞ) verilerini konsolide olarak içeriyor. Raporumuza; Bursa-Karacabey, Aksaray, İzmir-Tire ve Bingöl’de bulunan dört entegre tesisimizin yanı sıra Genel Merkezimiz ve 27 Bölge Müdürlüğümüzün sürdürülebilirlik performanslarını da dahil ettik.

Paydaşlarımızla Etkileşim ve İletişim

Sütaş'ta kilit paydaşlarımızı, şirketimize karşı yasal, finansal ya da operasyonel sorumluluğu olan, faaliyetlerimizden doğrudan etkilenen ve kararlarıyla şirketimizin iş hedefleri üzerinde etkisi olabilecek kişi ve kurumlar olarak görüyoruz.

Bu kriterler doğrultusunda 2 yılda bir paydaşlarımızı değerlendiriyoruz. 2022 yılında da Sürdürülebilirlik Koordinasyon ve İletişim Alt Komitesi Çalışma Grupları ile birlikte benzer değerlendirmeyi yineledik.

Paydaşlarımızı iki grupta inceleyerek Çalışma Grupları için de yol gösterecek biçimde ortak çalışma konularını belirledik. Toplumumuzun birer parçası olan her iki gruptaki paydaşlarımızı aynı zamanda tüketicilerimiz olarak görüyoruz.

KİLİT PAYDAŞLARIMIZ		
Paydaşımız	Ortak Konularımız	İletişim Platformları
Çalışma Arkadaşlarımız	-Çeşitlilik ve kapsayıcılık -Memnuniyet -Sağlık ve güvenlik -Gelişim ve eğitim	Çalışan Memnuniyeti Anketi, bire bir görüşmeler, Performans Değerlendirme Sistemi, öneri sistemi, intranet, Sütaşkı Dergisi, Etik Sütaş web sitesi, e-posta, çalışan buluşmaları, bültenler, duyurular, şirket içi TV'ler, faaliyet raporları, eğitimler, seminerler
Süt Üreticileri ve Çiftçiler	-Hayvan sağlığı ve refahı -Sürdürülebilir ve onarıcı tarım -Sürdürülebilir süt hayvancılığı -Yerel ekonomiye katkı	Bire bir görüşmeler, eğitimler, Eğitim Araştırması, Sütaş Danışma Hattı, kooperatiflerle ilişkiler, düzenli denetimler, özel gün iletişimi ve mesaj ile bilgilendirme
Tedarikçiler	-Kalite, hijyen ve iyi üretim uygulamaları -Çevre yönetimi -Çalışan hakları, sağlığı ve gelişimi -Sosyal sorumluluk ve etik kodlar -Stratejik inisiyatifler	Bire bir görüşmeler, eğitimler, Sütaş Danışma Hattı, Tedarikçi Denetimleri, faaliyet raporları, ilgili politika ve dokümanlar, ortak projeler
Müşteriler ve Tüketiciler	-Ürün ve hizmet kalitesi, güvenliği ve güvenilirliği -Ürün geliştirme -Tüketici/müşteri bildirimleri -Sürdürülebilir üretimle ilgili işbirliği	Tüketici anketleri, marka izleme araştırmaları, odak grup görüşmeleri, Sütaş Danışma Hattı, haberler, duyurular, reklam kampanyaları, yazılı ve sosyal medya, web sitesi
Dağıtıcılar	-Ürün ve hizmet kalitesi, güvenliği ve güvenilirliği -Pazarlama ve Satış yönetimi -Gelişim ve eğitim	Bire bir görüşmeler, Sütaş Danışma Hattı, anketler, web sitesi, özel gün iletişimi, etkinlikler ve buluşmalar, eğitimler

Paydaşlarımızla Etkileşim ve İletişim

DİĞER PAYDAŞLARIMIZ		
Paydaşımız	Ortak Konularımız	İletişim Platformları
Kamu Kuruluşları	-Mevzuat oluşturma, uygulama -Gıda güvenirliliği ve denetimi -Sürdürülebilir süt hayvancılığı eğitimleri -İklim değişikliği -Gıda sistemlerinin dönüşümü -Sorumlu pazarlama ve adil rekabet	Bire bir görüşmeler, işbirliği protokolleri, toplantı ve ortak çalışmalar, faaliyet raporları, duyurular, seminerler, basın toplantıları, konferanslar
Sivil Toplum Kuruluşları	-Sürdürülebilir ve onarıcı tarım, hayvancılık ve gıda uygulamaları -Sağlıklı ve kaliteli gıdaya erişim -Süt sektörünün gelişimi -Mevzuat ve küresel trendlere ilişkin bilgilendirme -İyi kurumsal yönetim uygulamaları -İnsan kaynakları yönetimi ve çalışan gelişimi -Atıkların azaltımı ve yönetimi -İş etiği politikaları oluşturma ve uygulama -Biyokütleden enerji üretiminin geliştirilmesi -Kalite bilincinin yerleştirilmesi ve geliştirilmesi	Kurumsal üyelikler ve yönetim kurulu üyelikleri, toplantı ve ortak çalışmalar, faaliyet raporları, fuar, seminer ve konferanslar, web sitesi, haberler, duyurular
Medya	-Pazarlama faaliyetleri -Şeffaflık ve ulaşılabilirlik	Bire bir görüşmeler, basın toplantıları, duyuru ve açıklamalar, bültenler, basın açıklamaları, web sitesi, sosyal medya
Akademi	-Sürdürülebilir süt hayvancılığı eğitimleri -Araştırma projeleri -Stratejik etki analizleri -Burs olanakları	Eğitimde İş Birliği Protokolü çerçevesinde mesleki eğitimler ve danışmanlık, Erasmus plus platformu, staj ve burs programları, web sitesi, kariyer günleri, konferanslar
Finansal Kuruluşlar	-Finansal performans -Kurumsal Yönetim -Sosyal ve çevresel konular -Sürdürülebilirlik	Bire bir görüşmeler, faaliyet ve sürdürülebilirlik raporları, web sitesi, özel durum açıklamaları

ÇEVRENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Elektirik ihtiyacımızın %100'ünü çiftliklerimiz gubreleri ve fabrikalarımızın organik atıklarından üreteceğiz.	Sütaş Grup elektrik ihtiyacının karşılanma oranı	%69	%70	%63	%75	%63	%100
Bingöl Entegre Tesislerimizin faaliyete yeni geçmesi nedeniyle grup elektrik ihtiyacının karşılanma oranı bir önceki yıl ile aynı gerçekleşti.							
Çiftliklerimiz ve süt fabrikalarımızın çatılarına koyacağımız güneş enerjisi panelleri ile yenilenebilir enerji üretimimizi 25 MWp'ye çıkaracağız.	Güneş enerjisi üretim kapasitesi	-	-	-	-	-	25 MWp
Bingöl Entegre Tesislerimizde yaklaşık 1 MWp'lik Güneş Enerjisi Santrali (GES) lisans çalışmalarını 2022 yılında sonuçlandırdık. Ayrıca tüm tesislerimizde Çatı GES kurulumuna yönelik resmi süreç başlatıldı.							
Çiftliklerimiz, üretim tesislerimiz, satış ve idari birimlerimizde enerji kullanım verimliliğini her yıl %3 artıracacağız.	Enerji verimliliğindeki değişim (%)	Çiftliklerimiz: %-7,94 Üretim Tesislerimiz: %0,5 Satış ve İdari Birimlerimiz: %0,3	%3	Çiftliklerimiz: %-5,3 Üretim Tesislerimiz: %-1,9 Satış ve İdari Birimlerimiz: %-0,62	%3	Çiftliklerimiz: %22 Üretim Tesislerimiz: %-1,6 Satış ve İdari Birimlerimiz: %-0,6	%15
Faaliyete yeni başlayan Bingöl Entegre Tesislerimizin henüz optimum çalışma seviyesine ulaşamamış olması üretim tesislerimizde enerji verimliliğinin düşmesine sebep olmuştur. Bingöl Entegre Tesislerimizin enerji tüketimleri hariç tutulduğunda, Çiftliklerimizde %0,33, Üretim Tesislerimizde %3,31 oranında enerji verimliliği sağlanmıştır. Satış ve idari birimlerimizde 2022 yılı kış aylarının önceki yıla oranla daha soğuk geçmesi ısıtma amaçlı enerji tüketimimizi artırmış olup, enerji verimliliğinin düşmesine sebep olmuştur. Detaylı bilgiyi <u>Enerji Tüketimi ve Enerji Verimliliği</u> bölümünde bulabilirsiniz.							
Atık Yönetimi	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Ambalaj tasarımlarımızı geliştirerek ambalajlarımızda kullanılan plastik miktarını azaltacağız	Yıl içinde azaltılan plastik miktarı (ton)	344	420	427	50	153,52	1.500
Rakamlar sadece o yıl yapılan azaltımları göstermekte olup devam eden yılların rakamlarına kümülatif olarak dahil edilmemektedir. 2021-2025 yılları arasında toplam 1500 ton plastik ambalaj azaltmayı hedefliyoruz.							
Su Yönetimi	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Çiftliklerimiz, üretim tesislerimiz, satış ve idari birimlerimizde su kullanım verimliliğini her yıl %3 artıracacağız	Su kullanım verimliliğindeki değişim (%)	Çiftliklerimiz: %14 Üretim Tesislerimiz: %5 Satış ve İdari Birimlerimiz: %-24	%3	Çiftliklerimiz: %1 Üretim Tesislerimiz: %9 Satış ve İdari Birimlerimiz: %-0,002"	%3	Çiftliklerimiz: %-10 Üretim Tesislerimiz: %-12,4 Satış ve İdari Birimlerimiz: %3,1	%15
Faaliyete yeni başlayan Bingöl Entegre Tesislerimizin henüz optimum çalışma seviyesine ulaşamamış olması çiftliklerimiz ve üretim tesislerimizde su verimliliğinin düşmesine sebep olmuştur. Bingöl Entegre Tesislerimizin su tüketimleri hariç tutulduğunda bir önceki yıla göre Üretim Tesislerimizde %0,25, Çiftliklerimizde %-2,35 su verimliliği sağlanmıştır. Detaylı bilgileri <u>Su Yönetimi</u> bölümünde bulabilirsiniz.							
Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Enerji tesislerimizin çıktılarından üretilen organik ve organomineral gübre ile yem bitkilerimizin üretilen organik toprakların organik yapısını geliştireceğiz.	Topraklarımıza kazandırdığımız organik madde miktarı	30.000 ton/yıl	34.000 ton/yıl	41.515 ton/yıl	38.000 ton/yıl	43.000 ton/yıl	50.000 ton/yıl
Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Nesil ıslahı çalışmalarımızı yoğunlaştırarak ülkemizin koşullarına uyumlu ve dayanıklı, süt ve et verimi daha yüksek nesiller yetiştireceğiz	Çalışmalarımızın tamamlanma oranı (%)	-	-	-	-	-	%100
Bingöl Entegre Tesislerimizde olması öngörülen Tarımsal Ar-Ge Merkezinin kurulumu 2022 yılında devam etmiştir.							
AB Hayvan Refahı ilkeleri doğrultusunda yürüttüğümüz çalışmalarla hayvanlarımızın sağlığını ve yaşam kalitesini iyileştireceğiz.	Tüm Sütaş çiftliklerinin Hastalıklardan Ari ve AB Onaylı İşletme Belgesine sahip olması, AB'deki gelişmelerin takip edilerek güncellenecek mevzuata uyumun sağlanması	Belgeler 12.08.2020'de yenilenmiştir.	Belgeler 12.08.2020'de yenilenmiştir.	Belgeler 09.07.2021'de yenilenmiştir.	Belgelerin yenilenmesi	Bingöl dahil tüm çiftliklerin belgeleri Haziran-Eylül 2022 tarihleri arasında yenilenmiştir.	Bingöl dahil tüm çiftliklerin belgeleri Haziran-Eylül 2022 tarihleri arasında yenilenmiştir.

2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

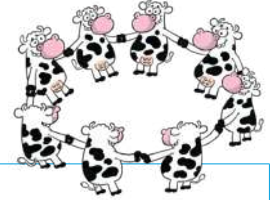

BİREYLERİN SAĞLIĞI VE MUTLULUĞU

Gıda Güvenilirliği	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Global Food Safety Initiative sertifikalı tedarikçilerden tedarik edilen ürünleri artıracacağız.	Gıda ile temas eden ürün tedarikinde, GFSI sertifikalı tedarikçilerin oranı	%30	%40	%30	%50	%76	%75
Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Tüketicilerimizin sağlıklı beslenmesine daha fazla katkıda bulunacak yeni ürünler geliştireceğiz.	Geliştirilen ürün sayısı	3	3	1	3	2	15 (toplam)
Çocukların sağlıklı büyüme ve gelişmeleri için önemli bir kalsiyum kaynağı olan Sütaş Tam Yağlı sütü, Anadolu'nun en değerli yöresel ballarından olan Bingöl balı ile buluşturduk. 2022'de ayrıca tüm yaş gruplarındaki tüketicilerimizin sağlıklı beslenme tercihlerine katkıda bulunmak amacıyla hem sıcak hem soğuk içime uygun 1 litre çikolatalı sütü, bağışıklık sistemine katkıda bulunan ve kemiklerdeki kalsiyum emilimine yardımcı olan D vitamini ile zenginleştirdik.							
Ürünlerimizin besin değeri ve güvenilirliğine ilişkin daha fazla bilgi ve tüketicilerimizi bilgilendirmeye ve bilinçlendirmeye yönelik daha fazla içerik paylaşacağız.	Ambalajının üzerinde bilinçlendirme ve bilgilendirmeye yönelik iletişim içeriği bulunan ürün oranı	%17	%25	%25	%30	%32	%50

2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

TOPLUMUN GELİŞİMİ VE REFAHI

Sosyo-Ekonomik Katkılarımız	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Bulunduğumuz bölgelerde, üreticilerin verimliliklerinin, gelirlerinin ve refahlarının artmasına katkıda bulunacağız.	Sütaş ile iş birliği yapan üreticilerin süt verimliliğindeki artış oranı	%3	%4	%6,3	%5	%3	%8

2021 yılında Sütaş'a süt tedarik eden üreticilerin hayvan başına süt verimliliğinde 2020 yılına oranla yüzde 6,3'lük bir artış sağlanmış olmakla beraber, 2022 yılında hayvancılık sektöründe yaşanan sorunların hayvan beslenmesinde yarattığı etkilerle 2021 yılında elde edilen kazanımların bir bölümü kaybedilmiştir.

Sektörün Gelişimine Katkılarımız	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Süt üreticilerinin mesleki bilgilerini ve sürdürülebilirlik bilinçlerini geliştirmek üzere eğitim verdiğimiz üretici sayısını artıracacağız.	Eğitim verdiğimiz süt üreticisi sayısı	19.251	22.000	19.460	20.500	19.510	23.000
İstihdam ve Gelişim	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Tüm çalışanlarımıza sürdürülebilirlik eğitimi vererek, çalışanlarımızın sürdürülebilirlik konusunda katılım ve katkılarını artıracacağız.	Sürdürülebilirlik kapsamında verilen öneri sayısı	1.296	1.500	1.452	2.000	3.358	2.500

Öneri sayısının 2 katına çıktığı gözlenmiştir. Bu önerilerin yarısının 2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimizle ilgili olduğu tespit edilmiştir. Bu oranı artırmak için tüm çalışanlara kapsamlı bir sürdürülebilirlik eğitimi verilmesine yönelik programlama yapılmıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği	Performans Kriteri	Gerçekleşen 2020 (baz yıl)	Hedef 2021	Gerçekleşen 2021	Hedef 2022	Gerçekleşen 2022	Hedef 2025
Sıfır iş kazası hedefiyle İş Sağlığı ve Güvenliği sistemlerimizi daha da geliştireceğiz.	Kayıp Zamanlı Kaza Sıklık Oranı	10,87	←5	12,05 (Bingöl Entegre Tesislerimiz dahil)	←5	12,60	←5

Bingöl Entegre Tesisimizin yeni kuruluyor olması, montaj vb. hazırlıklar ve yeni işe giriş yapan personellerin uyum süreçlerinin devam etmesinden dolayı kayıp zamanlı iş kazası oranı yükselmiştir.

Sürdürülebilirlik Kapsamında Aktif Üyeliğimiz Olan Sivil Toplum Örgütleri

Faaliyet gösterdiğimiz süt ürünleri üretimi, gıda, enerji ve tarım faaliyetlerini kapsayan sektör derneklerine, iş dünyası örgütlerine ve sivil toplum kuruluşlarına üyeliğimiz bulunur. Bunlar arasında Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığını yürüttüğümüz Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği (SETBİR) önemli bir yer tutar. Ayrıca sektörümüzün sürdürülebilirliğine yönelik çalışmalarımız kapsamında da Sürdürülebilir Kalkınma Derneği'nin (SKD) Sürdürülebilir Tarım ve Gıdaya Erişim Çalışma Grubu Başkanlığı'nı 2015 yılından beri yürütüyoruz. Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'nin de yönetiminde yer alıyoruz.

YEŞİL NOKTA
ÇEVRE KORUMA VE ATIK YÖNETİMİ
DEĞERLENDİRME YAKFI

KalDer
Türkiye Kalite Derneği

İHPERYÖN
TÜRKİYE İNSAN YÖNETİMİ DERNEĞİ

TEİD
Etik ve İtibar Derneği
Ethics & Reputation Society

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği
Corporate Governance Association of Turkey

Sürdürülebilir Gıda platformu
daha iyi gıda için

skdTürkiye

arge mip
AR-GE ve YATIRIM MERKEZLERİ EĞİTİMİ VE FİKRİ MÜLKİYET PLATFORMU

BİYOenerji

SETBİR

Performans Göstergeleri

Ekonomik Performans Göstergeleri*

Önemli bilgiler	2020	2021	2022
Toplam Net Ciro, TL	4.289.834.778	6.242.329.704	15.000.907.653
Yatırım Tutarı (Milyon Dolar)	82.303.110	69.011.814	34.721.742
Yapılan Toplam Ödeme, TL	3.722.435.987	5.309.525.286	10.429.462.330
Süt Tedarikçilerine Yapılan Ödeme	1.758.295.527	2.565.012.459	5.358.006.903
Diğer Hammadde Tedarikçilerine Yapılan Ödeme	756.359.693	1.188.332.711	1.909.787.753
Diğer tedarikçilere Yapılan Ödeme	1.207.780.767	1.556.180.116	3.161.667.674
Alınan Süt Miktarı (Litre)	740.248.502	802.044.822	740.230.931
Toplam Varlıklar, TL	4.252.466.498	5.748.520.898	8.790.554.514
Özkaynaklar, TL	1.745.635.958	2.499.329.031	5.637.880.131

* Sütaş Grup Şirketleri bağımsız denetimden geçmiş kombine finansal tablolar baz alınarak hazırlanmıştır.

	2020	2021	2022
Üretilen Ekonomik Değer - Gelirler, TL	4.289.834.778	6.242.329.704	15.225.316.048
Dağıtılan Ekonomik Değer			
İşletme giderleri, TL	3.496.823.674	5.107.960.833	12.008.185.125
Çalışan ücretleri ve yan haklar , TL	408.535.857	584.524.323	1.122.465.974
Sermaye sağlayıcılara ödemeler, TL	0	0	30.000.000
Devlete yapılan ödemeler, TL	96.721.696	138.600.647	212.380.453
Toplumsal Yatırımlar, TL	851.222	998.625	576.565
Elde tutulan ekonomik değer, TL	287.753.551	411.243.902	1.852.284.496

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri

Toplumsal Cinsiyete Göre Çalışanlarımız	2020	2021	2022
Kadın	631	665	671
Erkek	3.926	4.297	4.292
Toplam	4.557	4.962	4.963

Sözleşme Türüne ve Toplumsal Cinsiyete Göre	2020	2021	2022
Sürekli Çalışan - Kadın	622	632	661
Sürekli Çalışan - Erkek	3.825	4.215	4.284
Geçici Çalışan - Kadın	9	33	10
Geçici Çalışan - Erkek	101	82	8
Toplam	4.557	4.962	4.963

Sözleşme Türüne ve Cinsiyete Göre	2020	2021	2022
Tam Zamanlı Çalışan - Kadın	631	665	671
Tam Zamanlı Çalışan - Erkek	3.926	4.297	4.292
Toplam Tam Zamanlı Çalışan	4.557	4.962	4.963
Yarı Zamanlı Çalışan - Kadın	0	0	0
Yarı Zamanlı Çalışan - Erkek	0	0	0
Toplam Yarı Zamanlı Çalışan	0	0	0
Toplam	4.557	4.962	4.963

Sözleşme Türüne ve Bölgeye Göre	2020	2021	2022
Sürekli Çalışan - İstanbul (Genel Merkez)	293	287	314
Geçici Çalışan - İstanbul (Genel Merkez)	1	0	0
İstanbul Toplam	294	287	314
Sürekli Çalışan - Bölgeler	1.261	1.242	1.221
Geçici Çalışan - Bölgeler	0	0	2
Bölgeler Toplam	1.261	1.242	1.223
Sürekli Çalışan - Karacabey (Bursa)	1.193	1.193	1.218
Geçici Çalışan - Karacabey (Bursa)	15	67	9
Karacabey Toplam	1.208	1.260	1.227
Sürekli Çalışan - Aksaray	1.164	1.306	1.213
Geçici Çalışan - Aksaray	70	25	0
Aksaray Toplam	1.234	1.331	1.213
Sürekli Çalışan - Tire (İzmir)	402	465	448
Geçici Çalışan -Tire (İzmir)	24	0	0
Tire Toplam	426	465	448
Sürekli Çalışan - Bingöl	134	354	531
Geçici Çalışan -Bingöl	0	23	7
Tire Toplam	134	377	538
Toplam	4.557	4.962	4.963

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri

Toplam çalışan sayısı, statü ve cinsiyete göre	2020	2021	2022
Beyaz Yakalı Çalışan Sayısı - Kadın	141	138	159
Beyaz Yakalı Çalışan Sayısı - Erkek	588	611	646
Toplam Beyaz Yakalı Çalışan Sayısı	729	749	805
Mavi Yaka Çalışan Sayısı - Kadın	490	527	512
Mavi Yaka Çalışan Sayısı - Erkek	3.338	3.686	3.646
Toplam Mavi Yakalı Çalışan Sayısı	3.828	4.213	4.158
Toplam	4.557	4.962	4.963

Çalışanların Yaş Grubuna Göre Dağılımı	2020	2021	2022
<30	1.126	1.355	1.356
30-50	3.268	3.449	3.430
>50	145	158	177
Toplam Çalışan Sayısı	4.557	4.962	4.963
Şirket Ortalama Yaş	35,2	34,9	35,2

Bölgeye ve Statüye Göre Çalışan Sayısı	2020	2021	2022
Mavi Yaka - İstanbul	69	68	66
Mavi Yaka - Bölgeler	1.036	1.013	998
Mavi Yaka - Karacabey	1.041	1.092	1.053
Mavi Yaka - Aksaray	1.182	1.271	1.154
Mavi Yaka - Tire	400	438	418
Mavi Yaka - Bingöl	100	331	469
Mavi Yaka Toplam	3.828	4.213	4.158
Beyaz Yaka - İstanbul	225	219	248
Beyaz Yaka - Bölgeler	225	229	225
Beyaz Yaka - Karacabey	167	168	174
Beyaz Yaka - Aksaray	52	60	59
Beyaz Yaka - Tire	26	27	30
Beyaz Yaka - Bingöl	34	46	69
Beyaz Yaka Toplam	729	749	805
Toplam	4.557	4.962	4.963

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri

Çalışan Devri	2020	2021	2022
Yılın Başı	4.489	4.465	4.836
İşe Giren	248	788	1.156
İşten Çıkan	444	667	1.113
Yılın Sonu	4.447	4.845	4.945
Ortalama Çalışan Sayısı	4.468	4.655	4.891
Devir Oranı	%10	%14	%23

Doğum İzinleri / Babalık İzinleri (2022)	Kadın	Erkek
Doğum / Babalık iznine hak kazanan çalışanların sayısı	42	512
Doğum / Babalık iznini kullanan çalışanların sayısı	42	512
Doğum / Babalık izni bittikten sonra işe dönen çalışanların sayısı	36	512
Doğum / Babalık izninden döndükten sonra aktif çalışan sayısı	32	433

Toplumsal Cinsiyete Göre Üst Düzey Yöneticilerimiz

Üst Düzey Yönetici Dağılımı - Grup Şirketlerine Göre	2020			2021			2022		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
SÜTAŞ GRUBU	22	9	31	24	10	34	26	11	37
SÜT ÜRÜNLERİ GRUBU	8	1	9	8	1	9	9	1	10
SÜTAŞ A.Ş.	39	1	40	41	2	43	38	2	40
ENFAŞ A.Ş.	1	0	1	1	0	1	0	0	0
TARFAŞ A.Ş.	7	0	7	6	2	8	6	1	7
Genel Toplam	77	11	88	80	15	95	79	15	94

Üst Yönetimde Fırsat Eşitliği - Cinsiyete Göre	2020	2021	2022
Yönetim Kurulu - Kadın	%30	%33	%33
Yönetim Kurulu - Erkek	%70	%67	%67
Üst Yönetim - Kadın	%13	%16	%16
Üst Yönetim - Erkek	%87	%84	%84

Performans Göstergeleri

Eğitim Yatırımlarımız

Tüm Eğitimler	Toplam Eğitim Saati		
	2020	2021	2022
Mesleki Gelişim	22.352	10.142	19.770
Kişisel Gelişim	8.533	3.916	8.074
İSG	28.816	49.513	44.592
Diğer	6.213	16.013	9.728
Toplam Eğitim Saati	65.914	79.584	82.164

Eğitim yatırımlarımız - Çalışan Başına Ortalama Eğitim Saati	2020	2021	2022
Tüm Çalışanlar	14,46	16,04	16,56
Cinsiyete Göre	2020	2021	2022
Erkek	14,52	16,27	16,64
Kadın	14,11	14,52	15,99

İş Sağlığı ve Güvenliği

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerimiz (Çalışan/Saat)	2020	2021	2022
Erkek	25.366	43.624	39.042
Kadın	3.450	5.889	5.551
Toplam İSG Eğitim Süresi (Saat)	28.816	49.513	44.592

Ölümlü iş kazası	2020	2021	2022
Ölümlü iş kazası	1*	0	0

*Çalışanımız çalışma saatleri içerisinde kalp krizi geçirerek vefat etmiştir.

Kaza Oranları *	2020	2021	2022
Gün Kayıplı Kaza Sıklık Oranı (KSO) (LTFR)	10,87	12,05	12,60

*2021 ve 2022 yılı için Bingöl Entegre Tesisleri dahil verileri dahil edilmiştir.

Performans Göstergeleri

Çevresel Performans Göstergeleri

Enerji Tüketimi, GJ	2020	2021	2022
Satın alınan elektrik	449.953	502.564	516.562
Satın alınan elektrik	449.953	502.564	516.562
Sabit Yanma	815.428	860.122	854.574
Doğal gaz & Fuel oil	815.128	859.796	853.951
Jeneratör (dizel)	299	326	623
Araç yakıtları	82.824	109.203	124.152
Dizel	82.824	109.203	124.152
Benzin	0	0	0
Toplam	1.347.805	1.471.862	1.494.689
Yenilenebilir Enerji Üretimi	563.147	649.972	652.292
Biyogaz Kojenerasyon Tesisi (Elektrik)	311.755	315.208	322.794
Biyogaz Kojenerasyon Tesisi (Buhar)	160.766	151.503	141.828
Biyogaz Kojenerasyon Tesisi (Sıcaksu)	90.626	183.261	187.671
Atıksu Arıtma Tesisi Biyogaz	0	0	0
Satılan Enerji	-305.348	-307.963	-314.752
Net Yenilenebilir Enerji	257.800	342.010	337.541
TOPLAM NET Enerji Tüketimi	1.605.605	1.813.871	1.832.229

Sera Gazı Emisyonlarımız

(ton CO2-eşdeğer)	2020	2021	2022
Kapsam 1	68.960	116.238	102.801
Araçlar	5.885,8	7.691,3	8.743,0
F-gazları	1.399,1	50,2	1.031,2
Tesislerde kullanılan yakıtlar	39.787,3	83.341,8	55.076,0
Jeneratörler (dizel)	22,7	24,2	33,1
Enterik Fermantasyon	21.375,5	19.960,8	32.159,4
Gübre Yönetimi	0,0	1.478,0	2.016,0
Kimyasal Gübre kullanımı	489,7	3.691,8	3.742,8
Kapsam 2	56.369	63.000	64.756
Elektrik tüketimi	56.369,1	63.000,2	64.756,2
TOPLAM	125.329	179.238	167.558
Kaçınılmış/Yakalanan Emisyonlar (Kapsam 4) (ton CO2-eşdeğer)	2020	2021	2022
Elektrik Üretimi	48.079	48.612	49.782
Fosil Yakıt ikamesi	11.922	15.874	15.564
Karbon Yakalama	440.901	438.726	524.714
TOPLAM	500.902	503.212	590.120

Performans Göstergeleri

Atık Yönetimi

Türüne Göre Toplam Atık (Ton)	2020	2021	2022
Tehlikeli Atıklar	150	138	173
Tehlikeli Olmayan Atıklar	73.533	165.401	209.411
Oluşan Toplam Atık	73.683	165.540	209.584

Bertaraf Yöntemine Göre Toplam Atık (Ton)	2020	2021	2022
Geri Kazanım -Tehlikeli Olmayan Atık	-	-	-
Enerji Geri Kazanım -Tehlikeli Olmayan Atık	67.479	157.465	202.420
Geri Dönüşüm -Tehlikeli Olmayan Atık	4.575	6.106	5.712
Yakma -Tehlikeli Olmayan Atık	-	-	-
Düzenli Depolama -Tehlikeli Olmayan Atık	1.479	1.830	1.279
Diğer -Tehlikeli Olmayan Atık	-	-	-
Bertaraf Edilen Toplam Tehlikeli Olmayan Atık	75.533	165.401	209.411
Geri Kazanım - Tehlikeli Atık	-	-	-
Enerji Geri Kazanım - Tehlikeli Atık	-	-	-
Geri Dönüşüm - Tehlikeli Atık	137	136	146
Yakma- Tehlikeli Atık	-	-	-
Düzenli Depolama - Tehlikeli Atık	13	2	27
Diğer - Tehlikeli Atık	-	-	-
Bertaraf Edilen Toplam Tehlikeli Atık	150	138	173
Bertaraf Edilen Toplam Atık	73.683	165.540	209.584

Su Yönetimi

Su Çekimi (m3/yıl)	2020	2021	2022
Yüzey Suları (Dere vb.)	11.669	-	-
Deniz Suyu	-	-	-
Yeraltı Suyu -Yenilenebilir	3.205.645	3.384.063	3.953.540
Yeraltı Suyu -Yenilenemez	-	-	-
Üretilmiş Su (tesis içinde)	-	-	-
3.partilerden alınan (Şebeke-OSB vb.)	934.418	772.002	775.865
Toplam	4.151.732	4.156.065	4.729.405
Geri dönüştürülen ve üretim tesislerinde yeniden kullanılan suyun hacmi	402.357	611.770	601.351
Geri dönüştürülen ve üretim tesislerinde yeniden kullanılan suyun oranı	%11	%16	%14

Su Deşarjı (m3/Yıl)	2020	2021	2022
Yüzey Suları	3.185.244	3.141.532	3.113.321
Deniz	-	-	-
Yeraltı	-	-	-
Toplam Su Deşarjı	3.185.244	3.141.532	3.113.321

Su Tüketimi (m3/Yıl)	2020	2021	2022
Toplam Su Tüketimi	4.554.089	4.762.790	5.330.756
İşlediğimiz her litre süt için kullanılan su, m3/ton	3,39	3,00	3,41

Raporlamada Kullanılan Metotlar

Raporlama ve Hesaplama Kılavuzu

Toplam Çalışan Sayısı	31 Aralık 2022 itibarıyla Sütaş Grubu yurt içi operasyonlarında çalışmakta olan bordrolu bütün çalışanları kapsamaktadır. Taseronlar, stajyerler vb. toplam çalışan sayısına dâhil edilmemiştir.
Kadın-Erkek Çalışanlar	Cinsiyet dağılımı kadın ve erkek bazında çalışan türünü ifade etmektedir.
Geçici Çalışan	Raporlama döneminde sadece belirli bir süreliğine istihdam edilen çalışan sayısıdır.
Çalışan Devri	Raporlama döneminde işe girenlerin sayısının, yıl içindeki ortalama çalışan sayısına bölünmesi sonucu elde edilen rakamdır.
İstanbul (Genel Merkez)	Sütaş Grubu ve Sütaş A.Ş. Genel Merkezini tanımlamak için kullanılmaktadır.
Bölgeler	Sütaş A.Ş.'nin satış organizasyonu kapsamında 27 Bölge Müdürlüğünü tanımlamaktadır.
Doğum/Babalık İznine Hak Kazanan/Ayrılan Çalışan Sayısı	Raporlama dönemi içerisinde ücretli veya ücretsiz doğum iznine hak kazanan/ doğum iznine ayrılan kadın çalışan sayısını ifade etmektedir. Erkek çalışanlar için ise doğum sonrası, babalık iznini kullananları ifade etmektedir.
Doğum/Babalık İzninin Ardından İşe Dönen Çalışan Sayısı	Doğum izninden (ücretli veya ücretsiz) dönüş tarihi raporlama dönemi içerisinde olup çalışma hayatına dönen çalışan sayısını ifade etmektedir.
Babalık İzni	4857 sayılı İş Kanunu kapsamında erkek çalışanlar için öngörülen 5 günlük izindir
Üst Yönetici	Sütaş'ta yönetici unvanına sahip (Grup Müdürü ve üstü) çalışanları ifade etmektedir. (Grup Müdürü ve Üstü Unvanlar; Grup Müdürü, Bölge Müdürü, Koordinatör, Direktör, Fabrika Müdürü, Genel Müdür Yardımcısı, Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyeliği unvan gruplarını kapsamaktadır.)
Öneri ve Kaizen Sistemine Yapılan Öneri Sayısı	Öneri Sistemi ve Kaizen Sistemlerine çalışanlar tarafından iletilen ve belirli konu başlıklarında tasnif edilmiş önerilerin sayısını ifade etmektedir. Öneri Sistemine sunulup da, Kaizen sistemine yönlendirilen öneriler tek öneri olarak kabul edilmektedir.
Çalışan Başına Ortalama Eğitim Saati	Raporlama dönemi içinde, Akademi Sütaş'ı tarafından takip edilen ve çalışan başına verilen ortalama eğitim saatini tanımlamaktadır. (Verilen Eğitim Saati / Toplam Çalışan Sayısı formülü ile hesaplanmaktadır.) Mavi veya çalışanların pano başı veya makine başı eğitimleri dahil değildir.
Cinsiyet Bazında Ortalama Eğitim Saati	Raporlama döneminde, Akademi Sütaş'ı tarafından takip edilen, kadın veya erkek çalışanlara verilen ortalama eğitim saatini ifade etmektedir. (Kadınlara verilen eğitim saati / Toplam kadın çalışan sayısı) veya (Erkeklere verilen eğitim saati /Toplam erkek çalışan sayısı) formülü ile hesaplanmaktadır. Mavi veya çalışanların pano başı veya makine başı eğitimleri dahil değildir.
Kayıp Günlü Kaza Sıklık Oranı (KSO) (LTFR)	1.000.000 çalışma saati- diliminde yaşanan gün kayıplı iş kazası sayısını ifade eder ve (kayıp günlük kaza sayısı/toplam çalışma saati)x1.000.000 formülü ile hesaplanmaktadır.
Toplam Enerji Tüketimi, GJ	-Hizmet sağlayıcılarından alınan faturalardaki tüketim rakamları esas alınmaktadır. -Hesaplamalara elektrik, doğal gaz, motorin, benzin, fuel oil ve LPG tüketimleri dâhil edilmektedir. -Elektrik tüketimi kWh cinsinden temin edilerek, GJ'a dönüştürülmektedir. Bu dönüşümde 1 kWh=0,0036 GJ dönüşüm faktörü kullanılmaktadır. -Doğal gaz için tüketimler m3 cinsinden, motorin, fuel oil ve benzin için lt, LPG için ise kg cinsinden hesaplandıktan sonra dönüşüm faktörleri kullanılarak GJ'a çevrilmektedir.

Raporlamada Kullanılan Metotlar

Raporlama ve Hesaplama Kılavuzu

Su Verileri	Su tüketimleri (m3); yüzey suyu, yer altı suyu ve şebeke suyu olmak üzere 3 ayrı kategoride değerlendirilmektedir. Şebeke suyu kapsamına belediyelerden ve OSB'lerden alınan su dâhil edilmektedir. Tüketimlerde sayaç okumaları dikkate alınmaktadır.
Atık Verileri	İşletmelerimizde oluşan kağıt, plastik, metal ve cam ambalaj gibi atıklar, tehlikesiz atık olarak değerlendirilmekte ve lisanslı geri dönüşüm tesislerine gönderilmektedir. İçeriğinde insan, hayvan ve çevre sağlığı için tehdit unsuru bulunduran kontamine ambalaj, flüoresan/LED lamba, filtre vb. tehlikeli atıklar ise lisanslı geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmektedir. Ambalaj atıklarının dışında çiftliklerimiz ve üretim faaliyetlerimizde oluşan hayvansal ve bitkisel organik atıklar, biyogaz tesislerimizde enerji (elektrik, buhar, sıcak su ve buhar) ve organik/organomineral gübre elde etmek amacıyla geri kazanılmaktadır. Raporlamada belirtilen atıklar Türkiye'de bulunan tüm işletmelerimiz ve operasyonlarını kapsamaktadır. Atık verilerinin hesaplanmasında geri dönüşüm/geri kazanım/bertaraf tesislerine iletilirken kesilen makbuzlar ve Entegre Çevre Bilgi Sistemi'ndeki MoTAT girişleri dikkate alınmaktadır.
Tüketim Yoğunluğu	Su ve enerji tüketim yoğunluğu hesaplamalarında Çiftliklerimiz için "Büyük Baş Hayvan Birimi (BBHB)", Üretim Tesislerimiz için "İşlenen Çiğ Süt (ton)", Satış ve İdari Birimlerimiz için "Çalışan Kişi Sayısı" değerleri esas alınmaktadır. Enerji Tüketim yoğunluğu ilgili kategorilerde "Tüketilen Enerji (MWh)/Esas Alınan Değer", Su Tüketim Yoğunluğu ilgili kategorilerde "Tüketilen Su (m3) / Esas Alınan Değer" formülü ile hesaplanmaktadır.
Büyük Baş Hayvan Birimi (BBHB)	Büyükbaş Hayvan Birimi (BBHB); Beslenme veya yem ihtiyaçları birbirinden farklı olan tür ve yaşlardaki hayvanları tek bir kategoride toplayabilmek için kullanılan hesaplama yöntemidir. Çiftliklerdeki belli yaş ve türdeki hayvan sayısının Mera Yönetmeliğinin 6'ncı Maddesi 1(a) fıkrasında belirtilen ilgili katsayı ile çarpılması sonucunda elde edilmektedir. Mera Yönetmeliğinin yürürlükteki haline linkten ulaşabilirsiniz.

Raporlamada Kullanılan Metotlar

Sera Gazı Emisyon Hesaplamaları

Sütaş Grubu olarak 2015 yılından bu yana sera gazı emisyonlarımızı hesaplıyoruz. 2022 yılında emisyon kaynaklarımızı ve metodolojimizi yeniden gözden geçirdik. Performansımızı daha iyi değerlendirebilmek için 2020 ve 2021 emisyonlarımızı da yeni metodoloji ile yeniden hesapladık.

Önceki yıllardaki hesaplamalara kıyasla;

1. Enterik fermentasyonda Emisyon Faktöründe Kuzey Amerika yerine, Doğu Avrupa katsayısı kullanılmıştır (IPCC kılavuzu gereği söz konusu kat sayı ülkemiz için daha uygundur).
2. Bitkisel üretim tarafında kullanılan Gübrelerden Üre'nin N içeriğine göre (%46) hesaplama katsayısı değiştirilmiştir.

Hesaplamalarda kullanılan katsayı ve metodoloji aşağıda ayrıntılı olarak verilmektedir.

Kapsam	Emisyon Grubu	Metrik	Kaynak	Tier	EF	Birimi	Metodoloji
1	Gübre Yönetimi	Gübre(Lagün)	DEFRA, Conversion Factors 2022.xlsx, "Waste Disposal"	Tier 1	446,224	kg CO2e/ton	GHG Protocol Guidelines Waste Disposal
1	Kaçak Emisyonlar	CO2 yangın söndürme sistemi	DEFRA, Conversion Factors 2022.xlsx, "Refrigerant & other"	Tier 1	1	kg CO2e/kg	GHG Protocol Guidelines Fugitive Emissions
1		HFC 227 ea yangın söndürme		Tier 1	3220		
1		R22	2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories -Volume 4 - Chapter 4	Tier 1	1500		
1		R23	DEFRA, Conversion Factors 2022.xlsx, "Refrigerant & other"	Tier 1	1470		
1		R404	2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories -Volume 4 - Chapter 4	Tier 1	3.260		
1		R404a		Tier 1	3.260		
1		R410		Tier 1	1.725		
1		R410A		Tier 1	1725		

Raporlamada Kullanılan Metotlar

Kapsam	Emisyon Grubu	Metrik	Kaynak	Tier	Emisyon Faktörleri					Birimi	Metodoloji
1		Sözleşmeli Üretimde Uygulanan Gübre		Tier 1	0,01						
1		Tarfaş Arazilerinde (Bingöl,Karacabey) Uygulanan Gübre		Tier 1	0,01						
1	Kimyasal Gübre Tüketimi	Üretilen Katı F. Organik Gübre	Turkish Greenhouse Gas Inventory - 3.D.a Agricultural Soils Direct N2O Emissions	Tier 1	0,01					kg N2O-N / (kg N)	2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories -Volume 4 - Chapter 11 -Equation 11.1
1		Üretilen Organomineral Gübre		Tier 1	0,01						
1		Üretilen Sıvı F. Organik Gübre		Tier 1	0,01						
Kapsam	Emisyon Grubu	Metrik	Kaynak	Tier	Çevirim Faktörleri					Birimi	Metodoloji
1	Mobil yakma	Motorin		Tier 1	74.100	0,003	0,0006	43	0,83	kg CO2e/lt	2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories -Volume 3 - Chapter 3 -Table 3.2.1
1		Atık Fuel Oil-	1) 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories - Volume 2-Stationary Combustion	Tier 2	77.400	3	0,6	40,4	983	kg CO2e/lt	
1		Benzin - Jen	2) Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Ve Raporlanması Hakkında Tebliğ (I&R Tebliğ)	Tier 3	69.300	3	0,6	44,3	0,75	kg CO2e/lt	
1		Doğalgaz	Resmî Gazete 22 Temmuz 2014 SALI Sayı : 29068	Tier 4	17.813	1	0,1	48	0,67	kg CO2e/lt	2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories -Volume 2 - Chapter 2 -Table 2.5
1	Sabit yakma	Motorin (lt) - Jen		Tier 5	74.100	0,003	0,0006	43	0,83	kg CO2e/lt	
1		Propan / LPG		Tier 6	63.100	1	0,1	47,3	2,48	kg CO2e/kg	

Raporlamada Kullanılan Metotlar

Kapsam	Emisyon Grubu	Metrik	Kaynak	Tier	EF	Birimi	Metodoloji
1		0-2 DIŞI BUZAĞI		Tier 2	47,30		
1		0-2 ERKEK BUZAĞI		Tier 2	47,30		
1		3-6 DIŞI		Tier 2	47,30		
1		3-6 ERKEK		Tier 2	47,30		
1		7-12 DIŞI		Tier 3	47,30	[kg CH ₄ head-1 yr-2]	
1	Enterik Fermentasyon	7-12 ERKEK	Turkish Greenhouse Gas Inventory - Enteric Fermentation Table 3.A	Tier 4	47,30	[kg CH ₄ head-1 yr-3]	
1		13-18 DIŞI		Tier 5	47,30	[kg CH ₄ head-1 yr-4]	
1		13-18 ERKEK		Tier 6	47,30	[kg CH ₄ head-1 yr-5]	
1		19+ DIŞI		Tier 7	47,30	[kg CH ₄ head-1 yr-6]	
1		19+ ERKEK		Tier 8	47,30	[kg CH ₄ head-1 yr-7]	
1		SAĞMAL		Tier 9	83,50	[kg CH ₄ head-1 yr-8]	
2	İthal edilen enerji kaynaklı dolaylı emisyonlar	Elektrik	IEA, Türkiye için Emisyon Faktörü 2020 ve sonrası	Tier 2	0,451	kgCO ₂ e/kwh	GHG Protocol Guidelines Purchased Electricity

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
GENEL BİLDİRİMLER				
GRI 2: Genel Bildirimler 2021	Organizasyon ve Raporlama Uygulamaları			
	2-1 Organizasyon detayları	Sütaş Hakkında (s.5-6) Ekler - Raporumuz Hakkında (s.56)	Halka açık olmayan bir özel sektör kuruluşu olan Sütaş Grubu bünyesinde Türkiye’de 3 şirket bulunuyor: Sütaş Süt Ürünleri A.Ş., Tarfaş Tarımsal Faaliyetler Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Enfaş Enerji Elektrik Üretim A.Ş. Grup Merkezi ve Sütaş A.Ş. Genel Merkezi İstanbul’da, Tarfaş A.Ş. ve Enfaş A.Ş. Genel Merkezi ise Bursa Karacabey’dedir. Grup şirketlerimizin yönetim adreslerine ilişkin bilgilere https://www.sutas.com.tr/bize-ulasin adresinden erişilebilir.	
	2-2 Sürdürülebilirlik raporlamasına dahil edilen kuruluşlar	Ekler - Raporumuz Hakkında (s.56)		
	2-3 Raporlama dönemi, sıklığı ve iletişim bilgisi	Ekler - Raporumuz Hakkında (s.56) Arka Kapak		
	2-4 Önceki raporlara göre yeniden düzenlenen bilgi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.25-28) Ekler - Raporlamada Kullanılan Metotlar (s.70-74)		
	2-5 Dış Denetim	Ekler - Raporumuz Hakkında (s.56)		
	Faaliyetler ve Çalışanlar			
	2-6 Faaliyetler, değer zinciri ve diğer iş ilişkileri	Sütaş Hakkında (s.5-6) Sürdürülebilirlik Yönetimi - Çiftlikten Sofralara İş Modelimiz (s.15) Ekler - Paydaşlarımızla Etkileşim ve İletişim (s.57-58)	Türkiye’deki operasyonlar açısından iş ilişkilerinde bir değişiklik olmamıştır.	

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
GENEL BİLDİRİMLER				
Organizasyon ve Raporlama Uygulamaları				
	2-7 Çalışanlar	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.50) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69) Ekler - Raporlamada Kullanılan Metotlar (s.70-74)		
	2-8 Taşeron firmaya ait çalışanlar		Çiğ süt ve ürün lojistiği, zararlı kontrolü, yemek, inşaat, temizlik, güvenlik vb. konularda 548 taşeron çalışmaktadır (kendi nam ve hesabına çalışan personel servis hizmeti verenler hariçtir).	
Yönetişim				
	2-9 Yönetim Yapısı ve Bileşimi	Kurumsal Yönetim (s.17-19) Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı (s.13) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69) Sütaş Faaliyet Raporu (s.45)		
	2-10 En yüksek yönetim organının üyelerinin yetkinlik ve yeterliliklerinin belirlenme süreci		Sütaş Faaliyet Raporu (s.45)	
	2-11 En yüksek yönetim organının başkanı üyelerinin yetkinlik ve yeterliliklerinin belirlenme süreci		Sütaş Faaliyet Raporu (s.28-29 ve 45)	

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
GENEL BİLDİRİMLER				
Organizasyon ve Raporlama Uygulamaları				
	2-12 En yüksek yönetim organının kuruluşun faaliyetleri kaynaklı oluşan etkilerin yönetilmesindeki rolü	Kurumsal Yönetim (s.17-19) Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı (s.13)		
	2-13 Faaliyet kaynaklı oluşan etkilerin yönetilmesinde sorumluluk iradesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı (s.13)		
	2-14 Sürdürülebilirlik raporlamasında en yüksek yönetim organının rolü	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı (s.13)		
	2-15 Çıkar çatışmalarını engelleyen süreçler	Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20) Sütaş İş Etiği Kuralları Sütaş Faaliyet Raporu (s.30) Sütaş Faaliyet Raporu (s.48) Sütaş Faaliyet Raporu (s.48)		
	2-16 Kritik konuların en yüksek yönetim organına aktarılması süreci		2022 yılında Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından, Yönetim Kuruluna herhangi bir kritik öneme sahip konuda raporlama yapılmadı.	
	2-17 En yüksek yönetim organının yeterlilikleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı (s.13) Sütaş Faaliyet Raporu (s.45)		

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
GENEL BİLDİRİMLER				
	Organizasyon ve Raporlama Uygulamaları			
	2-18 En yüksek yönetim organının performansının değerlendirilmesi	Sütaş Faaliyet Raporu (s.50)		
	2-19 Ücret politikaları	Sütaş Faaliyet Raporu (s.27) Sütaş Faaliyet Raporu (s.51) Sütaş İş Etiği Kuralları		
	2-20 Ücretlerin belirlenmesine yönelik süreç	Sütaş İş Etiği Kuralları Sütaş Faaliyet Raporu (s.51) İnsan Kaynakları Politikası		
	2-21 Yıllık toplam ücret oranı	Sütaş Faaliyet Raporu (s.51) Sütaş İnsan Kaynakları Politikası		
	Strateji, Politikalar ve Uygulamalar			
	2-22 Sürdürülebilir kalkınma stratejisine ilişkin açıklama	Paydaşlarımıza Mesajlarımız (s.3-4) Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız (s.8-12)		
	2-23 Politika taahhütleri	Paydaşlarımıza Mesajlarımız (s.3-4) Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız (s.8-12) Ekler - 2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz (s.59-61) Sütaş İş Etiği Kuralları Sütaş Faaliyet Raporu (s.48)		
	2-24 Politika taahhütlerinin uygulanması	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı (s.13) Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Performansımız (s.16) Ekler - 2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz (s.59-61)		

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
GENEL BİLDİRİMLER				
Organizasyon ve Raporlama Uygulamaları				
2-25 Olumsuz etkileri iyileştirmeye yönelik süreçler		Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20)		
2-26 Tavsiye alma ve endişelerini dile getirme mekanizmaları		Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20) Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu (s.43-44)		
2-27 Yasal mevzuata uyum		Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20)	Raporlama döneminde mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle grup şirketleri ve yönetim organları üyeleri hakkında uygulanan idari ve adli bir yaptırım bulunmamaktadır.	
2-28 Kurumsal üyelikler		Ekler - Sürdürülebilirlik Kapsamında Aktif Üyeliğimiz Olan Sivil Toplum Örgütleri (s.62)	Sütaş Grup Şirketleri ve çalışanların Raporda belirtilenler dışındaki bazı iş ve meslek örgütlerine üyelikleri bulunmaktadır (örn.TOBB Odaları, Gıda-Ziraat Mühendisleri Odaları vb.)	
Paydaş Katılımı				
2-29 Paydaş katılımına yaklaşım		Ekler - Paydaşlarımızla Etkileşim ve İletişim (s.57-58)		
2-30 Toplu İş Sözleşmeleri			Toplu İş Sözleşmelerine dahil çalışanımız bulunmamaktadır.	

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
ÖNEMLİ VE ÖNCELİKLİ KONULAR				
GRI:3 Öncelikli Konular 2021	3-1 Öncelikli konuların belirlenmesine yönelik süreç	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Paydaş Katılım ve Önceliklendirme (s.14)		
	3-2 Öncelikli konuların listesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Paydaş Katılım ve Önceliklendirme (s.14)		
	3-3 Öncelikli konunun yönetimi	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız (s.8-12) Ekler - 2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz (s.59-61)		
KONUYA ÖZEL STANDARTLAR				
EKONOMİK PERFORMANS				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konunun yönetimi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47)		13.22.1 13.2.1
	201-1 Üretilen ve dağıtılan ekonomik değer	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47)		13.22.2
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-2 İklim değişikliğinden kaynaklanan finansal sonuçlar ile diğer riskler ve fırsatlar	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız (s.8-12)		13.2.2
	201-3 Tanımlanmış sosyal yardım planı yükümlülükleri ve diğer emeklilik planları	Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		
	201-4 Devletten alınan mali destek	Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Ekonomik Etkiler				
GRI:3 Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konunun yönetimi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47)		13.22.1
GRI 203: Dolaylı Ekonomik Etkiler 2016	203-1 Altyapı yatırımları ve desteklenen hizmetler	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47) Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Sektörün Gelişimine Katkılarımız (s.48-49)		13.22.3
	203-2 Belirgin dolaylı etkiler	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47) Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Sektörün Gelişimine Katkılarımız (s.48-49)		13.22.4
Tedarikçi Uygulamaları				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konunun yönetimi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47)		
GRI 204: Tedarikçi Uygulamaları 2016	204-1 Yerel tedarikçilere yapılan harcamaların oranı	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47)	Yerel tedarikçi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırları içerisinde mal ve hizmet üreten tedarikçileri tanımlamaktadır.	
Yolsuzlukla Mücadele				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20)		13.26.1
GRI 205: Yolsuzlukla Mücadele 2016	205-1 Yolsuzlukla İlgili Riskler Açısından Değerlendirilen Operasyonlar	Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20) Sütaş İş Etiği Kuralları		13.26.2
	205-2 Yolsuzlukla Mücadele Politikaları ve Prosedürleri Hakkında İletişim ve Eğitim	Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20) Sütaş İş Etiği Kuralları		13.26.3
	205-3 Teyit Edilmiş Yolsuzluk Olayları ve Alınan Önlemler		Raporlama döneminde herhangi bir yolsuzluk bildirimi yapılmamıştır.	13.26.4

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Rekabete Aykırı Davranış				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20)		13.25.1
GRI 206: Rekabete Aykırı Davranış 2016	206-1 Rekabete aykırı davranışlara ve faaliyetlere ilişkin davalar	Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20)	Raporlama döneminde rekabete aykırı davranış, tröstleşme ve tekelciliği önleme konusunda sürmekte olan ve karara bağlanmış bir dava söz konusu olmadı.	13.25.2
ÇEVRESEL STANDARTLAR				
Malzemeler				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33)		
	301-1 Kullanılan Malzeme Miktarı	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33)		
GRI 301: Malzeme 2016	301-2 Geri Dönüştürülen Malzeme	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33)	Mevzuat gereği, geri dönüştürülmüş malzemenin gıda ile doğrudan temas eden ambalajlarda kullanımı mümkün olmayıp sadece ikincil ve üçüncül ambalajlarda kullanılabilir.	
	301-3 Geri Kazanılmış Ürünler ve İlgili Ambalaj Malzemeleri	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33)		

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Enerji				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-28)		
	302-1 Kurum içi enerji tüketimi	İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi - Enerji Tüketimi ve Enerji Verimliliği (s.30) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69) Ekler - Raporlamada Kullanılan Metotlar (s.70-74)		
GRI 302: Enerji 2016	302-2 Kurum dışı enerji tüketimi		Kapsam 3 emisyonlarının belirlenmesine ilişkin çalışmalara yeni başlandığından henüz bu konuda bir bilgi bulunmamaktadır.	
	302-3 Enerji yoğunluğu	İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi - Enerji Tüketimi ve Enerji Verimliliği (s.30) Ekler - Raporlamada Kullanılan Metotlar (s.70-74)		
	302-4 Enerji tüketiminin azaltılması	İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi - Enerji Tüketimi ve Enerji Verimliliği (s.30) Ekler - Raporlamada Kullanılan Metotlar (s.70-74)		
	302-5 Ürün ve hizmetlerin enerji gereksinimlerindeki azalmalar		Ürün karbon ayak izi çalışmalarına henüz başlanmamıştır.	

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Su ve Atık Sular				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Su Yönetimi (s.34)		13.7.1
	303-1 Paylaşılan bir kaynak olarak suyla etkileşim	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Su Yönetimi (s.34) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.7.2
	303-2 Su deşarjına bağlı etkilerin yönetimi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Su Yönetimi (s.34)		13.7.3
GRI 303: Su ve Atık Sular 2018	303-3 Kaynağından çekilen su	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Su Yönetimi (s.34) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.7.4
	303-4 Su deşarjı	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Su Yönetimi (s.34) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.7.5
	303-5 Su tüketimi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Su Yönetimi (s.34) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.7.6

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Biyolojik Çeşitlilik				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Sürdürülebilirlik Yönetimi - Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız (s.8-12) Çevrenin Sürdürülebilirliği - Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım (s.35-36)		13.3.1
GRI 304: Biyoçeşitlilik 2016	304-1 Biyoçeşitlilik değeri yüksek olan faaliyet alanları		Tesislerimizin hiç birisi Milli Park, Tabiat Parkı, Tabiatı Koruma Alanı veya Ramsar Sözleşmesi kapsamında korunan Sulak Alanlar içinde yer almamaktadır. Sadece Karacabey tesisimiz Türkiye Sulak Alan Listesinde yer alan Uluabat Gölüne 700 metre uzaklıktadır.	13.3.2
	304-2 Aktivitelerin, ürünler ve servislerin biyoçeşitlilik üzerindeki önemli etkileri	İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi -Yenilenebilir Enerji Üretimi (s.28-29) Çevrenin Sürdürülebilirliği - Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım (s.35-36)		13.3.3
	304-3 Koruma altına alınan veya restore edilen habitatlar		Entegre tesislerimizin hiçbiri koruma bölgesi içinde yer almamaktadır.	13.3.4
	304-4 Operasyonlardan etkilenen alanlarda habitatları olan IUCN (Uluslararası Doğayı Koruma Birliği) Kırmızı Liste türleri ve ulusal koruma listesi türleri		Entegre tesislerimizin hiçbiri koruma bölgesi içinde yer almamaktadır.	13.3.5

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Emisyonlar				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-31)		13.1.1
	305-1 Doğrudan sera gazı (GHG) emisyonları (Kapsam 1)	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-31) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.1.2
	305-2 Dolaylı enerji sera gazı (GHG) emisyonları (Kapsam 2)	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-31) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.1.3
	305-3 Diğer dolaylı sera gazı (GHG) emisyonları (Kapsam 3)		Kuruluş kontrolü dışındaki operasyonların sera gazı emisyonları henüz hesaplanmamış olup, 2024 yılı ve sonrasında kapsamlı bir çalışma planlanmaktadır.	13.1.4
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-4 Sera gazı emisyon yoğunluğu	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-31)		13.1.5
	305-5 Sera gazı (GHG) emisyonlarının azaltılması	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-31) İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi - Yenilenebilir Enerji Üretimi (s.28-29) İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi - Enerji Tüketimi ve Enerji Verimliliği (s.30) İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi - Lojistik Verimliliği (s.31)		13.1.6
	305-6 Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Emisyonları		Bu maddelerin üretimi yapılmamaktadır.	13.1.7
	305-7 Azot oksit, kükürt oksitler		Operasyonlarımızdan kaynaklanan azot oksit emisyonları, toplam sera gazı emisyon hesabına dahil olduğundan ayrıca belirtilmemiştir (bknz Ekler-Performans Göstergeleri s.67)	13.1.8

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Atıklar				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33)		13.8.1
GRI 306: Atık 2020	306-1 Atık üretimi ve atık kaynaklı önemli etkiler	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.8.2
	306-2 Atık kaynaklı önemli etkilerin yönetimi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.8.3
	306-3 Oluşan atık	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.8.4
	306-4 Bertaraftan uzaklaştırılan atık	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.8.5
	306-5 Bertaraf edilen atık	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.8.6

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
İş Sağlığı ve Güvenliği				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Toplumun Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.54)		13.19.1
	403-1 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi	Toplumun Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.54)		13.19.2
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-2 Tehlike tanımlama, risk değerlendirmesi ve olay incelemesi		ISO 45001 İş Sağlığı Güvenliği ve Yönetim Sistemi Standardı yanı sıra ISO 31000 Risk Yönetimi Kılavuzu rehber olarak kullanılarak riskler tanımlanmakta ve değerlendirilmektedir. Risk değerlendirilmesi tehlike sınıfına göre belirlenen sürelerde Risk analizi her 4 yılda bir mutlak surette güncellenmekte, ayrıca her kaza, ramak kala olayı, makine kurulumu veya yer değiştirme ile kapasite artırımı halinde yeniden gözden geçirilmektedir. Çalışanların kaza ve ramak kala bildirimleri için gerekli mekanizmalar oluşturulmuştur.	13.19.3
	403-3 İş sağlığı hizmetleri		Her lokasyonda İşyeri Hekimi istihdam edilmekte olup, çalışanların sağlık kayıtlarına işyeri hekimi dışındakilerin erişimi mümkün değildir. .	13.19.4
	403-4 İş sağlığı ve güvenliği konusunda çalışan katılımı, danışmanlık ve iletişim		İşyerinin tehlike sınıfını dikkate alarak,her lokasyonda oluşturulan iş sağlığı ve güvenliği kurullarında çalışan temsilcilerimizden görüş/öneriler alınmaktadır.ve İSG konularını düzenli olarak toplanıp değerlendiren İş Sağlığı Güvenlik Kurullarında çalışanlar temsil edilmektedir. Ayrıca Kaizen ve Öneri Sistemi kapsamında çalışanlar, iyileştirme önerilerini iletebilmekte, hayata geçirilen önerilerin sahipleri ödüllendirilmektedir.	13.19.5

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
İş Sağlığı ve Güvenliği	403-5 İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışan eğitimi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.51) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		13.19.6
	403-6 Çalışan sağlığının teşviki		Mavi ve beyaz yaka tüm çalışanlarımıza özel sağlık sigortası imkanları tanınmış olup, ayrıca her yıl işyeri hekimlerinin koordinasyonunda bağımsız kuruluşlar tarafından çalışanların genel sağlık taraması yapılmaktadır.	13.19.7
	403-7 İş ilişkileriyle doğrudan bağlantılı iş sağlığı ve güvenliği etkilerinin önlenmesi ve azaltılması		Çalışanlar, Sütaş Grubu tesis/binalarında çalışan taşeronlar, hizmet sağlayıcılar ve ziyaretçilerin tamamı İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemine tabidir. Ayrıca tedarikçi seçimi ve tedarikçilerle iş ilişkilerinin sürdürülmesine yönelik denetimlerde İş Sağlığı ve Güvenliği ilkeleri öncelikli olarak ele alınmaktadır.	13.19.8
	GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-8 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi kapsamındaki çalışanlar	Çalışanlar, Sütaş Grubu tesis/binalarında çalışan taşeronlar, hizmet sağlayıcılar ve ziyaretçilerin tamamı İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemine tabidir.	13.19.9
	403-9 İş kaynaklı yaralanmalar	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.54) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)	2022 Yılında, iş kazası ile hayatını kaybeden çalışma arkadaşımız bulunmamaktadır. Faaliyetlerimize göre başlıca tespit edilen kaza nedenleri şunlardır: - Süt fabrikaları; cisim çarpması-düşmesi-devrilmesi ile iki cisim arasına sıkışma, - Tarımsal faaliyetler; hayvanın tekme atması, sıkıştırması, ezmesi, basması, - Enerji faaliyetleri; düşme, takılma, burkulma, - Bölgeler; cisim çarpması-düşmesi-devrilmesi.	13.19.10
	403-10 İş kaynaklı hasta vakaları		Sütaş Grubu bünyesinde ve taşeron şirketlerin çalışanlarında meslek hastalığına rastlanmadı.	13.19.11

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Eğitim ve Öğrenim				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.51)		
GRI 404: Eğitim ve Öğrenim 2016	404-1 Çalışan Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.51) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)		
	404-2 Çalışan Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Programlar ve Geçiş Yardım Programları	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.51) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69) Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.52-53)		
	404-3 Düzenli Performans ve Kariyer Gelişimi Değerlendirmeleri Alan Çalışanların Yüzdesi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.51) Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.52-53)		
Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.50)		13.15.1
GRI 405: Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1 Yönetişim organlarının ve çalışanların çeşitliliği	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.50)		13.15.2
	405-2 Kadınların Temel Maaş ve Ücretlerinin Erkeklerle Oranı		İnsan kaynakları politikamız uyarınca kadın/erkek çalışanların ücretleri arasında cinsiyete dayalı bir ayrım yapılmamaktadır.	13.15.3

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.50)		13.15.1
GRI 405: Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1 Yönetişim organlarının ve çalışanların çeşitliliği	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.50)		13.15.2
	405-2 Kadınların Temel Maaş ve Ücretlerinin Erkeklerle Oranı		İnsan kaynakları politikamız uyarınca kadın/erkek çalışanların ücretleri arasında cinsiyete dayalı bir ayrım yapılmamaktadır.	13.15.3
Ayrımcılığın Önlenmesi				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Toplumsal Gelişimi ve Refahı - İstihdam ve Gelişim (s.50)		13.15.1
GRI 406: Ayrımcılığın Önlenmesi	406-1 Ayrımcılık vakaları ve alınan düzeltici önlemler		Rapor döneminde ayrımcılık vakası yaşanmamıştır.	1315.4
Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Hakkı				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi		Toplu iş sözleşmesine dahil çalışmamız bulunmamaktadır	13.18.1
GRI 407: Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Hakkı 2016	407-1 Örgütlenme ve toplu sözleşme özgürlüğünün risk altında olabileceği faaliyetler ve tedbirler		Bulunmamaktadır.	13.18.2
Çocuk İşçiliği				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20)		13.17.1
GRI 408: Çocuk İşçiliği 2016	408-1 Çocuk işçiliği olayları bakımından önemli riske sahip faaliyetler ve tedbirler		Sütaş Grubu mevzuata uygun faaliyette bulunmakta olup, kanunen çocuk işçi çalıştırılması yasaktır.	13.17.2

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Yerel Topluluklar				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Toplumun Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47)		13.12.1
GRI 413: Yerel Topluluklar 2016	413-1 Yerel topluma katılım, etki değerlendirmeleri ve gelişim programları faaliyetleri	Toplumun Gelişimi ve Refahı - Yerel Ekonomiye Katkılarımız (s.46-47)		13.12.2
	413-2 Yerel toplumlar üzerinde önemli ölçüde mevcut ve potansiyel olumsuz etkileri olan faaliyetler		Bulunmamaktadır.	13.12.3
Tedarikçi Sosyal Değerlendirmesi				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Kurumsal Yönetim - İş Etiği Kuralları (s.20) Sütaş İş Etiği Kuralları		
GRI 414: Tedarikçi Sosyal Değerlendirmesi	414-1 Sosyal Kriterler Kullanılarak Denetlenen Yeni Tedarikçiler		Yeni bir tedarikçi ile çalışmaya başlamadan önce tedarikçi adayları, etik ve sosyal uygunluk kriterlerini de içeren Tedarikçi Değerlendirme Formlarına göre değerlendirilmekte, yerinde yapılan denetimlerle de uygunluk doğrulanmaktadır. 2022 yılında, 5 yeni tedarikçiyi etik ve sosyal uygunluk kriterleri açısından denetledik.	
	414-2 Tedarik Zincirindeki Olumsuz Sosyal Etkiler ve Alınan Önlemler	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenliği (s.40)		
Kamu Politikası				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi		Bağış ve yardımların hangi koşullarda verileceği bağış ve yardım politikasında açıklanmıştır. https://www.sutas.com.tr/assets/uploads/hakimizda/bagis-yardim-politikasi.pdf	13.24.1
GRI 415: Kamu Politikası 2016	415-1 Politikaya katkılar		Herhangi bir siyasi veya siyasi partiye katkıda bulunulmamıştır.	13.24.2

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
Müşteri Sağlığı ve Güvenliği				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenilirliği (s.41-42)		13.10.1
GRI 416: Müşteri Sağlığı ve Güvenliği 2016	416-1 Ürün ve hizmet kategorilerinin sağlık ve güvenli etkilerinin değerlendirmesi	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenilirliği (s.41-42)		13.10.2
	416-2 Ürün ve hizmetlerin sağlık ve güvenlik etkileriyle ilgili uyumsuzluk olayları		Herhangi bir uyumsuzluk olayı gerçekleşmemiştir.	13.10.3
Pazarlama ve Etiketleme				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu (s.43-44)		
GRI 417: Pazarlama ve Etiketleme	417-1 Ürün ve hizmet bilgileri ve etiketleme	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Tüketici Sağlığı ve Mutluluğu (s.43-44)		
	417-2 Ürün ve hizmet bilgileri ve etiketleme ile ilgili uyumsuzluk vakaları		İlgili mevzuata uyumsuzluk vakası bulunmamaktadır	
	417-3 Pazarlama iletişimiyle ilgili uyumsuzluk vakaları		İlgili mevzuata uyumsuzluk vakası bulunmamaktadır.	
Müşteri Gizliliği				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli Konuların Yönetimi		Sütaş Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Aydınlatma Metni	
GRI 418: Müşteri Gizliliği 2016	418-1 Müşteri gizliliğinin ihlali ve müşteri verilerinin kaybı ile ilgili doğrulanmış şikayetler		Raporlama döneminde herhangi bildirim olmamıştır.	

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
SEKTÖR STANDARDINDA ELE ALINAN DİĞER KONULAR				
	13.4 Doğal ekosistemlerin dönüştürülmesi	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım (s.35-36)	Kendi işlediğimiz ve sözleşmeli üretim yapan üreticilerin organik ve organikgübre kullanmaları sağlanarak, toprakların organik madde içeriğinin artırılarak daha sağlıklı olmasına katkıda bulunmaktadır.	13.4.1
	13.5 Toprak Sağlığı	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım (s.35-36)		13.5.1
	13.6 Pestisit kullanımı	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Sürdürülebilir ve Onarıcı Tarım (s.35-36)		13.6.1
	13.9 Gıda Güvenliği	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenliği (s.40)		13.9.1
		Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33)		13.9.2
	13.10 Gıda güvenilirliği	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenilirliği (s.41-42)		13.10.4
			Gıda güvenilirliği gerekçesi ile sıfır geri çağırma performans hedefimizdir. Rapor döneminde hijyen ve güvenilirlik nedeniyle bir geri çağırma vakası yaşanmamıştır.	13.10.5
	13.11 Hayvan sağlığı ve refahı	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Sürdürülebilir Süt Hayvancılığı (s.37-38)		13.11.1
	13.13 Arazi ve kaynak hakları		Toplumsal diğer kesimleri ile ortak kullanılan arazi bulunmamaktadır.	13.13

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	BİLDİRİM YERİ	DİĞER AÇIKLAMALAR/DOĞRUDAN CEVAPLAR	GRI SEKTÖR STANDARDI REFERANS NO.
SEKTÖR STANDARDINDA ELE ALINAN DİĞER KONULAR				
	13.14 Yerlilerin hakları		Faaliyette bulunduğumuz yerlerde standartta tanımlandığı şekliyle yerli halk bulunmamaktadır.	13.14
	13.15 Ayrımcılık yapılmaması ve fırsat eşitliği		İstihdam ve ücretlendirmede, çalışanların ırkı, milliyeti, göçmenlik statüsü vb. ne göre ayrımcılık yapılmamaktadır.	13.15.5
	13.20 Çalışan Uygulamaları		Tarımsal üretimde istihdam edilen geçici çalışanlar, sadece İş Kanunu ile İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun hükümlerini içeren Hizmet Alımı Sözleşmeleri kapsamında çalışmaktadır. Sözleşme süresince, Hizmet tedarikçisinin bu hükümlere uyumu sıkı biçimde takip edilmektedir.	
	13.21 Geçimlik gelir ve geçimlik ücret	İnsan Kaynakları Politikası	Sütaş Grup tarafından istihdam edilenlerin ücretleri İnsan Kaynakları Politikamız kapsamında belirlenmektedir	13.21
	13.23 Tedarik zincirinde izlenebilirlik	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenirliliği (s. 39)		13.23.1 13.23.2

SASB İçerik İndeksi

Konu	Hesaplama Ölçüsü	Kategori	Birim	Kod	Açıklama
Sera Gazı Emisyonları	Toplam kapsam 1 emisyonları	Miktar	ton CO2-eşdeğeri	FB-MP-110a.1	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-31) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69) Ekler - Raporlamada Kullanılan Metotlar (s.70-74)
	Kapsam 1 emisyonlarını yönetmeye yönelik uzun ve kısa vadeli strateji veya planın, emisyon azaltma hedeflerinin ve bu hedeflere yönelik performans analizinin tartışılması	Tartışma ve analiz	-	FB-MP-110a.2	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-31) Ekler - 2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz (s.59-61)
Enerji Yönetimi	(1)Toplam tüketilen enerji, (2) şebeke elektriği oranı ve (3) yenilenebilir enerji oranı	Miktar	GigaJoule (GJ), Yüzde (%)	FB-PF-130a.1	Çevrenin Sürdürülebilirliği - İklim Değişikliği ve Karbon Yönetimi (s.26-31) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69)
Su Yönetimi	(1) Çekilen toplam su, (2) tüketilen toplam su miktarları ve yüksek veya aşırı yüksek Mevcut Durum Su Stresine sahip bölgelerde yer alma yüzdesi	Miktar	Metreküp (m3), Yüzde (%)	FB-PF-140a.1	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Su Yönetimi (s.34) Ekler - Performans Göstergeleri (s.63-69) Ekler - Raporlamada Kullanılan Metotlar (s.70-74)
	Su yönetimi risklerinin tanımı ve bu riskleri azaltmaya yönelik strateji ve uygulamaların tartışılması	Tartışma ve analiz	-	FB-PF-140a.2	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Su Yönetimi (s.34)
	Atık su kalitesi izinleri, standartları ve düzenlemeleriyle ilgili uyumsuzluk vakalarının sayısı	Miktar	Sayı	FB-PF-140a.3	2022 raporlama dönemi içerisinde atık su değerlerine yönelik uyumsuzluk yaşanmamıştır.

SASB İçerik İndeksi

Konu	Hesaplama Ölçüsü	Kategori	Birim	Kod	Açıklama
Gıda güvenilirliği	Küresel Gıda Güvenliği Girişimi (GFSI) denetimi (1) uygunsuzluk oranı ve (2) (a) majör ve (b) minör uygunsuzluklar için ilgili düzeltici faaliyet oranı	Miktar	Oran	FB-PF-250.a.1	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenilirliği (s.41)
	Küresel Gıda Güvenliği Girişimi (GFSI) tarafından tanınan bir gıda güvenliği sertifikasyon programına sertifikalandırılmış Tier 1 tedarikçi tesislerinden elde edilen bileşenlerin yüzdesi	Miktar	Maliyete göre yüzde (%)	FB-PF-250.a.2	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenilirliği (s.41-42)
	(1) Alınan gıda güvenilirliği ihlali bildirimlerinin toplam sayısı, (2) düzeltilmiş yüzde	Miktar	Sayı, Yüzde (%)	FB-PF-250.a.3	Gıda güvenilirliği ihlal bildirimimiz bulunmamaktadır.
	(1) Yapılan geri çağırma sayısı ve (2) geri çağırılan toplam gıda ürünü miktarı	Miktar	Sayı, Metrik ton (t)	FB-PF-250.a.4	Gıda güvenilirliği ile ilgili bir geri çağırma vakası bulunmamaktadır.
Beslenme ve Sağlık	Sağlık ve beslenme özelliklerini tanıtmak için etiketlenmiş ve/veya pazarlanmış ürünlerden elde edilen gelir	Miktar	Rapor Para Birimi	FB-PF-260.a.1	Ambalajlı ürünlerimizin tamamında, tüketicilerimize daha sağlıklı ve bilinçli seçimler yapmalarına yardımcı olmak amacıyla bir porsiyon için geçerli olan besin değerlerini sunuyoruz. Bununla birlikte, yasal zorunluluk olmasa da, müşterilerimizin sağlığını önemsiyor ve ürünlerimizin günlük kalsiyum ihtiyacını karşılama oranı, üretim tarihi gibi önemli bilgileri ambalajlarımızda açıkça belirtiyoruz. Ekler - 2025 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz (s.58-60)
	Tüketiciler arasında beslenme ve sağlıkla ilgili endişelerle ilgili ürün ve içerikleri belirleme ve yönetme sürecinin tartışılması	Tartışma ve analiz	-	FB-PF-260.a.2	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenliği (s.40)

SASB İçerik İndeksi

Konu	Hesaplama Ölçüsü	Kategori	Birim	Kod	Açıklama
Ürün Etiketlemesi ve Pazarlama	(1) Çocuklar üzerinde yapılan ve (2) diyet kurallarına uyan ürünlerin tanıtımını yapan çocuklar üzerinde yapılan reklam gösterimlerinin yüzdesi	Miktar	Yüzde (%)	FB-PF-270.a.1	2022 yılında televizyonda yayınlanan 73 reklam içeriğinden 18'i çocuk kanallarında yer almış olup 2022 yılında televizyon genelinde reklam kopyalarımızın %25'ini çocuk içeriği oluşturmaktadır. Yıl boyunca toplanan GRP'nin (hedef kitle izlenme oranı – rating) %7'si çocuk hedefli iletişimden elde edilmiştir. Geçtiğimiz yıla kıyasla bu içeriklerin izlenme oranında %17 oranında büyüme sağlanmıştır.
	(1) Genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO'lar) ve (2) GDO'suz olarak etiketlenmiş ürünlerden elde edilen gelir	Miktar	Rapor Para Birimi	FB-PF-270.a.2	Sütaş kapsamında değildir.
	Endüstri veya düzenleyici etiketleme ve/veya pazarlama kodlarına uyumsuzluk olaylarının sayısı	Miktar	Sayı	FB-PF-270.a.3	Bu kapsamda bir geri bildirimimiz bulunmamaktadır.
	Etiketleme ve/veya pazarlama uygulamaları ile ilgili yasal işlemler sonucunda ortaya çıkan parasal kayıpların toplam tutarı	Miktar	Rapor Para Birimi	FB-PF-270.a.4	Bu kapsamda bir yasal işlem bulunmamaktadır.
Ürün Paketlemesi Yaşam Döngü Yönetimi	(1) Kullanılan ambalajın toplam ağırlığı, (2) geri dönüştürülmüş ve/veya yenilenebilir malzemelerden yapılmış yüzde ve (3) geri dönüştürülebilir, yeniden kullanılabilir ve/veya kompostlanabilir yüzde	Miktar	Metrik Ton (t), Yüzde (%)	FB-PF-410.a.1	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33)
	Ambalajın yaşam döngüsü boyunca çevresel etkisini azaltmaya yönelik stratejilerin tartışılması	Tartışma ve analiz	-	FB-PF-410.a.2	Çevrenin Sürdürülebilirliği - Atık Yönetimi (s.32-33)

SASB İçerik İndeksi

Konu	Hesaplama Ölçüsü	Kategori	Birim	Kod	Açıklama
İçerik Tedarik Zincirinin Çevresel ve Sosyal Etkileri	Üçüncü taraf çevresel veya sosyal standartlara göre sertifikalandırılmış, tedarik edilen gıda bileşenlerinin yüzdesi ve standartlara göre yüzdeler	Miktar	Maliyete göre yüzde (%)	FB-PF-430.a.1	Çiğ süt tedarikçilerimizin çevresel ve sosyal standart sertifikalandırmaları hakkında her hangi bir çalışmamız bulunmamaktadır.
	Tedarikçilerin sosyal ve çevresel sorumluluk denetimi (1) uygunsuzluk oranı ve (2) (a) büyük ve (b) küçük uygunsuzluklar için ilgili düzeltici faaliyet oranı	Miktar	Oran	FB-PF-430.a.2	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenilirliği (s.41-42)
Bileşen Tedariği	Yüksek veya Çok Yüksek Temel Su Stresi olan bölgelerden elde edilen gıda bileşenlerinin yüzdesi	Miktar	Maliyete göre yüzde (%)	FB-PF-440.a.1	2022 yılında süt tedariği sağladığımız 34 ilden 19'u yüksek veya çok yüksek su stresi yaşayan bölgeler kategorisinde yer alıp, hacimsel olarak bu bölgelerden sağlanan çiğ sütün ağırlığının toplam çiğ süt ağırlığına oranı %61 olarak gerçekleşmiştir
	Öncelikli gıda bileşenlerinin listesi ve çevresel ve sosyal hususlarla ilgili kaynak risklerinin tartışılması	Tartışma ve analiz	-	FB-PF-440.a.2	Bireylerin Sağlığı ve Mutluluğu - Gıda Güvenilirliği (s.41-42)
İş Gücü, Sağlığı ve Güvenliği	(1) Toplam kaydedilebilir olay oranı (TRIR) ve (2) ölüm oranı	Miktar	Oran	FB-MP-320.a.1	2022 yılında toplam 290 iş kazası meydana gelmiş olup, ölümlü iş kazamız bulunmamaktadır
	Akut ve kronik solunum sağlığı koşullarını değerlendirme, izleme ve hafifletme çabalarının tanımı	Tartışma ve analiz	-	FB-MP-320.a.2	Çalışanlarımızın akut ve kronik solunum sağlığı bilgileri iş yeri hekimlerimizce takip edilmektedir.
Aktivite Metriği	Toplam satılan ürün ağırlığı	Miktar	Metrik Ton (t)	FB-PF-000.a	Sütaş Web Sitesi
	Faaliyet gösterilen tesislerin sayısı	Miktar	Sayı	FB-PF-000.b	Sütaş Hakkında

RAPOR İLETİŞİMİ

Merkez Ofis

Kurumsal İletişim Bölümü

Dudullu Organize Sanayi 1. Caddesi No:21, 34776 Dudullu OSB/Ümraniye İSTANBUL

E-posta: surdurulebilirlik@sutas.com.tr

Telefon: 444 4 788

www.sutas.com.tr

